Srečanje zdomcev

Občinski sindikalni svet Kamnik pripravlja v dogovoru z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami in skupščino občine Kamnik srečanje kamniških občanov, zaposlenih v tujini. To srečanje bo v torek, 28. decembra, ob 16. uri v mali dvorani kina Dom Kamnik.

Po zadnjih podatkih je v tujini zaposlenih približno 470 kamniških občanov in večina od njih bo novoletne praznike preživela v domovini. Organizatorji srečanja nameravajo to priliko izrabiti za to, da našim ljudem, zaposlenim v tujini, omogočijo vpogled v razvoj Kamnika v zadnjih letih, da jih seznanijo z možnostmi zaposlitve v domačem kraju, s pogoji za razvoj privatne obrti, individualne gradnje itd. Seveda pa naj bi to srečanje služilo tudi medsebojnemu spoznavanju, izmenjavi izkušenj in doživetij ter ne nazadnje tudi spoznanju, da ljudje, zaposleni v tujini, kljub le enkratnemu srečanju letno, niso pozabljeni.

Organizatorji srečanja z zdomci prosijo svojce in prijatelje zaposlenih v tujini, da jih na to srečanje opozorijo in jih v našem imenu povabijo, naj se srečanja udeležijo. Upamo, da bodo taka srečanja postala tradicionalna in iz leta v leto uspešnejša.

J. M.

MIREN IN SREČEN KOTIČEK VSEM OBČANOM V 1972. LETU

Ob zaključku vsakega leta dela vsak občan in družbena skupnost materialno in duhovno bilanco doseženega. Ali smo z doseženim zadovoljni? Vsak zase si bo odgovoril na to vprašanje in ugotovil, ali je njegov znoj poplačan, kaj ni dosegel v tekočem letu in kaj mora storiti v prihodnjem letu, da bo življenje posameznika in družine srečnejše in lepše.

Za občino Kamnik velja brez dvoma ocena da smo v 1971. letu dosegli lepe rezultate na področju gospodarstva, zlasti industrije. Bera tega leta so novi obrati v „Stolu", podjetju „Kamnik", Tovarni usnja, Tekstilnem inštitutu. Modernizirana proizvodnja v „Titanu", „Svilanitu" in Živilski industriji. Nove trgovine, zlasti zgrajeno skladišče, nova stanovanja, novi kilometri asfaltnega traku v Tuhinju in Komendi, novi kilometri vodovodnih cevi v Črni, Selah in Kamniški Bistrici. Obnovljena kinodvorana „Dom" Kamnik, zgrajena nova šola v Stranjah, pred zaključkom izgradnja garderob na stadionu v Kamniku, pričeta gradnja vrtca in drugi objekti. Zgrajene so številne stanovanjske hiše. Ustanovljena je kulturna skupnost občine. Številni mladi Kamničani so končali osemletke, gimnazije, višje in visoke šole.

Občani so letos z referendumom ponovno dokazali, da je možno sporazumno, samoupravno ter odgovorno dogovarjanje za reševanje številnih problemov v krajevnih skupnostih in občini. Posebna zahvala velja vsem občanom za podporo politiki občine. Še bi lahko našteval, seznam bi bil dolg, nedvomno je to dokaz, da ustvarjamo pogoje za boljše in lepše delo in življenje naših občanov.

Tako kot številni ljudje po svetu, smo tudi mi v 1971. letu trepetali, da nas ne bi presenetila vojna, sočustvovali ter skromno pomagali ljudem, ki trpe pomanjkanje zaradi vojn ali zaradi naravnih katastrof. Jeklo se še vedno blešči in meči vihtijo nad človeštvom. Še posebno tam, kjer je revščina največja. Velike sile si premalo prizadevajo za mir. Trpijo ljudje v Vietnamu, Pakistanu in na drugih kontinentih Afrike in Azije. Predvsem zato, ker želijo le človeka dostojno življenje. V 20. stoletju ne moremo mimo teh ugotovitev. Svet je majhen in sleherne zaostritve, bodisi na Vzhodu, na Zapadu ali v Sredozemlju, imajo svoje vplive tudi v Evropi. Preteklo leto je bilo uspešno za še večjo uveljavitev jugoslovanske zunanje politike, zlasti z misijo tovariša Tita v številne dežele sveta. Tudi naša občina se mednarodno povezuje z občinami na Nizozemskem, Švici in Nemčiji.

Kaj lahko pričakujemo v 1972. letu? Največja želja vseh nas je mir in blaginja vseh ljudi na svetu.

Želimo, da se umiri dviganje cen in splošna potrošnja ter da se gospodarstvo utrdi, ker je to pogoj za vsak nadaljnji materialni in duhovni napredek. Tudi 1972. leta bo tako, kakršnega si bomo sami ustvarili.

Na osnovi doseženega, za kar se vsem občanom, delovnim skupnostim, v imenu skupščine zahvaljujemo, lahko veselo, polni optimizma in z zaupanjem vase pričakujemo 1972. leto.

Vsem občanom iz vsega srca želim srečen, miren in zadovoljen domač kotiček ter osebne sreče in zadovoljstva v 1972. letu.

VINKO GOBEC
Predsednik občinske skupščine
Kamnik

KAMNIŠKI OBČAN

GLASILO SZDL OBČINE KAMNIK

LETO X., ŠT. 12 DECEMBER 1971 50 PAR

SREČNO IN ZADOVOLJNO LETO 1972 ŽELE VSEM OBČANOM IN DELOVNIM KOLEKTIVOM

OBČINSKA SKUPŠČINA
OBČINSKA KONFERENCA SZDL
OBČINSKA KONFERENCA ZKS
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKI ODBOR ZVEZE ZDRUŽENJ BORCEV NOV IN
OBČINSKA KONFERENCA ZMS
KAMNIK

V TITANU SO PRAZNOVALI

Pred dnevom republike je delovni olektiv tovarne Titan praznoval poıemben delovni jubilej – 75-letnico bstoja podjetja. O dosedanjem razoju in prizadevanjih tega kolektiva mo obširneje pisali v zadnji številki ašega glasila.

26. novembra so se v slavnostno krašeni sindikalni dvorani zbrali lani delavskega sveta in vodstev ružbenopolitičnih organizacij Tiana na slavnostni seji. Goste, med jimi predsednika občinske skupšine in republiške poslance, je podravil Slavko Rajh, predsednik deıvskega sveta. Še posebno toplo dorodošlico pa je izrekel pionirjem z snovne šole Toma Brejca v Kamiku, ki so kolektivu čestitali ob jegovem prazniku. Otroški zbor od vodstvom Viktorja Mihelčiča in ıladi recitatorji so Titanov praznik očastili s prisrčnim kulturnim spoedom, ki ga je povezovala tovarišica arla Osredkar.

Generalni direktor podjetja inžeir Dušan Sila je v kratkem, a jedrıtem govoru strnil 75-letno zgodono tovarne Titan, težke in lepe treıtke tega kolektiva in njegovo delo ı prihodnost. Posebej je opozoril, a mora imeti kolektiv v doseınjem obdobju sorazmerno lepih ospodarskih uspehov vedno pred očmi težak položaj, ki je nastal leta 1967, ko si je kolektiv za težje delo rezal tanjši kos kruha in ko so v resnici morali zategniti pasove. Iz tega obdobja je kolektiv stopil zrelejši, samozavestnejši in življenjsko previdnejši. Ko je poudaril, da si v kolektivu verjetno ne bodo očitali, če so v jubilejnem letu zato mislili na proslavljanje in veliko boli na rezultate njihovega uspešnejšega dela in na načrte za boljši jutrišnji dan, je ing. Sila dejal:

„Danes je Titan podjetje, ki spada v panoge kovinsko predelovalne industrije v sam vrh jugoslovanskih podjetij, ki v teh panogah niso maloštevilna. Med tovarnami – proizvajalci okovja – smo najmočnejše podjetje v državi. V livarski stroki smo na področju proizvodnje temprane litine in njenih izdelkov edini proizvajalci v Sloveniji in pokrivamo približno 28 % jugoslovanske proizvodnje.

Naši proizvodi niso iskano blago samo na domačem tržišču, poznani smo širom sveta, saj smo izvažali skoraj na vse kontinente. Izvažamo okoli 25 % naše proizvodnje. To so fitingi, ulitki iz temprane litine in ključavnice. Izvoz bi bil lahko še večji. Žal pa ugotavljamo, da dokler bo tržišče nenasičeno in dokler se za predelovalno industrijo ne bodo izboljšali izvozni pogoji, za bistveno povečanje izvoza ne bomo imeli prevelikega interesa.

Vrednostni obseg proizvodnje v letošnjem letu ocenjujemo na približno 10,5 milijonov dinarjev (10,5 milijard starih dinarjev) in ji pripisujemo dobro oceno. Ocena rezultata pa bi bila zelo enostranska, če bi bili prepričani, da tiči za tem samo pridnost in vestnost našega proizvajalca in ne tudi pristnost nenehnega procesa modernizacije, izpopolnjenje organizacije dela in poslovanja, pristnost vztrajnega ustvarjanja nove proizvodnje in tehnologije in ne nazadnje velika angažiranost strokovnega kadra pri načrtovanju perspektivnega razvoja podjetja.

Nad 1300-članski kolektiv dela danes v okolju, za katerega so značilni: sodobna – visoko produktivna proizvajalna sredstva, moderna tehnologija in napredna organizacija dela. Delovni pogoji so dobri in se iz dneva v dan zboljšujejo. Skrb za delovnega človeka je pomemben dejavnik, ki vpliva na čimbolj humane medsebojne odnose in je vedno bolj pristna. Čeprav je današnje stanje – globalno vzeto – še precej oddaljeno od postavljenih ciljev in so prisotne še prenekatere pomanjkljivosti, ne smemo prezreti že večkrat ponovljenega dejstva, da vztrajno napredujemo."

Načrti Titanovega kolektiva in razvoja politike podjetja mnogo obetajo. Ti načrti so, kot vedno, realni in hkrati zdravo ambiciozni. Ing. Sila je poudaril, da želi Titan obdržati svoje mesto v vrstah proizvajalcev stavbenega in pohištvenega okovja in še bolj utrditi svojo specialnost na področju temprane litine in njene predelave v fitinge in sorodne izdelke. Štiriletna investicijska vlaganja bodo v letu 1973 zagotovila proizvodne zmogljivosti za prek osem in pol milijona raznih ključavnic in skupno s fitingi okrog 7 tisoč ton tempranih ulitkov. To praktično pomeni pri ključavnicah 70-odstotno, pri ulitkih pa 75-odstotno povečanje proizvodnje. Po končanih investicijskih delih bo vrednost Titanove proizvodnje znašala preko 13 milijard starih dinarjev, število zaposlenih pa se bo povečalo za okrog 330 ljudi.

Članom delavskega sveta in vsemu kolektivu je v imenu občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij čestital Vinko Gobec. Delavski svet pa se je učencem osnovne šole Toma Brejca, nad katero ima Titan patronat, za čestitke in pester program oddolžil z lepim knjižnim darilom.

Ob zaključku slovesne seje je delavski svet poslal pozdravno brzojavko predsedniku republike in nekdanjemu Titanovemu delavcu Josipu Brozu Titu.

OB TITANOVEM JUBILEJU: MED GOVOROM ING. DUŠANA SILE, DIREKTORJA PODJETJA

Vsem bralcem Kamniškega občana SREČNO 1972!

Uredništvo

NAMESTO ČESTITK ZA ŠOLO NA VRANJI PEČI

Občinska skupščina in vodstva družbenopolitičnih organizacij kamniške občine so se odločili, da bodo namesto pismenih novoletnih čestitk namenila denar za gradnjo šole na Vranji peči.

VPRAŠANJA NAŠIH POSLANCEV

PREDOLGO ČAKANJE NA PLAČILA

POSLANEC FRANC SVETELJ je na seji republiškega zbora 25. novembra 1971 postavil izvršnemu svetu naslednje poslansko vprašanje:

„Gospodarske organizacije v zadnjem času vse bolj pogosto opozarjajo na počasen postopek na gospodarskih sodiščih pri izdaji plačilnih nalogov in izvršilnih sklepov, zlasti v nekaterih drugih naših republikah. Niso redki primeri, ko je potrebno za potrditev plačilnega naloga ali izvršilnega sklepa čakati tudi po več mesecev; včasih poteče od vložitve mandatne tožbe pa do pravomočnega izvršilnega sklepa tudi šest mesecev.

Da je ta problem pereč posebno v Sloveniji, kaže podatek, da sodeluje slovensko gospodarstvo v presežku terjatev nad obveznostmi v merilu države kar s 25 %.-Da bi postopoma odpravljali nelikvidnost gospodarstva v naši republiki in utrjevali stabilnost, bi morali mandatni in izvršilni postopek skrajšati oziroma združiti.

Nekateri predlagajo skrajšanje tega postopka, ki bi razbremenil tudi gospodarska sodišča, s tem da bi bil plačilni nalog hkrati tudi izvršilni sklep, na podlagi katerega bi bilo možno po pravnomočnosti, to je v roku osmih dni, terjatev izterjati po izvršilni poti. Kolikor pa bi tožena stranka pravočasno vložila ugovor, bi se postopek redno nadaljeval.

Pomislek, češ da akceptni nalog, ki nadomestuje izvršilni sklep, nima prave osnove, ker praksa kaže, da so akceptne naloge pripravljeni podpisati predvsem tisti kupci, ki nimajo sredstev ali blokiran račun. Drugi kupci, ki so kolikor toliko plačilno sposobni, pa akceptnih nalogov ne podpisujejo.

Prav tako ugotavljajo v gospodarstvu počasen in zamuden postopek, kadar pri službi družbenega knjigovodstva zahtevajo informacije o finančnem poslovanju poslovnega partnerja. Ta postopek traja približno mesec dni, kar pomeni, da informacija ni več aktualna.

V zvezi s tem postavljam naslednje vprašanje:

Kaj lahko v trenutnem položaju v naši republiki storimo za skrajšanje postopka pri izdaji plačilnih nalogov in izvršilnih sklepov pri gospodarskih sodiščih, oziroma kaj je možno storiti, da bi se položaj v tem pogledu izboljšal v vsej državi?

In drugo, ali je rok za dobivanje informacij o poslovnih partnerjih pri službi družbenega knjigovodstva mogoče skrajšati? "

Na prvo vprašanje je odgovoril **republiški sekretar za pravosodje in občo upravo BOJAN ŠKRK:**

Gospodarska sodišča v SR Sloveniji ves čas svojega obstoja obravnavajo ter rešujejo mandatne in izvršilne zadeve kot nujne in prioritetne, ker se zavedajo, da gre v večini primerov pri teh zadevah za opravljanje plačilnega prometa.

V letu 1970 je bilo v naši republiki izdanih 77.731 plačilnih nalogov in 47.228 izvršilnih sklepov. Po podatkih gospodarskih sodišč je bil poprečni čas reševanja mandatnih in izvršilnih zadev pri gospodarskih sodiščih v SR Sloveniji od 3 do 8 dni. V roku do 3 dni so izdajala plačilne naloge in izvršilne sklepe gospodarska sodišča v Celju, Kopru in višje gospodarsko sodišče v Ljubljani, ki je pristojno le za dovoljevanje izvržb.

Pri okrožnem gospodarskem sodišču v Mariboru je znašal poprečni čas reševanja teh zadev 5 dni, pri okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani pa 8 dni. Vzrok za nekoliko daljše poprečje pri okrožnem gospodarskem sodišču v Mariboru in Ljubljani je preveliko število teh zadev pri navedenih sodiščih in nezasedenost nekaterih delovnih mest. V posameznih primerih so mandatni in izvršilni postopki trajali tudi nekaj dlje, kot je poprečje, to pa zato, ker stranke niso dale sodiščem pravilnih predlogov ali niso predložile potrebnih listin ali pa so obstajali kakšni drugi zadržki v procesu.

Poprečen čas za reševanje mandatnih in izvršilnih zadev pri gospodarskih sodiščih v Sloveniji je torej zelo kratek, in ga v danih razmerah ne bi bilo mogoče bistveno skrajšati, ne da bi trpela pravilnost postopka.

V zvezi z nelikvidnostjo gospodarskih organizacij pa velikokrat nastaja zastoj pri realizaciji izvržbe na žiro računih dolžnikov, če ti nimajo potrebnih denarnih sredstev, čeprav sta bila plačilni nalog in izvršilni sklep izdana v najkrajšem možnem času.

Podatkov o trajanju mandatnih in izvršilnih postopkov pri gospodarskih sodiščih zunaj Slovenije nimajo niti gospodarska sodišča v Sloveniji niti niso zbrani v nobeni evidenci sodnega dela ali v kakršnihkoli drugih statističnih podatkih.

Postopek pri izdaji plačilnih nalogov in izvržbe sodi v pristojnost zvezne zakonodaje. Višje gospodarsko sodišče v Ljubljani je v svojem poročilu Skupščini SR Slovenije že dne 12. 4. 1967 predlagalo, naj bi dosedanji postopek izdajanja plačilnih nalogov glede delovnih organizacij odpravili in naj bi ga nadomestili s postopkom, v katerem bi na podlagi verodostojnih listin dovolili izvržbo, ki bi jo tudi izvedli, če v osmih dneh ne bi bilo ugovora zoper dovolitev izvržbe.

To iniciativo je v bistvu prevzel tudi prednačrt zakona o izvršilnem postopku, ki ga je sestavil bivši zvezni svet za pravosodje avgusta leta 1970, s katerega stališči so se gospodarska sodišča v Sloveniji strinjala.

Uveljavitev nove pravne ureditve je torej odvisna od uveljavitve zakona o izvršilnem postopku. Po določbi 11. točke XXX. ustavnega dopolnila pa sodijo sodni postopki, med katere je šteti tudi pravdni in izvršilni postopek, v zvezno pristojnost, zaradi česar na tem področju v republiškem merilu ni mogoče izdati nobenih predpisov.

Na drugo vprašanje je odgovoril **LOJZE KERSNIČ, glavni direktor SDK, centrale za Slovenijo:**

V zvezi z vprašanjem, ki ga je postavil poslanec tovariš Svetelj republiškemu zboru Skupščine SR Slovenije o počasnem in zamudnem postopku v službi družbenega knjigovodstva pri dajanju podatkov o poslovnem partnerju na zahtevo delovne organizacije, navajamo naslednje:

1. V vseh organizacijskih enotah službe družbenega knjigovodstva v Sloveniji smo preverili poslovanje v zvezi z dajanjem podatkov o boniteti in solventnosti poslovnih partnerjev in ugotovili, da od izida zakona o dopolnitvah zakona o službi družbenega knjigovodstva dajejo organizacijske enote SDK na področju SR Slovenije zadevne podatke v vseh primerih, v predpisanem zakonskem roku petih dni.

2. Ne moremo pa trditi, da obstaja enaka ažurnost pri dajanju podatkov o boniteti in solventnosti poslovnih partnerjev pri podružnicah SDK v drugih republikah. Delovne organizacije iz SR Slovenije morajo po veljavnih predpisih, če imajo njihovi poslovni partnerji sedeže v drugih republikah, zahtevati zadevne podatke od podružnic SDK, ki vodijo žiro račune njihovih poslovnih partnerjev. Pripominjamo, da so nas delovne organizacije iz SR Slovenije že v več primerih obvestile o neažurnem dajanju podatkov v organizacijskih enotah SDK v drugih republikah, in smo v vseh takih primerih tudi posredovali pri glavni centrali službe v Beogradu in pri prizadetih podružnicah.

3. Na vprašanje, če je mogoče skrajšati rok za dobivanje podatkov o poslovnih partnerjih pri SDK, poudarjamo, da je sedaj veljavni zakonski rok petih dni že tako kratek, da ga po našem mnenju ne bi bilo mogoče skrajšati.

KDAJ BOMO SPODBUDILI IZVOZ?

Na zadnji seji gospodarskega zbora je poslanec STANE SIMŠIČ postavil naslednji poslanski vprašanji:

– kaj namerava ukreniti izvršni svet za ugodnejšo rešitev vprašanj stimulacije izvoza in kakšne ukrepe ter kdaj jih bo predložil v obravnavo in sklepanje skupščini SR Slovenije;

– kako bo rešeno vprašanje nadomestila delovnim organizacijam za izgubo dohodka zaradi povečane obrestne mere za izvozne kredite in kredite za pripravo izvoza glede na to, da so ta vprašanja prešla v pristojnost republik.

Odgovoril je UROŠ MARKIČ, pomočnik republiškega sekretarja za gospodarstvo:

Instrumenti ter ukrepi za pospeševanje izvoza sodijo v kompleks zunanjetrgovinskega in deviznega režima in spadajo v pristojnost federacije. S predhodnim usklajevanjem stališč republik in pokrajin bo to urejevano v okviru pristojnih zveznih resorjev in v medrepubliškem komiteju za področje zunanjetrgovinskega in deviznega sistema. Izvršni sevet meni, da je za reševanje stalnega neskladja med uvozom in izvozom potrebna predvsem večja usmerjenost k pospeševanju izvoza. Tako stališče in iz njega izhajajoče konkretne predloge za sistemske in tekoče ukrepe, ki so bili posredovani tudi temu zboru na 27. seji dne 16. junija 1971 izvršni svet in republiški upravni organi zastopajo tudi v ustreznih zveznih in medrepubliških telesih. Zvezni izvršni svet bo v najkrajšem času obravnaval tekoče ukrepe za pospeševanje izvoza. Posebna medresorska delovna skupina zveznih organov pa pripravlja predlog novih sistemskih rešitev.

Izvršni svet je v okviru republiških pristojnosti in finančnih sredstev, ki so republiki na voljo, začel pripravljati nekatere dopolnilne ukrepe na področju pospeševanja izvoza, ki se ne razhajajo z načelom enotnosti jugoslovanskega trga. Kot je znano, sta izvršni svet in narodna banka Slovenije največji del sredstev, ki jih je dobila SR Slovenija za selektivno usmerjanje emisije v letošnjem letu, v skupnem znesku 137,7 milijonov dinarjev, usmerila v reeskont kreditov za izvoz blaga in storitev ter kreditov za pripravo blaga za izvoz. Takšno politiko bo socialistična republika Slovenija vodila tudi v prihodnjem letu, seveda v okviru sredstev, ki jih bo imela na voljo. Ker je s 1. junijem 1971 prenehala dotedanja obveznost federacije, da zagotavlja beneficirane obresti pri kreditiranju izvoza in priprave proizvodnje za izvoz, bo skušala republika nadomestiti nastalo razliko med 3 % in 7 % obrestno mero, ki bi sicer dodatno bremenila izvoznike.

Republiška sekretariata za finance in gospodarstvo pripravljata v sodelovanju z gospodarsko zbornico socialistične republike Slovenije predlog za izdajo zakona, s katerim bi republika zagotovila enak obseg in pogoje za benificiranje obresti delovnim organizacijam, kot so jim jih omogočili dosedanji zvezni predpisi. Po predhodnih izračunih bomo v ta namen porabili, približno 50 milijonov din letno iz republiških sredstev, seveda na podlagi sedanjega obsega izvoza in kreditnih izvozov. Ta znesek bi se, razumljivo, vsako leto spreminjal. Medtem je narodna banka Jugoslavije predložila v obravnavo predlog odloka o znižanju obrestne mere na reeskontne oziroma dokumentarne kredite, ki jih daje poslovnim bankam za kreditiranje izvoza blaga in storitev. O tem ukrepu je že razpravljal medrepubliški komite za zunanjetrgovinski in devizni sistem, predložen pa bo v meritorno obravnavo še medrepubliškemu komiteju za monetarni sistem.

Izvršni svet bo v pripravi predloga za izdajo omenjenega zakona zato upošteval tudi možnost, ki se odpira da se vprašanje nadomestila za beneficirano obrestno mero v celoti ali deloma reši na zvezni ravni z medrepubliškim dogovorom. Kolikor do take rešitve ne bi prišlo, bo izvršni svet predložil skupščini predlog za izdajo zakona, s katerim bi socialistična republika Slovenije sama omogočila delovnim organizacijam enake pogoje, kot so jih imele do 1. julija letos, kar zadeva obrestno mero pri najemanju kreditov za izvoz in pripravo izvoza.

Celotni sklop ekonomskih odnosov bomo skušali na novo urediti z uvedbo novega zunanjetrgovinskega in deviznega režima.

IZ DELA MESTNE ORGANIZACIJE SZDL KAMNIK

Leto 1971 se izteka. Ob tej priložnosti želimo seznaniti naše članstvo in občane kamniške občine z dejavnostjo odbora ter uspehi in težavami, ki smo jih imeli v preteklem letu.

Z izjemno požrtvovalnostjo so poverjeniki pobrali večji del članarine za predlansko leto kakor tudi redno članarino za 1971. leto.

Uspeh je zadovoljiv, posebno pri letošnji članarini, saj se je število članstva povečalo in šteje 3700 članov, kar predstavlja 70 % upravičenih volivcev Kamnika.

Organizirali smo tudi redno dostavo Občana vsem gospodinjstvom v Kamniku in tako ob vsakokratnem izidu razdelijo raznašalci po 2000 izvodov. Glede pravočasne in pravilne dostave glasila smo sicer prejeli tudi nekaj pritožb občanov ki glasila niso dobivali, čeprav so redno članarino SZDL poravnali; opravičujemo se, pomanjkljivosti pa bomo skušali odpraviti. Prosimo torej gospodinjstva, ki Občana ne prejemajo, da nam to sporočijo ali pa opozorijo raznašalce, ki so razporejeni takole:

– za Novi trg, Kovinarsko in spodnji del Kamnika – Boža Šubic, raznašalka Dnevnika, Trdinova;

– za Maistrovo, Prešernovo ulico in Trg svobode – Anton Korbar, upokojenec, Prešernova št. 7;

– za Trg talcev, Levstikovo, Kettejevo, Pot na Poljane in stolpnice v Medvedovi – Urankarjeva, Trg talcev št. 8;

– za Mekinje I. in II., Fužine in del Medvedove – organizacija tabornikov Kamnik – Zvone Bohte, Medvedova ul., in Martin Mali, Drnovškova pot 9;

– za Košiše – Mira Štupar, Košiše 23;

– za Žale – Stojan Rode, Žale 9.

Da pride Občan brezplačno v vsako hišo, so potrebna določena sredstva, ki jih zbiramo iz pobrane članarine. Zato je odbor menil, da občanom, ki letos niso hoteli poravnati članarine, prenehamo dostavljati glasilo. Ob tem sta občinska konferenca SZDL in predsednik skupščine tov. Gobec izrazila željo, naj bi kljub temu glasilo prejemala vsa gospodinjstva tudi v 1972. letu; Občan naj bi bil stalen gost v sleherni hiši. Željo bo odbor upoštevaval, vendar meni, da drugo leto ne bi smelo biti občana, ki bi zavrnil plačilo skromne članarine za članstvo v SZDL.

Naj omenimo še akcijo o zbiranju podatkov za starejše osebe, ki potrebujejo družbeno pomoč. Zabeležili smo 20 primerov v Kamniku in **podatke oddali občinski konferenci.**

Morda smo pri zbiranju teh podatkov koga prezrli, zato prosimo občane ali ljudi ki potrebujejo družbeno pomoč, naj nam to sporočijo.

Kot je že v navadi, bomo tudi letos ob Novem letu obiskali in obdarovali deset naših starih in onemoglih ter pomoči potrebnih občanov. Tudi ta darila bomo kupili s sredstvi iz članarine, saj naša organizacija razen tega nima drugih dohodkov.

Vsem članom in vsem kamniškim občanom želimo

srečno Novo leto

MESTNA ORGANIZACIJA SZDL KAMNIK

KAMNIŠKI MLADINCI – NOVI ČLANI SZDL

Mestna organizacija SZDL v Kmaniku je 26. 11. 1971 organizirala svečan sprejem novih mladih članov v svojo organizacijo.

Vabilu se je odzvalo 70 mladink in mladincev, ki so letos izpolnili 18. in 19. leto starosti.

V prijetno okrašeni mali dvorani Doma s pozdravnim napisom POSTANITE AKTIVNI ČLANI SZDL, ob navzočnosti predsednika republiške konference SZDL in predstavnikov kamniškega družbenopolitičnega življenja, je prisotne mlade člane pozdravil predsednik mestne organizacije SZDL tov. Gordan Ambrožič.

Mladim članom je spregovoril tudi tov. Kimovec, ki se je pomudil ob spominih na ilegalno delo ob ustanovitvi OF leta 1941, hkrati pa je zaželel, da bi novi člani SZDL kamniške organizacije postali aktivni člani naše socialistične družbe. Ko bodo postopoma prevzemali svoje državljanske obveznosti in naloge, naj se vključujejo in pomagajo pri nadaljnji graditvi naše socialistične republike Slovenije in Jugoslavije.

Čestitke ob sprejemu in pozdrave sta prisotnim izročila tudi člana republiške konference SZDL tov. Vinko Gobec in sekretar občinske konference tov. Franc Svetelj.

Ob koncu svečanosti so prisotni mladinke in mladinci prejeli članske izkaznice.

Po končanem programu je bil mladinski ples.

Tako je kamniška organizacija SZDL in z njo vred tudi mladina počastila praznik republike, kar je bil morda edinstven primer v Sloveniji, kot je ob slovesu izjavil tov. Kimovec.

F. C.

GORDAN AMBROŽIČ, PREDSEDNIK MESTNE ORGANIZACIJE SZDL JE 70 MLADINKAM IN MLADINCEM IZROČIL IZKAZNICE SZDL

● Problemi kmetijstva na tretji seji konference ZKS

ODPRAVITI SOCIALNE RAZLIKE MED ČISTIMI KMETI IN DRUGIMI LASTNIKI ZEMLJIŠČ

Na 3. seji konference Zveze komunistov Slovenije, ki je bila konec novembra v Ljubljani, na njej so govorili o socialnih razlikah v naši družbi, je sodeloval tudi Nande Vode, republiški poslanec in predsednik kmečke sekcije pri občinski konferenci SZDL. Tudi on je posegel v izredno živahno razpravo na seji. Zavzel se je za hitrejše reševanje perečih vprašanj, ki tarejo našega kmeta. Med drugim je dejal:

V dosedanjih razpravah sem pričakoval, da se bo dosti več govorilo o stanju našega kmeta.

Prav gotovo je danes zasebni kmet v takem položaju, da je prav tod socialno razlikovanje najbolj očitno.

Zadnja seja konference ZK je o ekonomskem stanju kmetijstva zelo poglobljeno razpravljala in sprejela zelo koristne sklepe, vendar se stanje zelo počasi boljša, pa naj bo v ekonomskem ali socialnem pogledu. S svojim prispevkom bi rad opozoril na socialno varstvo kmetov, predvsem zaradi tega, ker se kmetje kot tudi družba borimo z velikimi težavami zdravstvenega zavarovanja kmetov. Še težje naloge pa nas čakajo ob uvedbi starostnega zavarovanja.

Preden bi spregovoril o socialni varnosti kmetov, bi rad poudaril nekaj značilnosti, ki odrejajo življenje našega kmeta in ki so tudi vzrok za vedno večje socialne razlike med kmeti in drugimi državljani.

NARAŠČA ŠTEVILO MALIH POSESTEV

Zaradi hitre industrializacije in tudi raznih administrativnih in ekonomskih ukrepov se število gospodarstev v zasebnem kmetijstvu v Sloveniji izredno hitro manjša. Takšna je bila tudi ugotovitev 2. seje. To je navsezadnje tudi normalen pojav, če sproti odpravljamo vse vzporedne težave, ki jih ta gibanja povzročajo. Ugotavljamo, da je danes v zasebnem kmetijstvu okoli 20 % celotnega prebivalstva. Vendar, ali je to res?

Ali se s tem, da se število zasebnih kmetij manjša, večajo tudi družbena posestva? Ko zasledujemo upadanje zasebnega kmetijstva, ugotavljamo, da dejansko število gospodarstev ne upada, ampak se še povečuje. Razdrobljena posestva prevzemajo novi gospodarji – vendar le s to razliko, da so zaposleni v gospodarstvu in jim je kmetijstvo le še dodatni zaslužek ali razvedrilo.

Danes je število takih gospodarstev dvakrat tolikšno kot kmetov, ki se ukvarjajo izključno s kmetijstvom.

Če bi šlo le zato, da ima zaposleni sorazmerno skromen dodaten zaslužek, da je zemlja obdelana in da bi se izognili nekaterim socialnim težavam, bi bila stvar v redu in bi jo lahko smatrali kot zakonitost našega razslojevanja.

Toda na žalost je takšno stanje cokla napredka v kmetijstvu, pa tudi vzrok za hudo socialno razlikovanje med kmečkim in nekmečkim prebivalstvom.

Prav gotovo so kmetje na manjših posestvih prisiljeni poiskati si dodatni zaslužek, saj jim dohodek iz njihovih kmetij ne zadošča. Če gre za manjše gospodarje, je vključitev v industrijo ali gospodarstvo gotovo najboljša pot.

Nastane pa problem, če so na taki kmetiji starejši ljudje, ki si ne morejo najti dodatnega zaslužka, ne danes, še manj pa v bodoče. Njihovega gospodarstva tudi ni mogoče tako modernizirati, da bi dajalo zadosten zaslužek.

Družbeni organi so poskušali stanje takih kmetij izboljšati vsaj z manjšimi dajatvami ali pa so jih oprostili v celoti. Toda tega so deležni tudi vsi, ki jim je kmetija le dodaten zaslužek ali pa še celo nekakšen depo njihovega kapitala. In namesto da bi se socialne razlike manjšale, se še večajo.

Posledica tega je, da se kmetijska gospodarstva vse bolj drobijo in prehajajo v last nekmetov, saj se na ta način tudi obremenitve bistveno zmanjšujejo.

Menim, da tak način ni smotrn za pospeševanje kmetijstva in tudi ne more voditi v načrtno gospodarjenje, lahko pa trenutno zadovoljuje del naše družbe.

To so sicer bolj ali manj znane stvari, omenjam pa jih zaradi tega, ker močno odsevajo tudi pri uvajanju splošne socialne varnosti kmetov.

Stanje, kakršno je danes v zasebnem kmetijstvu, postavlja samoupravne organe in izvajalce zdravstvenega varstva v skoraj nemogoč položaj. Predvsem gre za težave v zvezi s financiranjem zdravstvenega zavarovanja kmetov.

VPELJATI ENOTNO SOCIALNO VARSTVO ZA VSE

Število kmetij, ki bi bile sposobne v celoti plačevati prispevke, je vedno manjše, dajatve same pa se večajo. Dohodek na kmetijah ni relativno večji, čeprav so se nekateri pridelki podražili.

Kljub izdatni pomoči celotne družbe, so bremena za zdravstveno zavarovanje daleč nad poprečjem bremen drugih državljanov. Če prištejemo še stroške, ki bodo nastali z uvedbo starostnega zavarovanja, bo pri današnjem stanju v kmetijstvu vprašljivo, kako priti do potrebnih sredstev.

Zakaj je temu tako? Ali ne bi mogel kmet za manjše pravice svoje socialne varnosti plačati tudi sorazmerno manj kot drugi delovni ljudje?

Mislim, da bi morali biti naši napori usmerjeni v uresničitev takega stanja, ker bi le na tak način pritegnili še ta preostanek kmetov k svoji zemlji. Težiti moramo k temu, da bi v naši republiki ustanovili enotno socialno zaščito vseh prebivalcev.

Dokler pa naših teženj v celoti ne moremo uresničiti, je nujno, da celotna družba z večjimi finančnimi sredstvi poskuša izenačevati pravice socialne varnosti kmetov in s tem vsaj delno zmanjšati socialno razlikovanje med kmečkim in nekmečkim prebivalstvom.

Ni več mogoče govoriti o tem, da bi le s solidarnostjo med kmeti samimi mogli zmanjšati socialne razlike.

Dosti je tudi govora o spremembi dednega zakona, ki naj bi zagotovil, da kmetij v bodoče ne bi več tako drobili.

Mislim, da samo s takim administrativnim posegom ne bomo prepričali umiranja kmetij, če poprej z ekonomskimi ukrepi ne bomo utrdili položaja kmeta. Navsezadnje pa je aktualno tudi vprašanje, kaj bo z množico majhnih gospodarstev, ki pa bodo po skupnem obsegu kmalu zavzemala polovico vseh površin.

ZAKAJ RAZLIKA MED KMETI IN DRUGIMI LASTNIKI ZEMLJIŠČ?

Ob razmišljanju o socialni neenakosti se ustavljam tudi ob dejstvu, da mora kmet, ki si želi zagotoviti socialno varnost, izročiti svojo zemljo v občinski zemljiški sklad, medtem ko njegovi kolegi, ki jim je socialna varnost zagotovljena, lahko prosto razpolagajo s svojo imovino.

Ob vsem tem imam kot kmet občutek, da kmeta, ki se preživlja le iz kmetijstva, zelo radi drugače ocenjujemo kot nekmeta. Tu imam v mislih položaj kmeta takrat, kadar administrativno določajo cene za njegove pridelke, oziroma premije in subvencije, ki so občutno nižje, čeprav gre praviloma za dražjo proizvodnjo. Dražja proizvodnja na zasebnih kmetijah pa nastaja predvsem zaradi majhnosti gospodarstva – tudi največjega, slabe opremljenosti in višjih cen reprodukcijskega materiala. Poseben vpliv ima med drugim tudi dejstvo, da mora kmet plačevati za ta sredstva prometni davek . . . Mislim, da bi morali ustvariti enake pogoje za vse proizvajalce v kmetijstvu, ne pa še naprej povečevati socialno razlikovanje . . . Posebno poglavje, o katerem ne bi želel na široko razpravljati, saj je bilo že prej dosti govora, je odnos do kmeta v gozdarstvu. Ne le, da gre za posebno obliko razlikovanja, ampak je tako stanje proti vsem načelom našega samoupravnega sistema.

Morda je vzrok taki nepravilnosti tudi v tem, ker kmet še vedno polno ne sodeluje v naših družbenih, političnih in samoupravnih organih, kot bi bilo zaželeno in kot bi glede na svoj položaj moral.

Predlagal bi, naj bi si komunisti v prihodnje prizadevali za to, da bi kmet imel vsaj take ekonomske možnosti, kot jih imajo nekmetje, da obremenitve njegove zemlje ne bi bile večje od obremenitve nekmetov in pa da bi s splošnimi ukrepi zmanjševali socialne razlike med kmečkim in nekmečkim prebivalstvom.

CESTA OB ŽELEZNIŠKI PROGI

Jenkovo cesto pripravljajo za asfaltiranje. V sklopu novih cest, ki so nastale z zazidavo zapriškega polja, bo zdaj Jenkova cesta prevzela posebno nalogo, da bo razbremenila Ljubljansko cesto, s katere bo manj dovozov, pač pa bodo imela vsa vozila po novem asfaltnem cestišču olajšan dohod v vse ulice in ceste, ki se prožijo s podaljška Jenkove ceste, pravokotno proti Ljubljanski cesti. Novo asfaltno cestišče se bo povzpelo nad železniško progo in bo tako najvišja kamniška asfaltirana cesta. V podaljšku, vzporedno z železniško progo, bo po novi cesti dohod na gradbišče proti Bakovniku in Duplici. Tudi ta del ceste bodo morali kmalu asfaltirati, prav tako pa oba dovoda z Ljubljanske ceste po Kersnikovi in Rožičevi cesti, ki morata vzdržati največji promet.

POPIS PERSPEKTIVNIH KMETIJ NA OBMOČJU OBČINE KAMNIK

Pospeševalna služba obrata Kooperacija pri Emoni je s sodelovanjem sveta za kmetijstvo in sklada za pospeševanje kmetijstva občine Kamnik začela popisovati perspektivne kmetije v naši občini. Te kmetije bodo težišče srednjeročnega programa razvoja kmetijstva do leta 1975 in akcijskega programa za leto 1972.

Program bo usmerjal razvoj zasebnega kmetijstva in določal obseg nalog, ki bodo njegovo vsebinsko jedro.

Popis zajema številne podatke, kot so: stanje delovne sile, obseg in struktura kmetijskih površin, stanje živine, stanje gospodarskega poslopja, opremljenost s kmetijskimi stroji, letna tržna proizvodnja, uporaba gnojil in krmil in potrebe po investicijah.

Novembra smo v naši občini popisali 80 kmetij. Zanimivi so tile podatki, ki so nam že na voljo: v občini je po statističnih podatkih še nekaj nad 15 odstotkov kmečkega prebivalstva ali 1200 kmetij. Kmetij, ki pa nimajo možnosti razvoja, je le 250. V ravninskem delu ali v neposredni okolici Kamnika je zelo malo kmetovalcev. Pa še tisti kmetje, ki imajo smisel za napredovano kmetovanje in so povečini že opremljeni s kmetijskimi stroji, nimajo bodočnosti zaradi zazidave kmetijskih površin. Drugačne razmere so v Tunjicah, Tuhinjski dolini in v okolici Stranj. Tu živijo ljudje z veliko idealizma in dobre volje. Želijo si napredka, vendar se morejo zaradi slabih materialnih možnosti le zlagoma, a prepočasi vključevati v moderno tržno kmetovanje. Potrebni bosta izdatnejša strokovna in materialna pomoč, da bodo ti ljudje še ostali na vasi, kjer bi morali imeti enake življenjske pogoje, kot jih imajo drugi občani.

Pospeševalna služba kmetijstva bo kot doslej pobudnik, organizator in strokovni svetovalec pri uresničevanju načrtnih nalog. Poslužujoč se rezultatov raziskovalnega dela, bo pripomogla k povečanju, izboljšanju kakovosti in pocenitvi kmetijske proizvodnje.

J. H.

● Ob otvoritvi novih obratov v kamniški tovarni usnja

SEDEMSTO TISOČ PAROV OBUTVE LETNO

Tudi delovni kolektiv Tovarne usnja v Kamniku je pred praznikom republike slavil pomembno delovno zmago. V obratovanje so izročili nov proizvodni objekt, v katerem so skladišče surovih kož, oddelek za izdelavo plastične obutve in konfekcija usnjenih izdelkov. Skupna površina novih obratov je okrog tri tisoč kvadratnih metrov. Vrednost zgradbe in strojev ter naprav znaša 14,317.000 novih dinarjev. Gradbena dela je opravilo podjetje Graditelj iz Kamnika, večji del opreme, zlasti za oddelek plastike, pa so uvozili iz Italije. Celotna rekonstrukcija in nova proizvodnja bosta omogočila podjetju, da bo v dveh letih najmanj podvojilo svojo proizvodnjo.

Na slovesnosti na tovarniškem dvorišču so se zbrali skoraj ves delovni kolektiv in številni gostje, med njimi tudi predsednik gospodarskega zbora republiške skupščine Tone Bole. Slovesnost je začel direktor podjetja Stane Simšič, ki je orisal razvoj podjetja in njegovo bodočo usmeritev. Med drugim je dejal:

„Naše podjetje je sicer relativno majhno: sedaj je zaposlenih 550 ljudi v usnjarni, konfekciji in plastiki. Osnovna dejavnost bo še vnaprej ostala predelava svinjskih kož. V letošnjem letu bomo izdelali 1,000.000 kvadratnih metrov, od tega večji del poznani izdelek – svinjski velur. Del proizvodnje proda podjetje na domačem tržišču, drugi, večji del pa izvozi.

Tudi naše podjetje se zaveda pomembnosti vključevanja v mednarodno delitev dela, zato teži za povečanim izvozom.

V zadnjih letih doživljamo lep napredek. Medtem ko je še pred štirimi leti, znašal izvoz približno 500.000 dolarjev je v lanskem letu dosegel že dva milijona, letos pa bomo dosegli tri milijone dolarjev, tako proda podjetje samo na konvertibilno tržišče prek 60 odstotkov vse svoje proizvodnje. Čeprav mora podjetje precejšen del surovin uvažati, pa vrednost izvoza še vedno znatno presega uvoz.

V prizadevanju, da bi dosegli boljše in ugodnejše rezultate, predvsem pa, da bi del sedanje proizvodnje finalizirali, se je delavski svet odločil organizirati poseben obrat za predelavo velurjev v končne izdelke. Po soglasni priključitvi Zavoda za zaposlovanje invalidov in drugih oseb se je ta zamisel še hitreje uresničevala. Ob 20 ljudeh, ki so bili zaposleni v prejšnjem zavodu, dela danes v konfekciji še čez 30 ljudi v novih sodobnih prostorih, ki si jih bomo skoraj ogledali. V tem obratu bomo izdelali v naslednjem letu že približno 15.000 usnjenih suknjičev, ki jih bomo po večini izvažali. Vrednost te proizvodnje bo nekajkrat višja od letošnje; od tega bo izvoz presegel vrednost vse letos nabavljene opreme iz uvoza za celotno podjetje. Sam obrat bo izvozil v letu 1972 že za preko 400.000 dolarjev izdelkov. Po predlogu, ki že obstaja, pa bomo v naslednjih mesecih vpeljali še drugo izmeno, kar bo še povečalo vrednost proizvodnje in rentabilnost vloženih sredstev."

Nato je tovariš Simšič spregovoril o novi proizvodnji, iz katere bodo prihajali izdelki, ki pomenijo novo prelomnico v zgodovini kamniške industrije. To so plastični škornji in podobna sodobna visoka obutev. V tem obratu bo zaposlenih okrog 70 ljudi, ki bodo ob polni izrabi zmogljivosti proizvedli letno za več kot štiri milijarde starih dinarjev izdelkov. Za to smer proizvodnje so se odločili po temeljitem premisleku in v sodelovanju s kranjsko Savo, ki je kolektivu Utoka ponudila vso pomoč in pokazala vsestransko razumevanje.

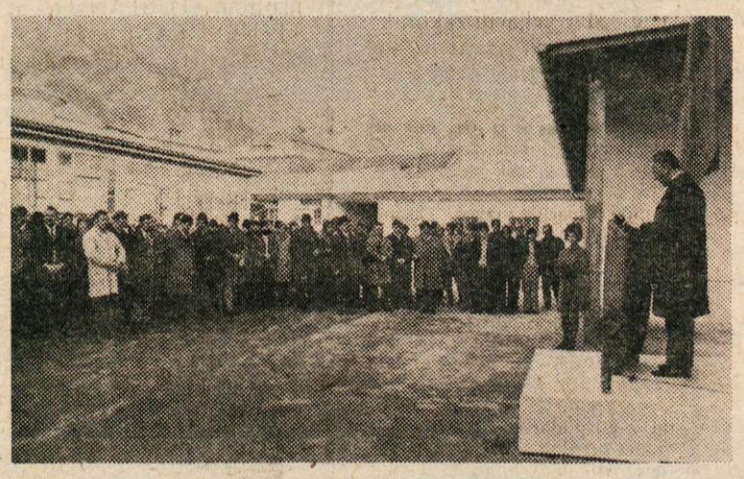

OB OTVORITVI OBRATOV V TOVARNI USNJA: MED GOVOROM DIREKTORJA STANETA SIMŠIČA

GOSTJE V OBRATU USNJENE KONFEKCIJE V TOVARNI USNJA

Tretji obrat, ki je v kleti nove zgradbe, je skladišče surovih kož, v katero bodo uskladiščili skoraj 2000 ton konzerviranih kož, kar bo zadostovalo za skoraj štirimesečno proizvodnjo.

Vzporedni del rekonstrukcije so tudi energetske naprave. V celoti bodo obnovili strojnico in jo opremili z novima parnima kotloma ter postavili dve transformatorski postaji.

Potem ko se je tovariš Simšič zahvalil izvajalcem del in vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri uresničevanju zamisli o rekonstrukciji, je dejal, da so ti uspehi le dober začetek za bodoče trdnejše delo in da bo kolektiv Tovarne usnja v celoti izpolnil sprejeti dolgoročni program podjetja.

Ko je predsednik občinske skupščine čestital delovnemu kolektivu in prerezal trak ob vhodu v nov objekt, so si udeleženci slovesnosti ogledali proizvodnjo v novih prostorih. Še posebno je pozornost vseh pritegnila proizvodnja plastične obutve, ki je novost ne samo za Kamnik, pač pa tudi za Slovenijo in Jugoslavijo. Proizvodnja je sedaj še v poskusnem obratovanju. Ko bo povsem stekla, bodo delavci proizvedli dnevno okrog 3000 parov obutve.

Zanimivo je bilo tudi v oddelku nove konfekcije, kjer so zaposlene v glavnem ženske. Na dolgi vrsti šivalnih strojev nastajajo s pomočjo spretnih rok suknjiči in druga usnjena konfekcija po najmodernejših krojih.

Res, novi obrati pomenijo za kolektiv Tovarne usnja in za vso kamniško industrijo veliko pridobitev. Kolektiv pa je s pridobitvijo novih delovnih prostorov kljub utesnjenosti svojega prostora v starem mestnem jedru Kamnika, spet laže zadihal.

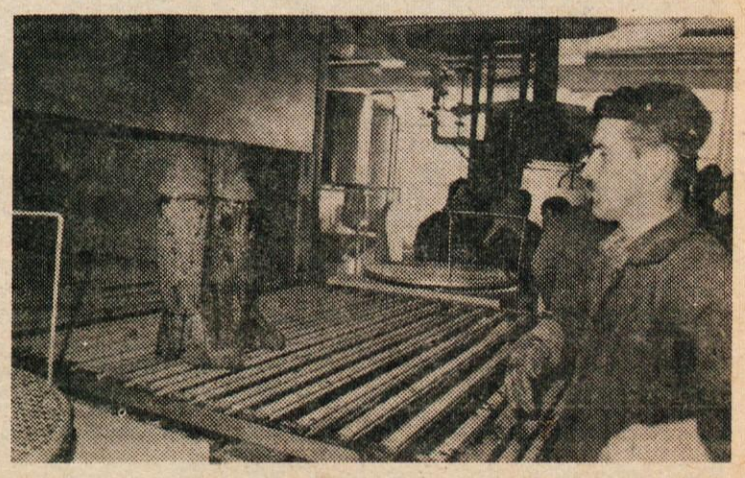

OBRAT ZA PLASTIČNO OBUTEV V TOVARNI USNJA: IZ PEČI PRIHAJA NOV PAR ŠKORJEV.

● Z obiska uradne delegacije občine Kamnik na Nizozemskem

KAMNIŠKI PARK - SIMBOL PRIJATELJSTVA

Po povratku s celodnevnega izleta v Floevehofu se v našem hotelu nismo uspeli niti preobleči, kaj šele, da bi članice naše delegacije lahko postorile vse potrebno za njihov make-up. No, moram pa tudi priznati, da smo mi, kar nas je bilo prijateljev njihovega piva in „genove" (njihovega nežnega žganja), kar na vrat na nos obiskali našega hotelirja.

OTVORITEV KAMNIŠKEGA PARKA V GENDRINGENU

Natakar Rob in Istnik sta bila namreč nadvse navdušena nad našo zabavnostjo in lahko rečem nekoliko bolj sproščenim temperamentom.

Zazvonil je telefon: „Vinko, takoj pridite pred mestno hišo. Pridite vsi." Župan Gendringena. Kaj pa je tako nujnega, smo si mislili, saj smo bili vendar domenjeni za skupno večerjo šele ob devetih, in to v našem hotelu. Vsi nismo uspeli pobrati šil in kopit ter odbrzeti pred občinsko hišo. No, ne bomo omenjali, kdo je izostal, saj je nedvomno make-up tudi pomembna zadeva.

Pred novo mestno hišo, polno ljudi, v njej prav tako, tako kot dni nazaj, ko je vsakdo želel vedeti in videti, kakšna je ta nova, za mesto pomembna hiša, ko je vsakdo želel čestitati županu za njegove uspehe. Ko smo se srečali z županom in županjo, sta v eni sapi hitela pripovedovati, da niso vedeli za nocojšnji program, da jim je resnično žal, ker so nas tako na hitro spet „aktivirali".

„Veste, že dve godbi sta odšli mimo," sta hitela pripovedovati, „no, pa saj bodo spet prišle nove. Že prihajajo . . ."

Postavili smo se na stopnišče pred glavnim vhodom. Njihovi ljudje, ki so bili zbrani, so umolknili, vsi smo z zanimanjem občudovali njihove godbenike, ki so se ustavili pred mestno hišo. Odbobnali ali odigrali so nekaj pesmi, nato pa je bilo njihov korak in pesem slišati še nekaj časa, ko so se oddaljevali proti mestu.

Za nas je bilo to enkratno doživetje. Čudno se nam je namreč zdelo, da ima lahko občina, ki sorazmerno ni velika, kar enajst godbenih skupin. Stali smo skoraj celo uro; prihajale so nove in nove skupine. Melodičnost njihovega naroda je sicer znana, njihovo zanimanje za takšno zvrst glasbe pa je čutiti vsepovsod, pa kaj ga ne bi, saj igrajo v teh skupinah skoraj sami mladi. Mnogokrat je bil boben celo večji od tistega, ki mu je „ubiral strune". Kapelnik je pozdravil goste ter župana, salutiral; prišla je nova skupina . . .

Ob tem ne smemo prezreti njihovih skupin z zastavami. Zastavonoše so namreč pravi umetniki, ki pokažejo svoje umetnije ob izjemnih priložnostih in ki spremljajo glasbene skupine. Zavihali so si rokave, raznobarvne zastave pa so začele krožiti vsepovsod; nad glavami, okoli pasu, ob nogah, vihteli so jih, kot bi bile brez teže, le čela so se jim rahlo orosila.

PARKA KERNS IN KAMNIK . . .

Dnevi, ki smo jih preživljali pri naših gostiteljih, so minevali kar prehitro. Zadnji dan našega obiska – kljub strogemu protokolu smo ga zaradi pomanjkanja časa uspeli skrajšati za dva dni – smo dopoldne najprej prisostvovali otvoritvi novih garaž mestnega komunalnega podjetja, zatem pa smo v Gendringenu prisostvovali otvoritvi parka, ki je dobil ime po mestu, s katerim smo pred dnevi podpisali protokol prijateljstva Kerns park. Park je slovesno odprla županja tega mesta, gospa Roethlin. Zatem smo se odpeljali v Ulft, kjer je soproga našega predsednika slovesno odkrila tablico z napisom Kamnik plantsoen. Treba je povedati, da je park v središču tega mesta; v njem so nekaj dni kasneje odkrili spomenik žrtvam druge svetovne vojne.

Nedvomno bo mnoge prebivalce in tudi obiskovalce tega kraja spominjal na prijateljsko sodelovanje mest z različnih strani Evrope. V parku stoji tudi hiša De Smeltkroes, o kateri smo govorili že v prejšnji številki. V njej smo se ponovno zbrali po otvoritvi našega parka. Odšli smo na „kafe-teash". To je njihova navada, tudi izraz za čas, ki ga prebijejo ob kavi, ki ni turška, temveč navadna kava, ter ob majhnem prigrizku. Beseda je spet stekla o sodelovanju, o naših vtisih v njihovem kraju. Vodja naše delegacije Vinko Gobec se je zahvalil gostiteljem za prijaznost, ki so nam jo nudili in ki smo jo bili deležni med njihovimi ljudmi, v njihovem kraju. Spregovoril je tudi o trenutnem političnem položaju ter o prizadevanju vseh ljudi sveta, da bi zagotovili mir v Evropi in v svetu. „To je želja milijonov ljudi," je dejal, „zato bom izrazil prepričanje, da bo mir, za katerega bo še potrebno prelivati kri, nekoč resničnost. Zgrajen bo velik most prijateljstva, miru, sreče in blagostanja, zato, ker ga bodo gradili milijoni ljudi. Prispevali pa bomo tudi mi z našim sodelovanjem. Most bo stal trdno kot betonski skelet, povezoval bo ljudi, ne glede na narodnost, veroizpoved, politično pripadnost . . . Nemogoče je razmerje med razvitimi in nerazvitimi, med bedo in bogastvom, vsega tega ni mogoče gledati mirno in neprizadeto. Sodelovanje treh občin je delček pri odpravljanju nepravilnosti in uresničevanju velikih ciljev v daljnji prihodnosti.

Ob koncu svojega govora je predsednik poudaril, da smo srečni, ker imamo prijatelje na Nizozemskem, da pa bomo še bolj srečni, ko bodo vsi ljudje na svetu imeli prijatelje.

Popoldne smo se udeležili slovesne in edinstvene otvoritve nove osnovne šole v Ettnu. Pred ogledom novih in praktično urejenih šolskih prostorov je v zrak poletelo tisoč raznobarvnih balonov, ki so otvoritvi dali še posebej prisrčen videz. Otroci v razredih so sproščeni, aktivni, pouk imajo dopoldne in popoldne. Še posebej je zanimivo, da opoldne, ko imajo dve uri prostega časa, zajahajo svoja kolesa in odbrze domov na kosilo. Manjše, ki pa še niso vešči vožnje z njihovim tradicionalnim vozilom, odpeljejo domov matere.

Na poslovilno večerjo pa nas je ta večer – delegacija švicarskega mesta je odpotovala že opoldne – povabil gendringenski župan s svojo družino. Ponovno je stekla beseda o sodelovanju, o vsem, kar je bilo na tem področju storjenega.

Slovo naslednje jutro je bilo kar malce težko, saj smo si v nekaj dneh pridobili številne in iskrene prijatelje, ki so nam ob slovesu še z zadnjim šopkom rož izkazali svojo iskrenost in pozornost.

OB KONCU – ŠPORTNI GLADBECK

Med povratkom v domovino smo se za en dan ustavili tudi v zahodnonemškem mestu Gladbeck, s katerim že vrsto let sodelujejo kamniški nogometaši. Predstavniki njihovega kluba so nas počakali že na avto cesti ob vpadnici v njihov kraj. Zatem pa nas je sprejel nadžupan mesta in se zahvalil za obisk ter želel tesnejše sodelovanje, čimveč čanj, seveda tudi na nogome igriščih.

Zvečer pa smo bili gostje žup in članov njihovega nogomet kluba. V nadvse prijetnem in mivem ter prijateljskem razgo smo spoznali vrsto njihovih te radosti, del njihovega vsakdana pa smo jih seznanili z našimi k Ker so bili pri nas že večkrat, s zanimali, kaj je novega tu, kaj kako živi ta ali drug njihov p telj . . .

Dejali so, da stikov, ki smo začeli na športnem področju, smemo prekiniti, nasprotno, tr jih je nadaljevati, razvijati, kre tudi na drugih področjih. Sku ton naših razgovorov nas je pre čal, da smo oboji zainteresiran to, da naša začetna prizadevanja bodo ostala brez sadov.

Naj zaključim tretje nadaljev svojega reportažnega zapisa s „s benega potepanja" po deželi panov in koles z mislijo, ki m spremljala ves čas našega obis „Razvijajmo naše stike še naprej, so pristni in imajo prijateljsko o vo. Občinska skupščina in mn občani pa so nad tem nadvse nav šeni, z vsemi močmi podpirajo idejo, ki pa ni več ideja. Prerasle jo pristne in prijateljske vezi. tako je tudi prav . . .

TONE SMOLNIK

NAČRT RAZVOJA ELEKTRIČNEGA OMREŽJA V OBČINI

V zadnjih treh letih je bilo v izgradnjo električnega omrežja in transformatorskih postaj na območju naše občine vloženih skoraj 300 milijonov starih dinarjev, od tega so kar 55 milijonov prispevali občani s samoprispevkom in v drugih oblikah.

To so ugotovili odborniki občinske skupščine, ko so obravnavali poročilo podjetja Elektro Ljubljana o izgradnji električne mreže v letih od 1969 do 1971. V tem času so bile zgrajene transformatorske postaje v Lanišah, v Mostah, V Vodicah pri Godiču, na Jeranovem, na Duplici, na Potoku in v Kamniku (Drevesnica, Tovarna usnja).

V gradnji je kabelska transformatorska postaja na Bakovniku, v katerem pa bodo začeli graditi transformatorsko postajo v Smrečju v Črni. V ta namen je sedaj s posojilom in dotacijo občinske skupščine zagotovljenih 13 milijonov starih dinarjev.

Leta 1972 bodo zgradili transformatorsko postajo v središču Kamnika, z njo pa naj bi bile povezane transformatorske postaje na Grabnu, v Tovarni usnja in pri Zdravstvenem domu. V novem naselju nad domom invalidne mladine bo zgrajena stolpna transformatorska postaja. Podobno postajo bodo zgradili tudi v Gornjem Logu (krajevna skupnost Šmarca) in pri Zlati kaplji.

Za leto 1973 so predvidene stolpne transformatorske postaje pri osnovni šoli Stranje, v Zagorici (Kamniška Bistrica) in na Vrhpolju.

Leta 1974 bodo postavili zidano transformatorsko postajo na Grabnu in jamborsko na Viševku.

Za leto 1975 so predvidene trafo postaja na jamboru v Bistričici in Podlomu ter kabelski postaji na Perovem.

Skupno bo treba v te investicije od leta 1972 do 1975 po dosedanjih izračunih vložiti okrog 465 milijonov starih narjev.

Odborniki občinske sk ščine so menili, da bodo obč tudi v prihodnje pri izgradnj rekonstrukciji električn omrežja sodelovali s prav t prizadevnostjo, kot so v teklem obdobju.

Čeprav je bilo v pretek treh letih vloženih veliko s stev v izgradnjo omrežja, pa bili odborniki mnenja, da v slednjih letih verjetno ne mogoče rešiti vseh problem ker ne bo mogoče zbrati v potrebnih sredstev.

Odborniki so tudi sklen naj bi Elektro Ljubljana v merih, ko priključja nove ključke na obstoječe omre ki je bilo zgrajeno s sred občanov ali stanovanjskih drug, dobilo od njih predhod soglasje.

Skupščina je naročila t krajevni skupnosti Srednja v naj jo obvesti o tem, kol sredstev je prispevala krajev skupnost Srednja vas h grad transformatorske postaje Po in koliko sredstev so prispev občani s prispevkom in delo

F.

SLEPI OB DNEVU REPUBLIKE

Člani organizacije Zveze slepih iz kamniške občine so letošnje praznovanje dneva republike povezali s proslavo 25-letnice Zveze slepih Slovenije.

Ing. Vendramin Dvoržak, predsednik osnovne organizacije Zveze slepih iz Ljubljane, ki združuje člane iz 17 občin, je zbranim spregovoril o razvoju naše družbene skupnosti in o uspešnem vključevanju slepih v naš družbeni razvoj.

Ob 25-letnici Zveze slepih je izročil priznanja najbolj aktivnim članom organizacije. Priznanje sta prejela Franc Nose in Milan Trojan.

Zveza slepih Slovenije je ob svojem jubileju izrekla priznanje tudi skupščini občine Kamnik za njeno razumevanje in pomoč pri vključevanju slepih občanov v normalno delo in življenje.

Ob dnevu republike in jubileju Zveze slepih je članom čestital poslanec Franc Svetelj in se v imenu občine Kamnik zahvalil za priznanje.

Ob skromnem prigrizku se je nato razvil živahen pogovor o delu in življenju slepih v naši občini in udeleženci so oblikovali načrte za delo te humane organizacije v novem letu.

—lj

IZ MLADINSKEGA AKTIVA MOTNIK

Aprila letos smo v Motniku ustanovili mladinski aktiv.

Skupščina občine Kamnik nam je v stavbi krajevnega urada v Motniku dodelila prostor, ki nam služi za družbeno in kulturno udejstvovanje. Tukaj se zbiramo ob prostem času, imamo sestanke in razne krožke. Sodelujemo tudi s krajevnimi organizacijami.

Na pokopališče smo izkopali jarek za vodovod. Pri vodnjaku ob avtobusni postaji smo uredili odtok. Na Gradu smo ob pomoči motniškega turističnega društva očistili grmovje in uredili park. Sodelujemo tudi ob proslavah. Ob 1. maju smo na Gradu pripravili kres in kratek kulturni program. Z mladinskim aktivom Stol smo organizirali piknik.

29. november smo proslavili z zborno recitacijo.

V mesecu mladosti smo se udeležili pohoda na Laze. Sodelovali smo tudi v akciji „Med mejniki revolucije 71".

Kljub temu, da je aktiv še zelo mlad in brez izkušenj, je vendar pripravljen spoprijeti se z vsakim delom.

mimogrede
ALI »ZAPLANKANE« GARAŽE

Sto metrov od pred dobrim letom zgrajene garažne hiše v Zapricah stoji vrsta jeklenih konjičkov, ki brez strehe kljubujejo muhastemu zimskemu vremenu. Najmanj 30 garaž pa je še praznih; zaplankane čakajo na kupce že leto dni. Marsikdo bi rad proti odškodnini prezimil svoje vozilo, toda pri Graditelju so vztrajni: Garaže smo gradili za prodajo; ne pa za najem. Pa vendar: če bi, recimo, dvajset garaž dali v najem z mesečno najemnino 100 N-din, bi to v enem letu pomenilo dohodek 24 tisoč novih dinarjev, to je vrednost skoraj dveh boksov.

Toda, kaj bi delali usluge, saj se bodo cene spet kmalu odtajale . . .

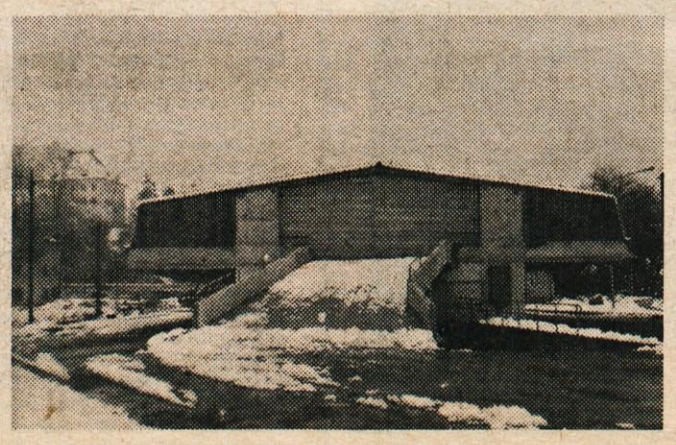

RAZVOJNI KORAKI NISO DOLGI

Na nedavni volivni konferenci organizacije Zveze komunist Tuhinj, ki je bila na Lazah, so kritično pregledali svoje del preteklih dveh letih. V akcijskem programu so sprejeli nalogo, bodo člani aktivni zlasti v vseh organizacijah in društvih, ki ji Tuhinjski dolini ni malo. Skupno so jih našteli kar 41. Na kon renci so ugotovili, da so v tem uspeli, saj skoraj vsa društva uspeš delujejo. Priznati jim velja, da so njihove skupnosti in druga druš po svojem delu in uspehih za zgled drugim v kamniški občini. jim pri delu vedno zmanjkuje denarja, kar tudi omejuje njih dejavnost.

Organizacija Zveze komunistov se živo zanima za napredek T hinjske doline, ki žal, gospodarsko ne napreduje. Čeprav imajo pogoje za specializirano kmetijstvo in turizem, se vse več don činov vozi na delo v kamniške gospodarske organizacije. Tudi m dernizacija ceste Kamnik–Motnik vse prepočasi napreduje, saj je malo verjetno, da bo prihodnje leto asfaltirana. Pred leti so j obljubili, da bo cesta leta 1973 prav gotovo asfaltirana, zato zahtevali, da jih mora republiški cestni sklad podpreti. V Tuhinj dolini po vojni ni bilo mnogo narejenega, pa še tisto, kar je bilo, opravili z lastnimi sredstvi, zato je odločnost pri zahtevi občanov Tuhinjske doline več kot upravičena.

Ob koncu jim je sekretar komiteja občinske konference Zve komunistov Kamnik Tomaž Jančar prikazal politični položaj Jugoslaviji. Izvolili so tudi novo vodstvo, sekretar organizacije tudi v bodoče Srečo Ivančič z Laz. Nova člana občinske kon rence pa bosta Rudi Baloh iz Zgornjega Tuhinja in Ivan Piskar Motnika.

T

Tovarna pisarniškega pohištva – začetek nove industrijske cone

Komaj dobro leto je minilo, se je v zemljišče ob Korevi cesti na Duplici zaril prvi ıldožer in s tem označil zatek gradnje nove tovarne pi-

OTVORITVE NOVE TOVARNE PISARNIŠKEGA POHIŠTVA STOLU

arniškega pohištva, novega brata industrije pohištva Stol. o je bilo 22. junija lansko leto, . avgusta letos pa so v novi tovarni že začeli s poskusno prozvodnjo.

Ob letošnjem dnevu republike je delovni kolektiv Stola ključil v svoj redni proizvodni program tudi proizvodnjo v novi tovarni pisarniškega pohištva.

Direktor podjetja Franc Vogrinec je na slovesnosti ob otvoritvi tovarne razložil zamisel kolektiva o usmeritvi na proizvodnjo pisarniškega pohištva in dejal:

„Pri iskanju, kateri izmed tradicionalnih proizvodnih programov naj bi bil nosilec naslednje etape razvoja, smo s preučevanjem tržnih razmer ugotovili, da je pisarniško poslovanje v razvitem svetu na ravni industrijske organizacije, da pa pri nas močno zaostaja za dosežki sodobne tehnologije. Da so potrebe res velike, kažejo tudi podatki iz naše naraščajoče proizvodnje in prodaje. Od leta 1965 do 1969 se je prodaja pisarniškega pohištva povečala skoraj za dvakrat. Podobna gibanja je mogoče zaznati tudi v drugih državah. To je bila osnova za našo odločitev.

Če je otvoritev neke tovarne za naš kolektiv življenjski mejnik, lahko sedaj rečem, da bo ta tovarna temeljni kamen bodočega razvoja podjetja Stol na novem zemljišču, ki ni omejeno s strugami, cestami, ograjami in stanovanjskimi naselji, hkrati pa tudi temeljni kamen bodoče kamniške industrijske cone."

Predsednik občinske skupščine je ob otvoritvi čestital delovnemu kolektivu in hkrati poudaril velik pomen nove tovarne za nadaljnji gospodarski in družbeni razvoj občine Kamnik. Pri tem je naglasil, da skupščina občine dosledno uresničuje začrtano politiko v odnosu do gospodarskih organizacij, ki teži za tem, da se skupne potrebe v občini rešujejo z družbenimi dogovori med delovnimi kolektivi in samoupravnimi skupnostmi ter občinsko skupščino.

Po otvoritvi so si gostje ogledali sodobni tehnološki postopek in najmodernejšo organizacijo dela pri proizvodnji pisarniškega pohištva. Treba je pripomniti, da je ta organizacija plod temeljitih raziskav in študij Stolovih strokovnjakov.

Površina novega objekta je 10.000 kv. m in predstavlja tri petine bodočega celotnega objekta, ki ga še nameravajo zgraditi na tem prostoru. V preko dvesto metrov dolgi proizvodni dvorani je postavljena proizvodna linija, na kateri vezane plošče oblagajo s furnirjem, brusijo, obžagujejo in lakirajo, tako da iz sušilne komore pride polizdelek, ki je namenjen za montažo. Posebnost novega tehnološkega procesa je v tem, da gredo ti polizdelki v skladišče in da se potem na podlagi montažnih nalogov po naročilu kupcev sproti montirajo potrebne količine pisarniškega pohištva. Tak način organizacije proizvodnje pomeni ogromen prihranek pri skladiščnih prostorih, predvsem pa proizvodnjo takih serij pohištva, ki so najbolj gospodarne. Zmogljivosti v novi proizvodnji omogočajo okrog 60 tisoč enot pisarniškega pohištva mesečno. Celotna proizvodnja pisarniškega pohištva se bo povečala za 150 odstotkov. S tem bo Stol postal vodilni proizvajalec pisarniškega pohištva v državi, saj bo kril preko 60 odstotkov celotnih jugoslovanskih potreb. Seveda pa bodo velik del tega pohištva tudi izvozili, ker so modeli iz sistema Biro – E po oblikovni in funkcionalni plati na evropski ravni.

industrija pohištva
STOL
kamnik
jugoslavija

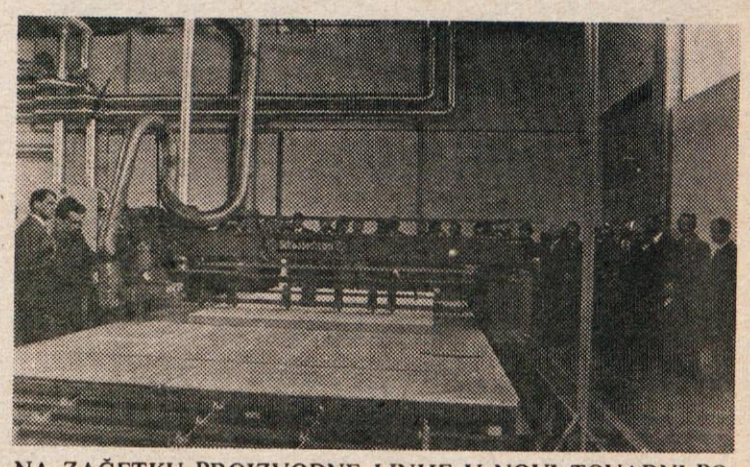

NA ZAČETKU PROIZVODNE LINIJE V NOVI TOVARNI POHIŠTVA V STOLU

OB 10-LETNICI IZHAJANJA KAMNIŠKEGA OBČANA

Z današnjo številko Kamnikega občana je zaključen deeti letnik glasila naše občine. Stopamo v enajsto leto. Deset et za nek list ni dolga doba, endar čas, v katerem se lahko zbolikuje podoba malega glaila, čas, da se lahko ocenijo dosežki in uresničenje postavljenih ciljev. Uredniški odbor je b priložnosti povabil na tovariško srečanje nekdanje glavne rednike časopisa. Srečanja sta e udeležila tudi predsednik obinske konference SZDL ing. erdo Cvetko in predsednik občinskega sindikalnega sveta anez Maleš.

V pretečenem desetletju so si ot uredniki prizadevali za oblikovanje komunalnega glasila: Vinko Gobec (1962), Tanja Mavrič-Pirš (1962), prof. Tina Škorjanc-Romšak (1962), Dolfe Cebulj (1963–1966), Vinko Dobnikar (1962–1968) in Franc Svetelj (od januarja 1968 alje).

V imenu uredniškega odbora e urednike in sodelavce glasila pozdravil sedanji urednik Franc Svetelj in na kratko orisal dosedanji razvoj Kamniškega občana:

Obenem z zaključkom letošnjega leta praznujemo na podočju obveščanja naših občanov omembno obletnico.. Poteka 0 let, odkar smo začeli izdajati aše lokalno glasilo Kamniški občan.

Na pobudo in v organizaciji občinskega odbora SZDL Kamnik in tedanjega predsednika Vinka Gobca smo že leta 1961 ačeli izdajati ciklostirano glailo Glas komune, ki je izhajal v 300 izvodih in je bil namenjen predvsem družbenim delavcem v krajevnih organizacijah SZDL in občinskih vodstvih.

Konec leta 1961 se je tedanji izvršni odbor občinskega odbora SZDL odločil, da z novim letom 1962 začne izdajati tiskano glasilo na 16 straneh polovičnega formata, ki naj bi izhajalo enkrat mesečno v 2500 izvodih. Glasilu smo dali ime Kamniški občan, ki poleg krajevne pripadnosti lista opredeljuje tudi njegov namen oziroma vsebino.

Vsi našteti skupaj z nekaterimi takratnimi sodelavci so se trudili, da bi glasilu dali vsebino in podobo, kakršno je izoblikovala Socialistična zveza kot ustanoviteljica lista. Lahko rečemo, da je bilo spričo težav, med katerimi niso bile na zadnjem mestu tudi finančne, v desetih letih uspelo vsaj približno izoblikovati glasilo, ki naj pomaga našemu občanu pri njegovem življenju in delu. List je iztrgal pozabi marsikateri dogodek in s tem po svoje prispeval h kroniki in zgodovini Kamnika. Zavedamo se, da moramo še precej storiti, da bo list postal res tribuna občanov, kot smo to zapisali v 1. številki.

Do decembra 1968 je tiskala list tiskarna Kočevski tisk, v letu 1969 in 1970 Gorenjski tisk in v letu 1971 tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani. V letošnjem letu smo prešli tudi na bolj normalni časopisni format na 8 straneh.

Letos smo začeli glasilo tudi brezplačno razdeljevati občanom. Zato smo naklado povečali na 5800–6000 izvodov. Kamniški občan naj bi prihajal v sleherno hišo. Zato morajo poskrbeti krajevne organizacije SZDL.

V prihodnje nas čakajo tele naloge:

– povečati moramo odmevnost lista med občani z razvijanjem polemičnosti, kritičnosti itd.;

– povečati je treba število stalnih sodelavcev na podeželju in za posamezna področja, zlasti za kulturo, šport, itd.;

– dokončno moramo izoblikovati vsebinski koncept glasila, ki naj ima svoj odraz tudi v urejanju lista (oblikovanje posameznih strani glede na vsebino);

– urediti je treba tudi financiranje glasila.

Ob tej priložnosti se toplo zahvaljujem vsem nekdanjim urednikom in sodelavcem za njihovo delo pri oblikovanju Kamniškega občana v pretečenem desetletju.

VINKO GOBEC:

Ni bilo naključje, da je imelo prvo glasilo naslov Glas komune. V tem času smo začeli razvijati komunalni sistem. Ko smo začeli redno mesečno izdajati in tiskati glasilo, smo skupaj s Sveteljem izbrali novo ime – Kamniški občan.

Po desetih letih izhajanja, lahko rečem, sem z glasilom zadovoljen in se „očetovstvu" tega lista ne bom odpovedal. Res je bilo potrebnih v teh desetih letih precej naporov, da bi bil list čim boljši. Kar zadeva financiranje, je jasno, da za glasilo nismo nikoli dobili toliko sredstev, kot smo jih potrebovali.

V začetku je bil krog sodelavcev zelo ozek. Če se spomnim, da sta prvo številko napisala samo dva človeka, se to prav gotovo ne da primerjati z današnjim položajem, ko ima list prav gotovo od 10 do 15 bolj ali manj stalnih sodelavcev. Občinska skupščina se zaveda pomembnosti informiranja občanov, in v zadnjem obdobju bolj skrbi zato, da bi prispevala večji delež k sofinanciranju lista.

Kamničani radi segajo po Občanu, ker je postal v zadnjem obdobju bolj pester (poleg družbenopolitičnih dogajanj je v njem več zgodovine, kronike, športa itd.).

Glede nekaterih misli o združitvi Občana s kakim drugim glasilom, naj povem le-to: če bi našega Občana kdaj „ženili", potem bi moral biti boljši, kot je sedaj, nikakor pa ne slabši in bolj odmaknjen od kamniške problematike in naših ljudi.

Kamniški občan je nešteto stvari otel pozabi in zato zasluži tudi s te strani vse priznanje. Zgodovinar, ki bo obravnaval naše povojno obdobje, ne bo mogel prek vsebine Kamniškega občana.

Morda bi bilo prav, če bi ob tem jubileju uresničili nekoč že dano idejo o razstavi tiska na Kamniškem.

VINKO DOBNIKAR:

Kakšni so moji spomini na urednikovanje? Najbolj mi je ostalo v spominu kako sem nenehno priganjal našo lektorico prof. Romšakovo. Vedno sem moral biti zelo prijazen. Večkrat sem bil v položaju, ko sem ji poslal gradivo, da bi ji moral reči: „Tole, kar sem prinesel, bi moralo biti popravljeno že včeraj." Sicer pa je bilo naše sodelovanje zelo dobro. Če sem sam kaj napisal, mi je „stahovščino" prevedla v slovenščino. Bilo je tudi nekaj prispevkov, napisanih v jugoslovanščini. Šele pod lektorsko roko so ti prispevki pokazali svojo vsebino.

Kamniški občan je s svojimi prispevki spodbujal naše ljudi v krajevnih skupnostih. Ko so ljudje brali o akcijah v drugih krajih, tudi sami niso hoteli zaostajati. Zelo zgovorni so primeri, npr. gradnje vodovoda v Sidolu, Hruševki itd.

Kar zadeva število prispevkov, moram reči, da tudi meni kot uredniku ni bilo treba ljudi „nazaj držati", da ne bi Občana zasuli s preštevilnimi prispevki. Ni se nam posrečilo dobiti večjega števila sodelavcev s terena. Ljudje raje vidijo, da se kdo oglasi pri njih in takrat so voljni dati veliko podatkov in povedati precej novic. Učitelji, to lahko rečem zlasti za Tuhinjsko dolino, bi bili verjetno pripravljeni pomagati, s tem da bi v svojem kraju zbirali novice in jih posredovali našemu glasilu.

Če bi našega Kamniškega občana kdaj „oženili" z drugim listom, bo ta ženin verjetno zahteval precejšnjo doto. Najbrž potem Kamniški občan ne bo več izhajal s tako skromnimi sredstvi, kot sedaj izhaja. Zato naj bi list še naprej izhajal v Kamniku in za naše občane. Seveda ga moramo vsebinsko še obogatiti.

PROF. TINA ROMŠAK:

Verjetno pričakujete od mene kakšno besedo o jeziku, v katerem so pisani prispevki. Ne bom rekla preveč, če povem, da ravno s pretirano skrbjo za jezik prispevki niso napisani. Vendar lektorsko delo ni težko, če ima človek voljo. To delo je treba smatrati v neki meri kot ustvarjalno delo.

Pogosto je s precej truda treba iskati v prispevku vsebino in smisel; iz gostobesednega „leporečja" izluščiti misel, ki bi jo bilo mogoče tudi v izvirniku bolj zgoščeno, logično in krajše povedati.

Tako imenovani aktivistični jezik je dejstvo v naši jezikovni stvarnosti in mimo njega ne moremo. Res pa je, da je ta jezik preveč nabuhel. Človek bi lahko preprosteje govoril, čeprav vemo, da je preprosto govoriti in pisati skoraj že umetnost. Vendar se moramo sprijazniti z dejstvom, da se bomo v našem poslovnem jeziku še vedno srečavali z raznimi pokazatelji namesto kazalcev ipd., in ne moremo pričakovati, da bo vsak prispevek s kakršnega koli družbenega področja literarno ali esejistično zvenel.

Soglašam s tistimi, ki pravijo, da ljudje s podeželja premalo pišejo. Po mojem mnenju ne pišejo toliko zaradi tega, ker nimajo časa, pač pa zato, ker menijo, da so preveč nepismeni in se bojijo pokazati svoj prispevek drugim. Vendar je prispevke preprostih ljudi zelo lahko pravopisno in jezikovno urejati, ker se izražajo stvarno in neposredno.

S.

B JUBILEJU KAMNIŠKEGA OBČANA: UREDNIKI LISTA FRANC SVETELJ, VINKO DOBNIKAR, PROF. TINA ROMŠAK, VINKO GOBEC IN TANJA PIRŠ

● Pri Tomanu in Šublju v Novem trgu

IZUMRLA KAMNIŠKA OBRT

Šubeljnov ata – Miha Pirš je že pred 70. leti pomagal izdelovati mizarski klej.

Ko še ni bila razvita industrija v današnjem pomenu besede, je v Kamniku slovela obrtna dejavnost, ki je imela že lepo tradicijo. Predvsem je bilo v začetku preteklega stoletja razvito žebljarstvo in pa usnjarstvo.

Še ena dejavnost je bila v začetku stoletja že v povojih, namreč izdelovanja mizarskega kleja. V Novem trgu je bila v preteklem stoletju ta obrt dedna dejavnost Tomanove in Šubeljnove družine, pravzaprav pa se je začela pri Plahutovih v Novem trgu št. 39. Potem so jo prevzeli pri Tomanu, kakor se po domače pravi pri hiši, kjer gospodarijo Benkoviči v hiši št. 24 in takoj nato tudi pri Šubeljnu v hiši št. 25, kjer se pišejo Pirš. Tudi v Podgorju so Pirševi, ki pa niso v sorodu z novotrškimi Pirši, kuhali klej, pri hiši pa se pravi pri Jagodicu. Da je bila to donosna obrt, so pričale trdne in napredne domačije.

Najdlje se je ta obrt obdržala pri Pirševih v Novem trgu. Edina živa priča starega obrtnega izdelovanja mizarskega kleja je Miha PIRŠ, ki je pred kratkim praznoval 85-letnico. Seveda bi mu gladko priznal 20 let manj, ko bi ga videl, kako ure in ure vihti koso.

„Ne morem biti brez dela," je rekel najstarejši prebivalec Novega trga, ko smo hoteli iz njegovih ust slišati, kako je izdeloval „lim".

Trije rodovi so se v naši hiši ukvarjali s kuhanjem kleja, menda od 1830 naprej. Že šolarja so me vpregli v delo, ker je bilo takrat, ko smo kuhali, za vse dovolj posla. Imeli smo velik kotel, 1,30 m širok in kakih 70 cm visok, ki pa je bil podzidan, da je bil še višji. Kotel je bil iz litega železa. Ko smo pod njim zakurili, smo morali 7–8 ur mešati vsebino. Kotel smo znotraj obložili s slamo, da se maščobni kosi niso prijeli vročega železa in se smodili. V kotel je visela meter dolga in kakih 30 cm široka pokončna lesena posoda, ki je imela ob strani luknje. Skozi te odprtine je tekel klej v posodo, od koder smo ga zajemali s korci in vlivali v veliko kad. Prva kuha je dala najboljši klej. Potem smo spet nalili vode in vnovič kuhali, vendar je bil drugi klej slabši in manj ga je bilo."

„V kakšni obliki pa je šel klej v prodajo? "

„Iz kadi smo tekoči klej vlivali v lesena korita, ki so bila kakih 20 cm dolga in do 8 cm visoka. Tu se je masa ohladila in zgostila ter toliko strdila, da smo jo s posebnimi noži lahko ločili od lesenih sten koritca in prekucnili na desko. S pripravo, ki je imela do 10 vzporednih strun, smo maso počez razrezali na kakih 8 milimetrov debele ploščice in jih potem varno zložili na mreže, da so se posušile."

„Kje ste sušili klej? "

„Imeli smo dva prostorna kozolca dvojnika, ki še stojita. Bila sta urejena v več nadstropij, kamor smo zlagali mreže. Mreže so bile iz 3 milimetre debelih vrvic, ki so bile pletene s po 3 cm oddaljenimi vozli in so bile napete na 3 m dolge in nekaj manj kot meter široke lesene okvirje. Imeli smo kakih 500 takih okvirjev z mrežami. Zlagali smo jih na late, ki so bile tudi na notranji strani dvojnika. Vsak kotel je dal 30 mrež kleja."

„Koliko časa se je klej sušil? "

„Kakršno je bilo vreme. V suhem vremenu je bil že v enem tednu dober za prodajo, v vlažnem pa je bil tudi dva tedna in več na mrežah. Ko je bil na pol suh, smo ga seveda z več mrež stresli na eno, da se je dobro posušil. Na soncu smo ga do kraja posušili samo v zgodnji spomladi in jeseni, dež pa ga ni smel namočiti."

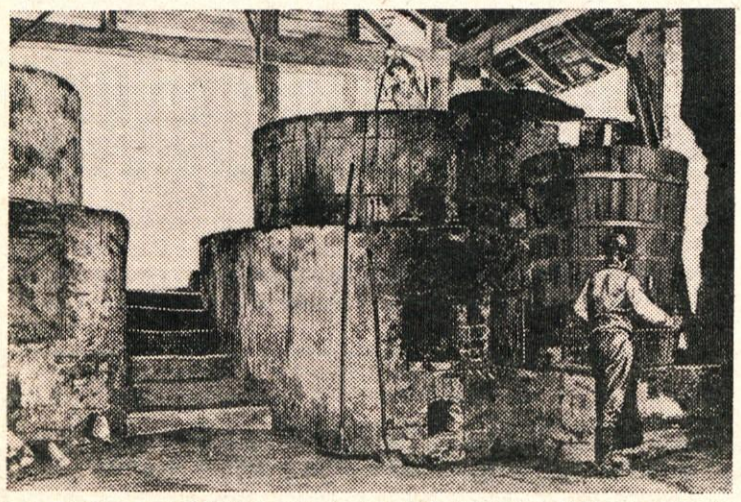

TAKOLE SO KUHALI KLEJ PRI TOMANU LETA 1900. PRI MEŠANJU OB KOTLU JE ZAPOSLEN STARI BALANTIČ – JOŠKOVEC

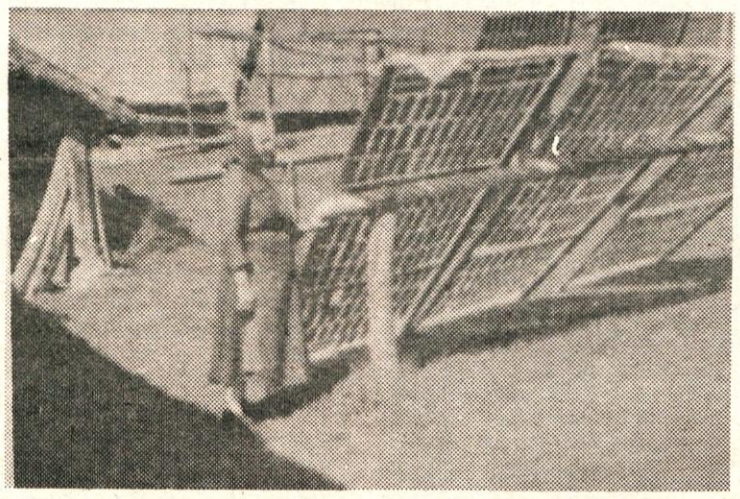

ŠE LETA 1950 SO TAKOLE SUŠILI PLOŠČICE MIZARSKEGA KLEJA. PRI OKVIRJIH STOJI ZADNJA PREDSTAVNICA TE DOMAČE OBRTI JOŽEFA PIRŠ

„Koliko ste ga poprečno skuhali? "

„Spomladi vedno več kot 10.000 kg, pred zimo pa malo manj."

„Kdo so bili vaši odjemalci? "

„Predvsem mizarji in trgovci. Bližnji so prihajali kar sami ponj. Prodajali smo ga v vrečah po 50 in 75 kg. Na daleč pa smo ga po železnici pošiljali v lesenih sodih, ki smo jim rekli „lajte", izdelovali pa so jih sodarji iz 2 cm debelih desk. V en sod je šlo 200 kg kleja v ploščicah. Sod se je dal dobro zapreti. Spominjam pa se, da smo ga največ prodali v Št. Vid nad Ljubljano, kjer so bili vedno izvrstni mizarji."

„Od kod ste dobili surovino za kuhanje kleja? "

„Od vseh usnjarjev daleč naokrog in iz bližnjih klavnic. S parom domačih konj smo na posebnem vozu dovažali „mezgro", ki so jo usnjarji nastrgali s kož, pa živalske kite, parklje in kosti. Imeli smo stalne dobavitelje. Kadar se je komu nabralo za voz ostankov, je sporočil z dopisnico, pa smo napregli voz in šli v Novo mesto, Trebnje, Ribnico, Žužemberk, Kamno gorico, Tržič, Kranj, Gornji grad ali na Vrhniko.

Včasih se je voznik vrnil šele čez ali 5 dni."

„Kdaj je bil najprimernejši čas kuhanje? "

„Spomladi po klavski sezoni in pred zimo. Poleti nismo kuhali."

„Ali je res, da ste z ostanki kuhanja kleja dosegli največje delke na njivi? "

„Res, to je bil pravi umetni gn Tudi Podgorci so prihajali po ost ke za svoje vrtove in njive."

„Kdaj je bilo konec „limarsk obrti pri vas? "

„Tomanovi so že prej nehali s obrtjo, pri nas pa se je zadnja ukv jala z njo sestra Jožefa, tja do l 1954. Seveda je bila prehuda konk renca tovarn, ki so izdelovale pr tako dober in cenejši klej."

Jožefa Pirš je v svoji hiši v Novo trgu štev. 28 – hiša in kozolec dv nik sta bila zgrajena leta 1888 kuhala mizarski klej nepretrgano leta 1954, ko je oddala obrtni l Pri delu ji je od leta 1928 pomag Kristina Rosec s sinom Petro Zlasti med okupacijo je bilo izred veliko povpraševanje po mizarsk kleju, še večje pa prva leta po os boditvi. Kar sproti so ga odnašali, je bil le za silo osušen. Mreže pletla na domu Jožefina sestra A tonija Pirš.

Za domači obrtni muzej bi velj ohraniti nekaj primerkov izdelka priprav z orodjem, ki ga še č Kristina Rosec.

I.

ZAVETJE V PEČEVJU

V prejšnji številki Občana smo pod tem naslovom omenili povest, ki je komaj mesec dni po oboroženi vstaji slovenskega ljudstva v kamniško-domžalskem okolišu začela izhajati v takratnem ljubljanskem popoldnevniku. Povest je pravzaprav opisovala junaški odpor ljudstva pod planinami proti okupatorju. V hudi stiski je gora odprla svoja nedra in v pečevju pokroviteljsko sprejela v varstvo svoje ljudstvo. Zaradi pomanjkanja prostora nismo mogli bralcem predstaviti pisca te zgodbe in vsebine pretresljivih dogodkov o boju za svobodo in neodvisnost.

Kdo je pisec povesti Zavetje v pečevju? Janez Gregorin, rojen leta 1911 v Horjulu, je bil novinar pri Slovenskem domu, ki je kot popoldnevnik izhajal v Ljubljani. Bil je tudi kremenit alpinist, ki je napravil več prvenstvenih vzponov v Kamniških planinah, sam ali pa v navezi. Ko je bil po okupaciji odrezan od svojih ljubljenih Kamniških planin in dobrega ljudstva pod skalnatimi vrhovi, je z gnevom v srcu zasledoval dogodke ob oboroženi vstaji pod planinami in divjanje okupatorja nad svobodoljubnim ljudstvom. Zasnoval je povest Zavetje v pečevju, v kateri se je oddolžil domači zemlji v njenem najhujšem trpljenju. Pisal jo je pod izmišljenim imenom kot Igor Zagrenjen. Že od prej je bil poznan kot planinski pisatelj. Napisal je več krajših literarnih zgodb o doživetjih v hribih, med njimi Blagoslov gora, Pot v meglo, Pozno neurje, Čelešnik. Umrl je v Ljubljani v oktobru 1942. Janez Gregorin se je s svojim delom za vedno zapisal v zgodovino narodno osvobodilnega boja v našem kraju.

Povest Zavetje v pečevju je pričela izhajati kot podlistek 29. avgusta 1941, torej komaj dober mesec po začetku organizirane vstaje slovenskega ljudstva v kamniško-domžalskem kotu. Zgodba naj bi se odvijala leta 1810, ko je okrutni samosilnik Napoleon (beri: Hitler) vihtel bič objestnosti nad ponižanimi deželami. Plahutarji (beri: partizani) so se skrivali v pečevju in gozdovih.

Pisec Janez Gregorin je spretno vpletal v povest ostro obsodbo okupatorjevih zločinov nad slovenskim ljudstvom. Pisal je sproti in že v septembrskih nadaljevanjih beremo:

Kaj vse so počenjali s tem ljudstvom, ki je bilo želno svobode. Nagnali so vaščane kam drugam, pretepali so jim župane in učitelje. Očeta so tolkli, da je omedlel, ko so hoteli vedeti, kje se mu skriva sin. Sin je bil visoko gori v svobodnih gorah, le kdo bi mu mogel tam blizu. Ker mladih niso dosegli, pa so menda planili po starih, po ženskah in po otrokih. Te so mučili, ampak iz njih niso nič spravili. Ponosno so prenašali udarce in mučenja tudi najšibkejši otroci, najbolj nežna dekleta, najbednejši starci. Ljudje se niso dali ugnati.

Krečevega Miho so odgnali v Glavnik (beri: Kamnik). Kakor bi hudiče spustil z verige. Nikoli še živ človek ni slišal, da bi se na svetu uganjala taka hudobija in greh brez kazni . . . Takih, ki jih vzamejo s seboj, še ne zapirajo ne. Kar med potjo jih pobijejo. Če pa že koga drže, potem mora ležati na golih kamnitih tleh. Ponoči ga zbude, ga privežejo za roke nad glavo, noge pa mu vtaknejo v železje, ki je vzidano v steno in ga zaklenejo. Potlej pa ga, reveža, mlatijo negodeti, ki bi jih pet pobil z eno pestjo. In v obraz mu pljujejo, zajci ničvredni, ki jim marsikomu še puh ni pognal pod nosom. To so živali, ne pa ljudje. A, kaj živali! Tudi žival ne počne takega z drugo, če jo je užugala. Pri miru jo požre, kaj da bi jo še mučila.

Kaj pa moški, ali kar čakajo, kdaj bodo še koga pograbili, je vprašal nekdo. Kje pa. Skoraj samo krilo srečaš na vasi. Le stari so še doma, drugo je vse skočilo v goščo . . . Spet so odgnali v Glavnik nekaj ljudi z Globokega, iz Goljave in Mrzlega vrha. Kdo jim je ukazal in kdo prepričal mladi rod, da je prav, če pozabijo vsako sredstvo, da dosežejo cilj, ki so si ga zastavili. Cilj – gospodovanje nad vsemi, cilj, da bi jim drugi premagani narodi hodili z ustmi snemat prah s čevljev. Kdo je bil ta razbojnik, ta spaka, ta nestvor? Kaj delajo njegovi ljudje? Kriva je bila samo nenasitna samopašnost, želja, da bi vse padlo na kolena in v prah pred tistim, ki si je spravil skupaj toliko sile, da lahko ukazuje iz nezrelega, usranega veselja onim, ki jih najde okrog sebe. (Te vrste merijo na Hitlerja).

Do zadnje hiše so požgali Goljavo. Ljudi so pognali v dolino, menda v Glavnik. Težko, da bi jih tam pustili. Bogve kam daleč jih bodo preselili in če bodo še kdaj v življenju videli domače kraje. Če teh psov Bog za njihove grehe ne bo kaznoval . . . Bo, pa tudi naša jeza jih bo zadela, kadar pride tista ura. Vreskovina (beri: domovina) bo vstala v novih zarjah.

V nadaljevanju 8. oktobra je prikazan tudi tip narodnega izdajalca Podborški Tinček, ki pomaga mučiteljem. Starega Vreska do smrti mučijo, da bi jim izdal, kje se skriva sin. Stari Gradišar toži: Hišo so mi požgale te svinje. O te svinje svinjske, ti razbojniki! Morilci so odšli prepričani, da so z uboji in požigom dovolj dokazali svojo oblast.

Pretresljiv je požig Goljave (beri: Rašice). Najprej so prijeli vse moške, kar so jih staknili na gornjem koncu vasi. Mučili so jih, da je ta ali oni omedlel, pa niso mogli nič izvedeti. Potem so poslali pošto v Glavnik. Več kot 50 vojakov je prišlo popoldne gor. Najprej so segnali živino iz hlevov, 10 vojakov jo je gnalo v dolino. Potem so pobrali ljudi in jih naložili na vozove. Pred njihovimi očmi so potem znosili iz hiš, kar je bilo vrednega. Tudi to so naložili na vozove . . . Potem so se spravili na peklensko delo. Pri gornjem koncu vasi so začeli požigati. Gorelo je naglo, ker je pomagal veter. Hiša za hišo se je vnemala. Kar je bilo moških, so potihem kleli, ženske in otroci pa so jokali in vpili. Teh hudičev pa ni mogla omečiti nobena prošnja. Kmalu se od doma ni več videlo. Zdaj so vojaki pognali vozove v dolino. Za njimi je ostala požgana vas. Trije vojaki so zažgali cerkev. Dva dni je gorela.

V pečevju se zbirajo ubežniki iz doline. Umirajoča žena zaklinja moža: Vreskovina mora ostati, priskrbeti ji moraš gospodarja domače krvi. Nikdar naj tuj gospodar na široko ne sede čez Vreskovino.

Ko ženejo vojaki uklenjene vaščane v Glavnik, jih plahutarji (beri: partizani) osvobodijo. Kaznujejo izdajalca Podborškega Tinčka, ki je kriv, da so v Glavniku obesili toliko ljudi, med njimi Jezavčka, Piščanca in Kozarja. Dober teden so viseli, preden so jih sneli in pokopali.

V 117. nadaljevanju, 24. januarja 1942, pisec zaključi povest z borbami v Glavniku in v predmestjih Globajne (beri: Ljubljane), ki privedejo do osvoboditve. Sovražnik je pregnan, junaki Tone, Gams, Poštar, Šteblaj, Bedrač pa se vračajo domov, da obnovijo Vreskovino.

Janez Gradišnik ni dočakal osvoboditve, ki jo je najavil v Zavetju v pečevju. Zahrbtna bolezen ga je položila v prezgodnji grob že v oktobru 1942. Ob 50-letnici Slovenskega planinskega društva je izšla v Ljubljani 1941. pod naslovom Blagoslov gora zbirka Gregorinovih novelskih predelav doživetij v hribih, predvsem v Kamniških planinah. Uredil jo je Boris Režek.

Univ. lektor prof. Viktor Smolej je posebej opozoril na številne besedne posebnosti in izraze, ki so svojstvene našemu ljudstvu pod Kamniškimi planinami. Tako je povest Zavetje v pečevju po vsebini in obliki kakor izrezana iz našega okolja. Vredno bi bilo analizirati dogodke in jih časovno opredeliti. Delo lahko vključimo v okvir dokumentov ljudske vstaje v našem kotu.

I. Z.

Z RAZSTAVE MLADIH USTVARJALCEV: DUŠAN STELE, LIKOVNI TEHNIK OB SVOJIH DELIH, KI SO ZBUDILA ZANIMANJE OBISKOVALCEV RAZSTAVE

Nov zbor solidarnosti?

Minilo je že precej časa, odkar so kamniški občani zadnjič poslušali koncert pevskega društva DPD Solidarnost iz Kamnika, čeprav ne bi mogli trditi, da v Kamniku ne obstaja interes in pripravljenost sodelovati v delavsko prosvetnem društvu ali konkretneje v pevskem zboru Solidarnost. Za tako stanje obstaja precej objektivnih, pa tudi subjektivnih vzrokov.

Ob spoznanju, da je potrebno oživiti delo nekdaj uspešnega pevskega zbora Solidarnost, in na željo precejšnjega števila nekdanjih članov zbora, je ObSS Kamnik organiziral razgovor z nekdanjimi člani zbora, predstavniki družbeno-političnih organizacij in nekdanjim vodjem zbora tov. Mihelčičem.

Razgovora se je udeležilo razmeroma veliko število nekdanjih članov zbora, pa tudi tistih, ki do sedaj v zboru še niso sodelovali. Seveda pa vabilo, ki ga je poslal ObSS, ni doseglo prav vseh, kar je pri precejšnjem številu ljudi in po tolikih letih mrtvila tudi opravičljivo. ObSS se opravičuje vsem, ki vabila niso prejeli, vendar želi, da bi se tudi ti ponovno vključili v zbor, kakor tudi vsi tisti, ki imajo veselje do zborovskega petja. Prisotni na razgovoru so bili prepričani, da bo zbor lahko pričel z rednimi vajami takoj po Novem letu in da bomo v letu 1972 ponovno lahko poslušali uspešne nastope pevskega zbora Solidarnost. Prijatelji zborovskega petja, prisrčno vabljeni v vrste DPD Solidarnost.

J. M.

Večer z akademikom Francetom Steletom na ljubljanski televiziji

Ljubljanska televizija je 13. decembra uvrstila v svoj program Večer z akademikom Francetom Steletom. Pogovor s kamniškim rojakom in častnim občanom naše občine je vodila Breda Kovič.

Kljub visoki starosti, letos je dopolnil 85 let, je dr. France Stele, mentor slovenske umetnostne zgodovine, tudi letos prepotoval precej sveta. Od Francije prek Švice, Nemčije, Finske do Romunije ga je vodila pot.

– Birt ima „vahke" noge, so dejali še mojemu očetu – lovcu, je hudomušno pristavil dr. Stele.

Kako, da ste si kot mlad fant izpod Kamniških planin izbrali umetnostno zgodovino za svoj poklic, je bilo eno izmed vprašanj.

– Že od otroka naprej sem bil poln Tunjiške samozavesti. V kamniških družinah je bil vedno velik gon po zbiranju starin in je tudi še danes.

To me je pripeljalo v umetnostno zgodovino. V šesti šoli sem se odločil zanjo.

Profesor Peterlin z mojo odločitvijo ni bil preveč zadovoljen, ker mi je matematika zelo dobro šla. Imenovali so me celo „homo matematicus".

Nato je prof. Stele pripovedoval o svojem življenskem delu, o gotskem stenskem slikarstvu na Kranjskem, ki ga je začel z doktorsko disertacijo pod tem naslovom in ga bo zaključil letos z izdajo ARS SLOVENIAE pri založbi Mladinska knjiga.

Beseda je stekla o njegovem konservatorskem delu in o položaju spomeniškovarstvene službe v Sloveniji.

Zvedeli smo tudi, da je bil dr. Stele po vojni 13 let v Rimu, kjer je sodeloval v komisiji za vrnitev naših kulturnih spomenikov, ki so jih zavojevalci med drugo svetovno vojno odnesli iz naših krajev.

Tu li za njegovo znano konservatorsko palico je nanesla beseda.

– Uporaba palice sicer ni dopustna, toda včasih te strast zagrabi in ne moreš drugače.

Veliko važnejši kot palica, je instinkt konservatorjev.

Ob koncu pogovora je akademik Stele spregovoril tudi o svoji pedagoški dejavnosti.

– Moj glavni cilj je vzgojiti ljudi, ki bodo sposobni vključevanja v mednarodna merila. Njihova perspektiva? Sposobni so še vedno našli zaposlitev. So pojavi odpora proti zgodovini umetnosti. Verjetno bo treba odpreti katedro za umetnostno vedo in estetiko. Zgodovina pa bo ostala zgodovina, je zaključil dr. Stele.

– lj

Z LIRO NA POLJSKEM

3

ULICA V KRAKOWU Z ZNAČILNIMI SVETILKAMI IN IZVESKI

Krakowa si ni mogoče ogledati v nekaj urah. Z njim so povezana mnoga svetovna klasična imena, kakor Honore de Balzac, Fust, Kopernik, idr., v njem je toliko zgodovine in umetnosti, da ima že poprečen turist nekaj dni dovolj dela z ogledovanjem, kaj šele zahtevnejši ljubitelj dragotin. Naš kratek obisk je veljal le najvidnejšemu delu le-teh, in še to po ustaljenem redu ogledov turističnih skupin: vodja poskrbi za vstopnino, ogledniki se vsujejo skozi vrata, nataknejo na noge obvezne copate drsalke in tečejo za vodičem in skupino, če nočejo zaostati, kar je lahko presneto narobe. Razlago tako sliši le tisti, ki gleda tolmaču v zobe. Tako je po vseh galerijah in muzejih, kar je prav gotovo zoprna stran skupinskih ogledov. Nič manj zoprno ni skoraj obvezno nakupovanje oz. dirkanje po neznanih ulicah in trgovinah. V tej dirki prav gotovo izbereš vse kaj drugega, kar si se bil namenil. Tudi naša skupina se je nekako tako primerno okinčana ob določeni uri vsa zasopla zbrala ob avtobusu. Mudilo se nam je nazaj v Katowice, na družabni večer obeh zborov.

Kakih sto se nas je stisnilo in pomešalo ob skupni mizi. Nepogrešljiva vodka je poskrbela, da so Poljaki prej kot v eni uri znali slovensko in mi poljsko, vsi pa slovansko. Z obljubami, da se ob letu spet snidemo v Kamniku, smo morali sredi najbolj bučnega proslavljanja zapustiti hrupni prostor, zakaj naslednje jutro nas je čakala pot proti domu.

Peti dan: Iz Katowic na Dunaj.

Zajtrk servirajo ob določeni uri, npr. ob 8. uri; mi pa smo želeli na pot vsaj ob 7. uri. Saj je vseeno kako, zajtrk smo dobili, pred sedmo in čez pičli dve uri smo se že ustavili ob mejni zapornici v CIESZYNU. To pot je šlo hitreje. V poldrugi uri smo zapustili tudi češki Tešin, še prej pa smo si privoščili, končno ekspres kavo v obmejnem češkem bifeju. Osveženi smo se zapodili po toboganski cesti ter si izbrali za parkirišče senco bogate češnje ob poti. Dve stvari sta nas vzradostili: sonce in češnje.

Prvič. V teh nekaj junijskih dneh smo se v Šleziji bratili le z mrazom, dežjem in vetrom, drugič, nikogaršnje češnje, ki služijo sicer za okras namesto kakega drugega nekoristnega drevja ob poti, so bile naše prvo sveže sadje. V krošnjah sto in sto dreves se ponujajo mimovozečim sočne hrustavke, in kdo se ne bi ustavil in segel po sadu! Osvežujočo malico je obogatil še naš intendant Štefan. V najkrajšem času je pričaral lačnim želodcem mizico pogrni se. Dobra volja je nato zadoščala do Brna. Kavici, češnjam in Štefanovim dobrotam se je tu pridružilo še pivo in ob njem pesem. A še tako glasno prepevanje ni zaustavilo mimoidočih. Magična moč pesmi je tu odpovedala. Le ženo v delovni obleki železniške uslužbenke je zanimalo, kam gremo. Proti Dunaju! Do Viduč? Panove, to vam je ale dobre, ja bych take chtela s vami . . . Žalostna se je oddaljila morda domov, morda v službo, kjer bo še to noč v vlaku Brno–Dunaj spremljala redke potnike. Do meje. Niti koraka dlje.

Mi pa smo se pognali čez Donavo, že čez tretjo rampo tega dne.

Večer v Gruenzingu je bil posvečen zaključku uspešno prehojene poti. V razsežnem gostišču se je razen nas veselilo še nekaj družb razigranih Dunajčanov. Neutrudno so prepevali in se pozibavali v ritmu Straussovih valčkov. Naši fantje so čakali na ugodno priliko, da udarijo na plan s kakšno našo vižo. Ni še izzvenel Donau Walzer, ko se je dvorana kar stresla. Bratje, bodimo veseli! Le kje so se vzeli vsi ti baši! Ljudstvo je utihnilo in se ozrlo k našemu omizju. Fantje so jo rezali kot za stavo. Bučna pesem je privabila še goste z vrtov in pivski večer se je sprevrgel v pevskega, vse dokler ni zmagala utrujenost. Na povratku v hotel smo pomežikovali hkrati z morjem lučic nočnega Dunaja, prezaspani, da bi se dali zapeljati njihovemu čaru.

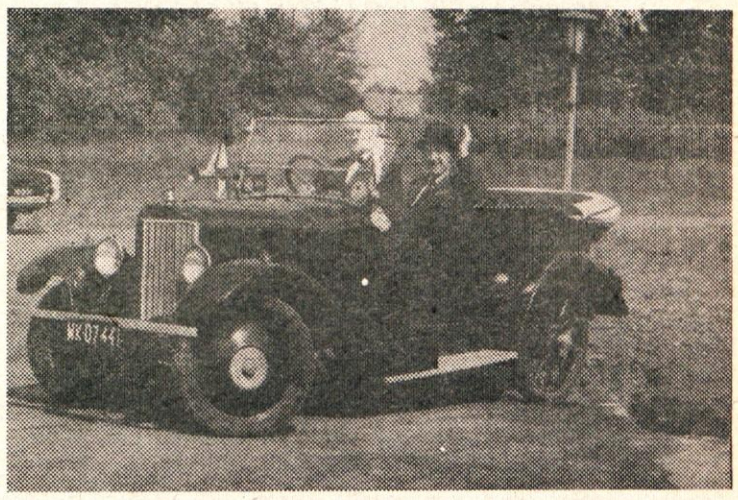

ZMAGOVALEC RALLYJA VETERANOV V KATOWICAH JE POVABIL V SVOJE VOZILO NAŠEGA ŠARCA

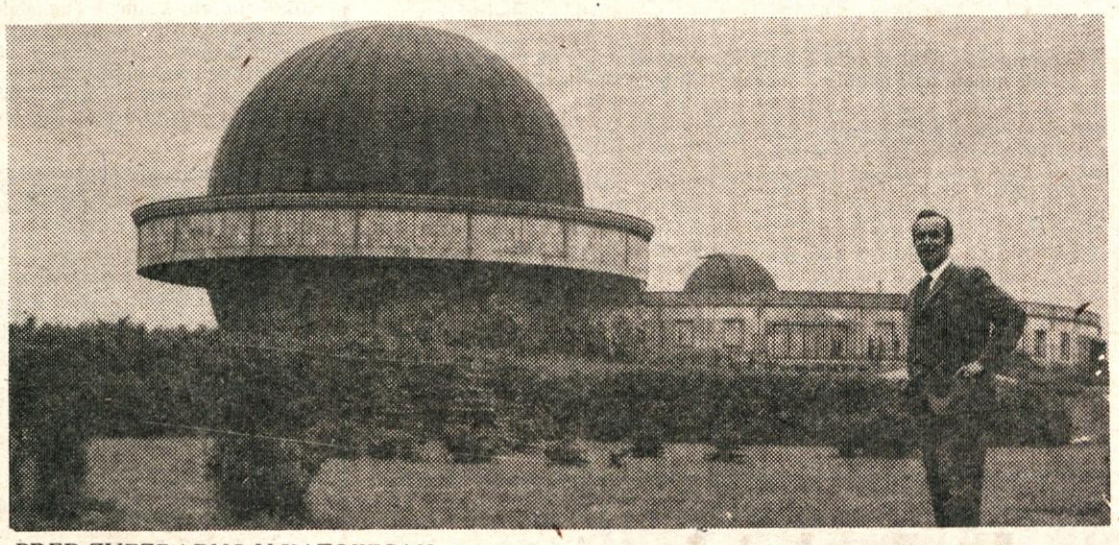

PRED ZVEZDARNO V KATOWICAH

Šesti dan. Ogled Dunaja. Domov.

Tak je bil program zadnjega dne. Na Semmeringu smo pospravili še zadnje ostanke iz naše shrambe in si povedali še vse tisto, kar še ni bilo povedanega doslej o dosežkih Lire na tej poti. Za dobro razpoloženje poslednjih ur, ki so nas ločile od naših domov, je skrbel duhoviti Kovtrc. In kakor je pred tednom dni mercedes na svoji poti iz Kamnika proti Gorenjski pobiral v globoki noči pevce iz Šmarce, Most in Smlednika, tako jih je sedaj oddajal prav tako v črno noč, dokler ni na Glavnem trgu v Kamniku obmiroval, izpraznjen in osamljen.

Turneja Lire po Poljski je bila končana. Z izrednim uspehom, lepo in zanimivo potjo so bili več kot zadovoljni prav vsi. Ne samo vodja dr. ing. Čebulj, dirigent prof. Vremšak in ne le vseh 30 pevcev, tudi vsi gostje: Ljubljančana tov. Marjan Gabrijelčič, predsednik odbora za glasbeno dejavnost Slovenije, in prof. Ravnikar, predsednik strokovnega odbora za folkloro v Sloveniji, ter domačini tov. Lovro Hribar kot predstavnik občine Kamnik ter predstavnika TIS Kamnik tov. Zupan in M. Grzinčič. K izredni ubranosti potnikov sta prispevala še vodnica Marta ter šofer Pepi. Z izbrano osebno urejenostjo, skrbnostjo in srčno kulturo sta reprezentirala ne samo sebe, ampak tudi avtobusno podjetje Nova Gorica, ki se je z njima in svojim vozilom predstavilo kar najsolidneje.

Kam bo vodila Liro naslednja pot?

MARIJA GRZINČIČ

KONEC!

750 let mesta Kamnika

Prof. IVAN ZIKA

7

Kamniška kotlina je po naselitvi preživljala enako usodo kot drugi slovenski kraji južno od Karavank. Medtem ko se je v porečju gornje Drave že v začetku 7. stoletja izoblikovala državica Karantanija s središčem na Gosposvetskem polju, so naši kraji živeli skrito življenje, dokler ni knez Samo (623-658) osnoval velike države, ki je segla od Labe na Češkem do bližine Jadranskega morja, kjer so bila obalna mesta še vedno pod oblastjo bizantinske države in kamor so predniki Slovencev prodrli šele kasneje. Nekaj časa po Samovi smrti je bilo tudi ozemlje južno od Karavank priključeno Karantaniji, potem pa so si ga prisvojili bojeviti Obri, ki so spet obnovili svoje roparske napade na Italijo in v srednjo Evropo. Obri so bili pač samo vojščaki, od Slovenov pa so zahtevali, da obdelujejo polja in jih oskrbujejo z živili.

Sredi 8. stoletja pa so Obri z vso silo navalili na Karantanijo. Karantanci so se obrnili za pomoč na Bavarce, zato pa so se morali odreči samostojnosti, čeprav so obranili svoje kneze in notranjo samoupravo. Ko so si leta 749 Franki podvrgli Bavarce, so z njimi prišli tudi Slovenci pod frankovsko nadoblast.

Sledi doba pokristjanjevanja Slovencev in upori proti pokristjanjevanju (na to spominja Prešernova pesnitev Krst pri Savici). Ko je leta 768 zavladal Frankom Karel Veliki (768-814), je najprej leta 774 osvojil langobardsko kraljestvo v severni Italiji, nato je iztrgal Bizantincem Istro ter leta 788 po ponesrečenem uporu priključil tudi Bavarsko svoji državi. Od leta 791 je v 12 let trajajočih bojih, po zadnjih bitkah med Donavo in Tiso, uničil Obre in njihovo državo ter raztegnil svoje meje proti jugovzhodu do Donave in do Fruške gore, v primorski Hrvatski pa do Zadra. Leta 800 se je dal Karel Veliki v Rimu okronati za rimskega cesarja. S tem je hotel poudariti, da se ima za naslednika rimskih cesarjev. Njegova država je torej segala od španske meje na Pirenejih pa vse do Srema na naših tleh. Seveda so Bizantinci skušali z vojnimi pohodi pokazati, da so oni nasledniki rimskih cesarjev. V bojih na naših tleh je Karel Veliki imel več sreče in v miru v Aachenu leta 812 so Bizantinci v primorski Hrvatski obdržali samo nekaj otokov in mest. Karel Veliki je bil največji vladar srednjega veka in je vladal 46 let. Svojo državo je razdelil na grofije, ki so jih upravljali grofje. Ob mejah pa so bile večje grofije, imenovane krajine ali marke, ki so jim vladali mejni grofje. Ti so zato lahko vzdrževali večjo vojaško silo in sami branili državne meje.

Na slovenskem in hrvaškem ozemlju je Karel Veliki ustanovil dve marki. Furlanska marka je segala na severu do Drave in do Rabe, vzhodna marka pa je obsegala vse drugo slovensko ozemlje s Karantanijo do Donave. Karel Veliki je za mejne grofe imenoval Franke, vendar je Slovencem in Hrvatom še pustil domače kneze. V verskem pogledu je leta 811 ozemlje severno od Drave prepustil salzburški, južno od Drave pa oglejski nadškofiji. V Dalmaciji je ustanovil novo škofijo v Ninu, podrejeno naravnost Rimu, neodvisno od splitske nadškofije, ki je bila na bizantinskem ozemlju. Po tej politični in verski razdelitvi, ki jo je mejila reka Drava, so bili naši kraji, torej tudi kamniški kot, skoro tisoč let navezani na Oglej.

Velja si še enkrat zapomniti, da so meje Karla Velikega segale do Donave, Srema in Zadra, čeprav niso bile stalne in so jih dogodki zoževali in širili. Skoro 400 let kasneje pa je stremel cesar Friderik Barbarosa za tem, da bi obnovil meje Karla Velikega proti vzhodu in je za vojvodo tega ozemlja določil gospodarja Kamnika, grofa Bertolda IV. Andeškega. Vse je kazalo, da bo Kamnik postal glavno mesto tega dela cesarstva, toda kolo usode se je zavrtelo drugače.

PRVI VAL NEMŠKEGA NASELJEVANJA

Naslednik Karla Velikega, sin Ludovik Pobožni (814–840), je bil preslaboten, da bi obvladal veliko državo. Upravitelji v pokrajinah so postali vsemogočni. Posebno furlanski mejni grof Kadalaj je s svojo krutostjo leta 819 izzval upor posavskohrvatskega kneza Ljudevita, ki je v boju zmagal in združil vse Južne Slovane od Drave do Timoka. Franki so pošiljali nad Ljudevita vojske, ki so divjale tudi po naših krajih do leta 823, ko je bil Ljudevit zavratno umorjen. Ker so se Slovenci pridružili uporu, so izgubili notranjo samoupravo in kneza, Furlansko marko pa so Franki razdelili na Furlanijo, Istro, Posavsko marko (pozneje Kranjsko) in Panonsko marko okoli Blatnega jezera. Iz ozkih dolin v Karantaniji se je mnogo slovenskega življa izselilo v rodovitno Panonijo, kjer je Metod kasneje (po letu 870) vpeljal slovensko bogoslužje.

Ko so si leta 843 v Verdunu Ludovikovi trije sinovi razdelili frankovski imperij, sta bili Furlanija in Istra priključeni Italiji, večina slovenskega ozemlja pa k vzhodnofrankovski državi, ki se je počasi začela imenovati Nemčija. S tem je prišla večina Slovencev pod oblast Nemcev, kjer je ostala potem nad tisoč let.

Kakor smo že omenili, so se naši predniki ob naselitvi ustavili na že prej obdelanih in rodovitnih krajih. Mnogo predelov pa je bilo zelo redko naseljenih ali pa so sploh ostali prazni. Redko naseljeno prebivalstvo pa ni moglo nuditi zadostnega političnega in vojaškega odpora Nemcem. Po Ljudevitovem uporu, ki so se mu pridružili tudi Slovenci, je po frankovskem pravu postala vsa neobdelana, neposeljena in upornikom ter državnim sovražnikom odvzeta zemlja vladarjeva last. Ta jo je podarjal raznim velikašem, cerkvam in samostanom. Seveda pa zemlja sama za njih ni predstavljala nobene vrednosti, če ni bila naseljena. Samo od obdelovalcev zemlje so lahko imeli svojo korist. Ker je bilo domačega slovenskega prebivalstva premalo, so začeli naseljevati na podarjena zemljišča nemške priseljence. Tako se je že sredi 9. stoletja začela kolonizacija slovenskega ozemlja in obenem tudi ponemčevanje slovenskega prebivalstva v naših krajih. Šele madžarski napadi so po letu 900 za pol stoletja zavrli prvi val nemškega naseljevanja.

ŠE O KAMNIŠKEM JEZERU

Že večkrat smo v Občanu pozvali bralce, naj nam sporočijo svoje opažanje, pripombe ali predloge. S tem bo Občan postal še bolj domač in prava tribuna ljudskega mnenja, želja in predlogov. Žal so se dozdaj javili le redki, zato smo bili tem bolj veseli prispevka, ki ga je poslal tov. Janez Martinc v zvezi s kamniškim jezerom. Seveda bomo poskušali dobiti dovoljenje, da bi skupaj obiskali tisti breg proti Ravnam in pogledali, če so obroči še v skali, kakor omenja tov. Martinc v pismu, ki ga v celoti objavljamo. (Prosimo ga, da nam pošlje tudi svoj naslov). V dopisu pravi:

V Občanu sem bral, da je terase izoblikovala zadnja ledena doba in da je jezero nastalo z zajezitvijo Nevljice od cerkve do Vidičeve hiše.

Naši predniki pa so zatrjevali, da je bilo jezero od Kamnika do Stranj. Ko sem hodil v osnovno šolo v Kamnik, nam je pok. učitelj Pogačar rad pripovedoval legendo o jezeru, Veroniki z Malega gradu in odplavljenem samostanu. Imel pa sem sošolca, ki mu je pravil njegov oče, da še obstajajo „rinke“ na zapadni strani bivšega jezera, ki je mejilo na Ravne.

Minila so leta in vse je šlo v pozabo. Ko pa sem bral članek o kamniškem jezeru, sem se takoj spomnil teh rink, kakor so jih imenovali naši predniki. Oče mojega sošolca je umrl, našel pa sem priletnega občana, ki je bil med otroki, ko jim je stari ded pripovedoval in pokazal omenjeni rinki, kamor so privezovali čolne. Priča zatrjuje, da sta bili dve rinki v skali še dobro ohranjeni v višini terase. Minilo pa je od tega okrog 50 let. Danes pa raste na tem mestu grmovje in na žalost je na to mesto prepovedan dostop. Če bi vse to raziskali in ugotovili, da so zanesljivo obroči v skali ob neveljski cerkvi, na zapadni strani pa rinka, bi legenda o kamniškem jezeru dobila čisto drug pomen. Na mestu, kjer sta omenjeni rinki v skali, ni bilo nobenega pritoka v jezero, da bi poglabljalo strugo, kot to dela Nevljica. Po omenjenih rinkah se more sklepati, da je moralo jezero seči do šole v Stranjah. Ob Malem gradu pa je morala precej visoko pljuskati voda.

Pisec članka in priča (ki jih je danes že več) sta pripravljena pokazati z odobritvijo podjetja Kamnik to mesto.

To je stara cesta od Neveljske šole v smeri proti novi asfaltni cesti. že v prazgodovinski dobi je skozi ta del Nevelj vodila pot proti Tuhinjski dolini. Med prvim in drugim drogom električnega voda je najemnik Romšakove njive Janez Kregar z Vrhpolja leta 1927 izoral bronasto čelado, ki je bila komaj 25 cm globoko v zemlji. S plugom je vedno zadel v nekaj trdega, in ko je z rovnico hotel odstraniti to oviro, je izkopal enega najlepših dokazov o naseljenosti našega kraja v prazgodovinski dobi. Ta čelada je zdaj v vojnem muzeju v Beogradu. Poklonili so jo maršalu Titu, ko so odprli avto cesto Ljubljana–Zagreb.

Če bodo kdaj tu gradbišča, bodo med kopanjem morda naleteli še na kak prazgodovinski predmet. (Glej več o tem X. Kamniški zbornik 1965, str. 89–135, Dr. Stane Gabrovec, Kamniško ozemlje v prazgodovini).

ZAKLETO JEZERO

Skoro z gotovostjo lahko trdimo, da so po vseh večjih dolinah na Slovenskem stala večja ali manjša jezera, ki so sčasoma odtekla, spomin nanje pa se je med ljudstvom ohranil in stapljal s spomini na nekdanja bivanja Slovenov po močvirjih in ob jezerih v zakarpatski pradomovini. Mnogo pripovedk je zvezanih z nastankom jezer kot kazni grešnim prebivalcem ali pa, podobno kot pri kamniškem jezeru, z odteklo vodo.

Pisatelj Janez Trdina je v svojih Narodnih pripovedkah iz Bistriške doline (Slovenija, 1849, str. 60) zabeležil nekoliko drugačno pripoved o izteklem jezeru in poplavi mengeškega polja. V Podgorju pri Kamniku je bil uklet tolmun. Ako se mu je kdo bližal, je na bregu sedeč mladenič že od daleč klical: „K vodi, k vodi sem ne hodi!“ Ta mladenič je namreč ubil svojo mater in jo vrgel v tolmun, zato je moral za kazen za svojo pregreho sedeti na bregu in čakati, da ga pride oče odrešit. Nekega dne pride do tolmuna star ribič. Ne zmeni se za svarilo, ko pa vrže trnek v tolmun, začne voda naraščati, vreti in se dvigati, dokler ves dol ne pokrije veliko jezero. Ribič pa okameni in ostane na bregu kot kamnit kip.

Oče ukletega mladeniča pa išče po svetu ženo in izgubljenega sina. Ko pride do jezera, zakliče ukleti mladenič: „K vodi, k vodi sem ne hodi!“ Oče pa se za klic ne zmeni, zajame vodo z roko in iz nje se naredi prstan njegove žene. Ko spet zajame vodo, se iz nje naredi svetinja, ki jo je navadno njegov sin nosil okrog vratu. Ko tretjič zajame vodo, postane iz nje list, na katerem so bile zapisane besede: Ta mladenič, ki ga vidiš, je tvoj sin. Objemi ga trikrat in rešen bo! Mož ne ve, kaj bi storil. Silno se čudi, vendar se mladeniču približa ter ga prvič in drugič objame. Ko ga hoče tretjič objeti, se mladenič izpremeni v ostudno žival, vendar ga mož še tretjič objame. Pri tej priči ga obstopijo žena, sin in mladi ribič ter se mu za rešitev zahvalijo. A voda je, kakor bi trenil, takoj usahnila, s kamenjem pa je zasula polje. Ker je ravnina med Kamnikom in Mengšem kamnita in raste na njej mnogo trnja, se imenuje Trnovo ali Drnovo.

Trdinov prikaz o kamniškem jezeru je pesnik Anton Medved prelil v verze. Pod naslovom Zakleto jezero je to epsko pesem objavil Dom in svet leta 1890, stran 174.

Ob razstavi Rezljana vrata v Tuhinjski dolini

REZLJANA VRATA – POSEBNOST LJUDSKE ARHITEKTURE V TUHINJSKI DOLINI

V počastitev praznovanja 150-letnice muzealstva na Slovenskem smo v Kamniku postavili razstavo pod naslovom Rezljana vrata v Tuhinjski dolini. Ideja za postavitev take razstave se nam je ponudila ob raziskovanju in študiju ljudske arhitekture v Tuhinjski dolini.

Skoraj vsak od nas pozna Tuhinjsko dolino, saj je v neposredni bližini Kamnika in po njej poteka pomembna prometna povezava Štajerske z Gorenjsko. Kljub temu pa najbrž nismo pozorni na lepote v njenih kmečkih naseljih. Našo pozornost so morda vzbudila mogočna kmečka gospodarska poslopja, redkeje že sicer številne, lepo oblikovane kašče, najbrž pa niso mnogi, ki jih je prevzelo bogastvo rezljanih vrat na stanovanjskih poslopjih, ki je prikazano na tej razstavi.

Povečan promet skozi Tuhinjsko dolino v začetku 19. stoletja je zelo izboljšal ekonomske pogoje njenih prebivalcev. Ugodni pogoji so se odražali tako na gospodarski kot tudi na stanovanjski arhitekturi, zlasti na njenih detajlih in najbolj na bogato rezljanih vratnih krilih. Obdobje, za katerega je značilno rezljanje vratnih kril, je relativno kratko, saj ga sledimo lahko le od nekako 1850. pa do 1940. leta. Vendar je v tako kratkem obdobju nastalo na majhnem področju tako veliko število (še danes ohranjenih preko 50) estetsko izredno kvalitetnih dekorativnih izdelkov.

Raziskave so pokazale, da so vrata rezljali vedno domačini, po poklicni mizarji, sicer pa lahko rečemo rezbarji samouki. S skromnim, doma izdelanim orodjem, ki so ga nosili vedno s seboj kar v košu, so rezbarili kar na domu naročnikov, enako, kot so v tistih časih in še dolgo kasneje delali krojači in čevljarji, ko so hodili v „štero". Prvi in najbolj nadarjen rezbar, ki je prinesel s svojim delom v Tuhinjsko dolino smisel za krašenje in bogato rezljanje vrat, je bil Janez Hrovat, rojen leta 1827 v Zgornjem Tuhinju št. 29. V matičnih knjigah je zapisano, da je bil mizar in preužitkar in je umrl 1911. leta v starosti 83 let. Po vsej Tuhinjski dolini je znan pod vzdevkom „podobar Hribnik". Zanj ni bilo možno ugotoviti ne kje se je učil svoje obrti ne kdo so bili njegovi prvi vzori.

Hribnikovi izdelki spadajo po bogatosti motivov, obrtni spretnosti ter po prefinjeni dekorativnosti med viške ljudske umetnostne ustvarjalnosti. Ohranjenih je še preko 30 del, ki kažejo štiri razvojne stopnje njegovega oblikovanja. Vzorov in predlog si je iskal iz cerkvene umetnosti in ljudske ustvarjalnosti (poslikane kmečke skrinje, slike na steklo ipd.), kar vse je videl v rodni Tuhinjski dolini. Njegovi izdelki zunaj Tuhinjske doline so sicer redki, vendar jih je moč zaslediti v Črnem grabnu in celo proti Štajerski (Tabor pri Gomilskem). Po njem so se zgledovali drugi trije tuhinjski rezbarji.

Hribnikov učenec Jakob Kadunc-Baloh (1884–1961) iz Zgornjega Tuhinja je bil dokaj nadarjen rezbar, čeprav ni dosegel kvalitete svojega učitelja. Tudi njegova dela niso tako številna, saj jih je ohranjenih le nekaj več kot 10 pod Vrhpolja do Motnika.

Zadnji domači rezbar je bil Alojz Podbevšek (1896–1952), prav tako iz Zgornjega Tuhinja, Balohov učenec. Zanimiv je najbolj po tem, ker je bilo mogoče izvedeti tudi več podrobnosti o načinu njegovega dela, saj je bil zadnji delujoči rezbar. Vse njegovo orodje je bilo nekaj dlet, nožičev in kladiv ter posebej oblikovanih žebljev za nasekavanje ozadja, ki si jih je sam izdelal. Vse osnutke si je najprej narisal na papir ter jih nato prenesel na les. Ena vrata je izdeloval od 10 dni do nekaj mesecev, kar je bilo odvisno od bogatosti motiva. Na svoje delo je bil sila ponosen, in se ni hotel pogajati o višini plačila, raje bi svoj izdelek odnesel domov (primer iz Zgornjega Tuhinja).

Med rezbarje vratnih kril moramo vključiti tudi poklicnega podobarja in rezbarja Klemena iz Kamnika. Ohranjenih je le dvoje njegovih rezljanih vrat, kar ni čudno, saj je edini med poklicnimi rezbarji, ki se je poleg rezljanja oltarjev in podobnega lotil tudi izdelave rezljanih vratnih kril, čeprav po načrtih domačega slikarja Koželja.

Tuhinjska dolina ni v Sloveniji sicer edino področje, ki se odlikuje z bogastvom rezbarsko obdelanih vrat, saj so še na Gorenjskem Štajerskem in Dolenjskem, čeprav tod niso na tako strnjenem področju in morda tudi ne tako samosvoja, kot so tuhinjska ter še vsa čakajo strokovne obdelave. Tako predstavlja naša študija prvo strokovno obdelavo tega bogatega ljudskega kulturnega izročila; dokončno oceno tem izdelkom pa bo mogoče dati le s kompleksnim poznavanjem gradiva po vsej Sloveniji.

Kot je v preteklem stoletju prinesel gospodarski razcvet v Tuhinjsko dolino bogastvo oblik in smisel za lepoto, tako današnji gospodarski razvoj vse to nezadržno uničuje in skuša nadomestiti z najbolj cenenimi industrijskimi izdelki. Le redki so še, ki po Tuhinjski dolini znajo ceniti, kot so to nekdaj, tuhinjsko posebnost – rezljana vrata, zato je bila razstava postavljena prav z namenom opozoriti nanjo in vzbuditi ponovno zanimanje ter s tem pripomoči k ohranitvi te ljudske kulturne dediščine.

M. F.

NAJSTAREJŠA HIŠA NA ŠUTNI

Ena najstarejših hiš v Kamniku je hiša št. 17 v Kidričevi ulici. Lahko to trdimo, da je ostala skozi 200 let nespremenjena. Medtem ko so – po večini – italijanski gradbeniki obnavljali pročelja mestnih hiš ali zidali čisto nova poslopja, je ta hiša ohranila svojo starinsko podobo. Pred 200 leti je bil njen lastnik pekovski mojster Janez Lukančič z ženo Terezijo, rojeno Žigon. Verjetno je že on oskrbel svojo pekarno z železnimi polknicami, ki so jih nasledniki obnavljali in so ostale na hiši vse do danes. Od Lukančiča je leta 1972 kupil hišo Jožef Dolinšek, izdelovalec mezlana ali tkalec platna. Podoba je, da je spodnja velika soba s krušno pečjo, ki je bržkone služila tudi za prodajalno, ostala nespremenjena tudi pod novimi gospodarji vse do danes. Peč pa je seveda mlajša. Leta 1836 je po izročilni pogodbi dobil hišo sin Jožef Dolinšek, za njim pa 1848 – verjetno – sin Jakob. Po njegovi smrti 1893 je podedovala hišo vdova Ana, za njo pa 1911 hčerka Apolonija, učiteljica. Bila je napredna in odločna vzgojiteljica, z vsem srcem predana sokolski ideji. Zato je tudi v oporoki zapustila svojo hišo telovadnemu društvu Sokol. Po osvoboditvi je hiša prešla v last Fizkulturne zveze Slovenije, ker je Dolinškova umrla junija 1945, od leta 1959 je bila družbena lastnina, njen upravni organ pa občina Kamnik. Lani jo je kupil zasebni lastnik, ki jo zdaj obnavlja in jo bo rešil propada.

Hiša ima torej zanimivo preteklost, pa tudi edinstveno posebnost, da je vse od leta 1792 ostala v lasti ene družine. Tega nismo mogli ugotoviti pri nobeni hiši v Kamniku. Govorijo tudi, da so se svojčas v tej hiši shajali rokovnjači, toda to ni dokazano. Zgodovinar Jožef Benkovič, ki je napisal obširno razpravo o rokovnjačih, ni zabeležil nobenih podrobnosti o shajališčih rokovnjaške družbe, saj niti tega ne omenja, da je znana rokovnjaška Nona zadnja leta posedala pred Benkovičevo hišo v Novem trgu. Zato seveda pri Benkoviču ne moremo iskati trditve za nasprotno mnenje. Pač pa je zanesljivo mnenje nekdanjega občinskega tajnika Joška Steleta, ki je vedel vse zgodbe o rokovnjačih, pa nikoli Dolinškove hiše ni omenil v zvezi z rokovnjaškimi podvigi v mestu. Sicer pa so bile vse hiše na Šutni zaradi skritih dvoriščnih dohodov pripravne za rokovnjaške obiske, kdo je bil zaveznik rokovnjačev, pa tako meščani nikoli niso zvedeli. Vsak je to nevarno skrivnost skrbno čuval zase, in niti družinski člani niso vedeli za njegove zveze.

Zato je razumljiva želja in prizadevanje vseh, da se tako stara hiša, ki se s svojo značilno zunanjostjo loči od drugih poslopij, ohrani v svoji prvotni podobi, kakor jo je skozi vse preteklo stoletje čuvala za sedanji čas konservativnost Dolinškovega rodu. Portal nima letnice postavitve, na njem je samo stara hišna številka 14, ki so jo dali zgradbi po požaru leta 1804. Notranjost so sicer večkrat prezidali in popravljali, ob nezainteresiranosti stanovalcev pa je bila ponekod v prav slabem in nevzdržnem stanju. Velika soba proti cesti, ki je dobro ohranjena in obokana, pa zasluži, da ostane v svoji prvotni obliki. Vsi, ki imajo dolžnost čuvanja zgodovinskih spomenikov, si bodo gotovo prizadevali, da uskladijo potrebe notranje preureditve z zunanjo podobo enega redkih ostankov starega Kamnika.

I. Z.

●●●

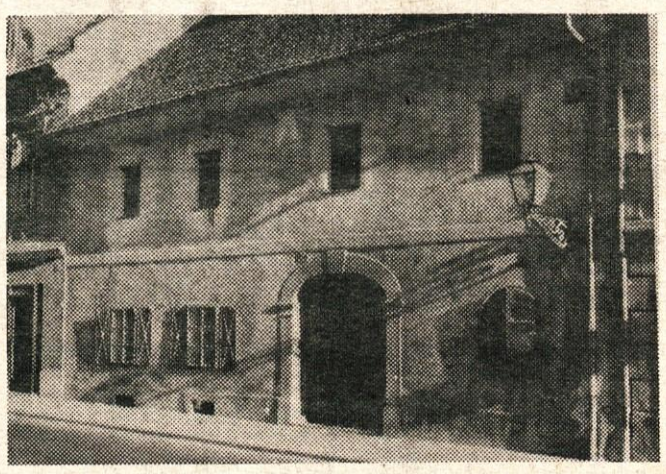

NAJSTAREJŠA HIŠA NA ŠUTNI JE OBDRŽALA SVOJO STARO PODOBO

ČUVAJMO (REDKE) SPOMENIKE NARAVE

Orientalski pregovor pravi: Kdor zasadi drevo, blagruje ga deca hvaležna, kdor poseka drevo, kolne še pozni ga vnuk. Rimski govornik in pisatelj Cicero pa je zapisal: Kmet sadi drevesa, ki bodo prinašala korist v naslednjem stoletju. Gozdna drevesa krasijo gozdove, poljska drevesa pa pašnike.

Ze od nekdaj so ljubitelji narave težili, da okrog domov zasadijo drevesa, ne samo za senco, ampak tudi za okras. Iz take ljubiteljske vneme je nastal današnji Arboretum v Volčjem potoku, ki je naša prava dragocenost in ponos. Spomnimo se, koliko truda in posredovanja je bilo potrebno po osvoboditvi, da neodgovorni koristoljubi niso začeli v nasadih sekati drevja – za drva in deske.

Proti uničevalcem narave po vseh državah izdajajo ostre ukrepe. Uničevanje spomenikov narave in njene krasote pa ni vedno samo hudobija ali posledica koristoljubja, še več je v tem nevednosti in nepoznavanja pomena drevesa. Zato ponekod skrbno pazijo in s primernimi ukrepi zaščitijo redke in pomembne primerke dreves, da ostanejo v pouk mlademu rodu in občudovanje prijateljem narave.

Kamnik bi kot turistični kraj moral na to bolj misliti V kratkem bo praznoval stoletnico ustanovitve in gradnje zdravilišča, ki je proslavilo naše mesto in ga uvrstilo takoj za Bledom med naše najimenitnejše in najbolj obiskovane turistične kraje. Ob ustanovitvi zdravilišča so stremeli tudi za tem, da bi z nasadi in parki olepšali mesto in okolico in napravili naš kraj čimbolj privlačen in prikupen.

Žal je v zadnjih desetletjih naša skrb za vzdrževanje in obnavljanje parkov, nasadov in sprehajališč močno popustila. Mnogo lepega in ponosnega drevja je že postalo žrtev sekire, zato moramo poskrbeti, da zaščitimo vsaj to, kar je še ostalo.

V naslednjem razglabljanju, ki ga bomo od časa do časa še nadaljevali, hočemo opozoriti na nekatere posebnosti in redkosti, ki bi jih kazalo zaščititi in s tem obvarovati pred uničenjem.

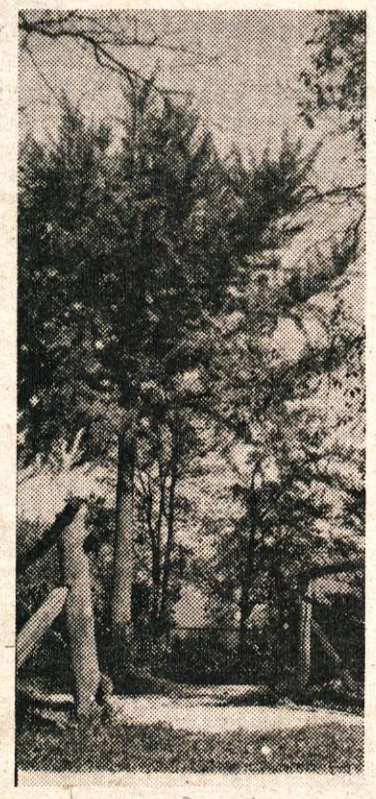

GINKO NA PEROVEM

NAJLEPŠI GINKO

Malokdo ve, da rasteta v neposredni bližini Zavoda za usposabljanje invalidne mladine dva najlepša primerka redkih vrst dreves. To sta rdeča bukev, ki je brez dvoma najdebelejša daleč naokrog, in pa ginko, ki po svoji rasti in obliki nima enakega niti v Arboretovih nasadih v Volčjem potoku. Obe drevesi sta v nekdaj zelo negovanem parku hiše št. 1 na Perovem. To je bila nekdanja vila Soss, dosedanja lastnica dr. Mira Fink pa je to poletje umrla. Kakšen je ginko?

Ta vrsta drevja, ki sodi med golosemenke, se je pojavila v zgodnji triadni dobi in je bila zelo razširjena do terciara. Danes je skoro izumrla, ostal je samo v Kitajski in Japonski primerek, ki se znanstveno imenuje dvokrpi ginko (gingko biloba). Kot dvodomno drevo se odlikuje po zelo razvejani kroni in posebnih listih, ki so ploščati in imajo obliko 3–4 cm široke dvokrpe mesnate pahljače. Žile se razhajajo kot v pahljači. Drevo je dvodomno, ženski cveti pa imajo po dva semenska zametka. Pri semenu je zunanja obloga mesnata, notranje jedro pa trdo. V domovini ginka prežijo semenke za prehrano.

Če rečemo, da je kamniški ginko izredno drevo, mislimo pri tem predvsem na njegovo zdravo rast in obliko. Meter od tal ima deblo 60 cm v premeru. Popolnoma ravno in gladko deblo je visoko do 10 metrov, krošnja pa je zdrava, gosta in piramidasto oblikovana. (Glej sliko!) To je pač zato, ker je raslo na odprtem svetu in ga nobeno drugo drevo ni oviralo v rasti. Po teh odlikah daleč prekaša obe ginkovi drevesi v Volčjem potoku, pri katerih se že sem in tja sušijo veje. Zanimivo je tudi, da tu in tam kar iz debla poganjajo listi in si jih vsakdo lahko pobliže ogleda.

To redko in lepo drevo bi morali takoj zaščititi, posebno zdaj, ko bo po smrti lastnice prešlo v druge roke. Tudi rdeča bukev, ki ima v premeru 75 cm in ravno gladko deblo, visoko skoraj 8 m, zasluži isto pozornost in zaščito. Lepa, nekoliko manjša rdeča bukev raste tudi na vrtu frančiškanskega samostana, a so ji pred leti obsekali spodnje veje.

I. Z.

(Nadaljevalo se bo)

29. NOVEMBER – VSAKOLETNI PRAZNIK TUDI NAŠIH CICIBANOV

Kdo bi mogel popisati vse priprave naših cicibanov, ki so jih imeli za svoj veliki praznik – sprejem med pionirje. Priprav za to veliko slovesnost je bilo toliko, da sami niso vedeli, kje in kako bi se lotili dela, da bi praznovanje čim lepše izpadlo.

Že sam praznik je na šolah povzročil slavnostno razpoloženje, ki so ga povečale še številne priprave za sprejem cicibanov – prvošolčkov v pionirsko organizacijo. Najprej je bilo treba vse sobe prvošolčkov okrasiti. Lepo so to izvedli; malčki pa so le še malčki, zato so jim starejši pionirji pomagali pri njihovem delu. Pa ne samo to. Počastili so jih tudi z lepo kulturno prireditvijo, ki naj bi nadomestila sprejemne čestitke. Tej je sledil govor predsednika pionirske organizacije, v katerem je razložil cicibančkom pomen ter naloge pionirske organizacije in jih opozoril predvsem na obljubo, da se bodo pridno učili in spoštovali pionirsko čast.

Modre čepice s pionirsko značko na mladih učenih glavicah in rdeče rutice za vratom so se zlile v eno samo pestro sliko pionirskih junakov, junakov bodočnosti. Še zaobljuba, zvestoba danim obvezam in zavihrala je pionirska zastava ter zadonela prvič iz mladih grl pionirska pesem.

Vseh 420 prvošolčkov v občini je še prejelo pionirske izkaznice, ki jim jih je poklonila Zveza prijateljev mladine.

Vse to bi morali videti, potem bi šele čutili, kaj vse se skriva v srcih naših malčkov. Nikdar se ne bi jezili nanje; saj so vam obljubili, da bodo pridni in poslušni. Pa to veselo, sproščeno razpoloženje po končani resni prireditvi!

Na zakuski so jim postregli starejši pionirji. Tudi tega ne sme manjkati. Tudi to potrebuje mlado življenje!

Komaj je slavnost za nami, že se je pričel razgovor o prireditvah za dedka Mraza. Vsi si želijo, da bi bilo praznovanje čim lepše in razpoloženje čim živahnejše. Tu jim bo zopet priskočila na pomoč Zveza prijateljev mladine z denarnim prispevkom.

PRAZNIK CICIBANOV: S SPREJEMA V PIONIRSKO ORGANIZACIJO V OSNOVNI ŠOLI TOMA BREJCA

Mnogi pionirji bodo med seboj izmenjali darila s čestitkami. V vsaki učilnici bodo postavili in okrasili novoletno jelko. Mnogi si bodo ogledali lutkovno ali gledališko predstavo, na kateri bo prišel mednje in jih pozdravil dedek Mraz. Pa še in še je želja. Kako tudi ne! Saj so to najbolj veseli dnevi za naše mlade.

Želimo jim tudi mi, da bodo veselih src in radostnega razpoloženja v teh dneh, da bodo srečni začeli novo leto 1972.

M. B.

UPOKOJENCI SO DOBILI »MARJANCO«

Ko smo v zadnji številki Kamniškega občana poročali o prizadevanjih kamniških upokojencev, da bi dobili primeren prostor, smo h gornjemu naslovu pripisali vprašaj. Danes nam tega ni treba več storiti. S sodelovanjem občinske skupščine in polnim razumevanjem delovnega kolektiva gostinskega podjetja Planinka je ta problem že rešen. Seveda v največje zadovoljstvo naših najstarejših občanov – upokojencev, ki se bodo že za Novo leto lahko zbrali v svojih prostorih.

Občinska skupščina je na svoji seji 11. novembra sklenila, naj bi delavskemu svetu podjetja Planinka predlagali, da bi prenesli gostišče Pri Marjanci v upravljanje skupščine občine Kamnik z namenom, da bi ga le-ta brezplačno oddala v uporabo Društvu upokojencev v Kamniku za njegove klubske prostore. Ta predlog je posredovala delavskemu svetu tudi občinska konferenca SZDL.

Delavski svet je pobudo sprejel pod naslednjimi pogoji:

– delovni kolektiv Planinke da občini Kamnik prostore gostilne Pri Marjanci v zamenjavo za zgradbo sedanjega hotela Planinka. Delavci Planinke, ki stanujejo v prvem nadstropju gostilne Pri Marjanci, pa lahko ta stanovanja uporabljajo še 10 let;

– prevzemnik prostorov gostilne bo moral odplačati sredstva, ki jih je Planinka vložila v rekonstrukcijo prostorov.

Kolektiv Planinke predlaga tudi, naj mu občina zagotovi uporabo poslovnih prostorov sedanje Železnine za gostinske prostore.

Problem družabnih prostorov za kamniške upokojence je torej rešen. Z razumevanjem in medsebojnim sodelovanjem vseh zainteresiranih dejavnikov se da marsikaj storiti. To se je pokazalo tudi to pot.

F. S.

SREČANJA

BOUTIQUE ZA VSAKOGAR...

Prav gotovo nam naslov še ne pove vsega. Morda bi moral biti drugačen. Ali naj rečemo boutique za vse? Morda. Nič zato. Boutique tak ali drugačen. Sicer pa mnogi sploh ne vedo, kaj pomeni beseda, ki je tujega izvora, ki se tudi nekam tuje piše; njen pomen najbrž razumejo le tisti, ki so radi moderno in sodobno oblečeni. Skratka: po zadnji modi. Zadnja in tudi „prihodnja" moda pa se dobi prav v takšnih trgovinah. Naj bo dovolj ovinkarjenja, saj vendar nismo srečali trgovine z modnimi oblačili in izdelki, temveč . . .

Naš znanec je. Mnoge je že razveselil s svojimi izdelki, oblekel jih je po njihovih željah; včasih je, če smo mu to dovolili, dodal tudi nekaj svojih idej in zamisli.

To je slovenski Dior iz Mengša ali mojster Šivanka, ali modni kreator Ivan Debevc, ali . . . veliko imen so mu pridali njegovi oboževalci in vsi, ki se zanimajo za modo jutrišnjega dne. Nedvomno ti izrazi niso izrazi nezadovoljstva njegovih strank, temveč priznanja za njegov trud in prizadevanja, da bi čimbolj zadovoljil svoje stranke, še posebno mlade, ki so nadvse občutljivi, kar zadeva oblačenje.

Srečala sva se ob kavici, ko se je pozno zvečer vračal iz službe. Beseda je dala besedo, izrabil sem priložnost in ga vprašal o nekaterih stvareh.

– Mojster, Kamničan ste, zakaj „plačujete" davke domžalski občini. Vam morda v Kamniku ni všeč?

– Da mi ne bi bilo všeč, kje neki! Že vrsto let je minilo, odkar sem delavnico preselil iz Kamnika v Mengeš. Kar na-

MOJSTER DEBEVC Z MANEKENKAMA

vadil sem se. Sicer pa je tako vseeno kje sem v Kamniku ali v Mengšu. Dela je vedno dovolj. No, moram povedati, da mi je kar malo dolgčas po Kamniku, saj ga vidim le zvečer. Zato se bom delno vrnil v Kamnik. Prav sedaj namreč pripravljam lokal za lastni boutique.

– Kdaj pa ga boste odprli?

– Upam, da bo vse urejeno do začetka prihodnjega leta, morda do konca januarja. Lokal pa sem dobil nasproti kavarne Veronika, v nekdanji zlatarni.

– Kaj boste predstavili v njem?

– Za ta korak sem se odločil prav zaradi mojega zanimanja za kreiranje; izdelke hočem predstaviti tudi mnogim, ki sicer niso moji stalni obiskovalci in stranke. V njem bo vsak lahko dobil obleke po meri ali pa jih bomo izdelali po meri. V načrtu pa imam, da bi v njem ponudil kupcem tudi druge izdelke in dodatke, ki sodijo k sodobnemu oblačenju.

– In kakšno modo napovedujete za prihodnje leto?

– Na kratko je težko povedati. Toda vedeti moramo, da ponovno potrebujemo nekaj, izbruh, kakor so bile pred časom tople hlačke pri dekletih. Prava moda potrebuje in zahteva take nenadne spremembe. In teh je treba. Sicer pa sem modo za prihodnje leto v veliki meri že predstavil številnim obiskovalcem mojih modnih revij, ki sem jih imel skozi vse poletje v Kazini na Bledu in na zadnji reviji v Mengšu. Sicer je pa vse odvisno od trenutnega vala navdušenja . . . T. S.

Volčji Potok: Pomoč ostarelim

Svet krajevne skupnosti je na svoji seji 17. 11. 1971 imenoval tričlanski odbor za pomoč ostarelim osebam. V odboru so:

Vinko Jerman, Volčji potok
Anica Ocepek, Volčji potok in
Vinko Žebovec, Rudnik

IZ NAŠIH GASILSKIH DRUŠTEV

GASILSKA VAJA NA INVALIDSKI DOM

V tednu požarne varnosti je bila izvedena izredno zanimiva gasilska vaja na dom invalidne mladine v Novem trgu. Ker ima dom tudi svojo požarnovarnostno službo, tabornike, sanitetno službo ter druge organizacije, smo jih vključili v vajo. Na alarmni znak so prižgali dimne petarde; domača gasilska skupina je pričela „gasiti"; druge organizacije pa so evakuirale vse gojence in jim postavile šotore na prostem. Posebno težavna je bila evakuacija nepokretnih gojencev, ki so jih morali prepeljati. Vendar je reševanje potekalo v redu, ker kake posebne panike ni bilo, kljub temu, da so v večini primerov mislili, da gre za resnični požar.

V praktični vaji sta sodelovali dve enoti gasilskega društva Kamnik ter desetina industrijskega gasilskega društva Tovarne usnja Kamnik. Ob vaji se je pokazalo, kako težko je priti do vode v strugi Kamniške Bistrice, ker breg ni utrjen in urejen. Kljub temu so dovolj naglo napadli namišljeni požar v drugem in tretjem nadstropju.

Seveda so bili gasilci s tridelno razstegljivo lestvijo in z vodo iz cisterne prej pri delu kot tovariši, ki so morali napeljati vodo iz reke. Skupna vaja je dobro uspela; z vodstvom Zavoda pa smo se dogovorili še za razna predavanja in predvajanja filmov o požarni varnosti in za skupne praktične vaje v prihodnjem letu.

B. J.

TEČAJ ZA IZPRAŠANE GASILCE V KAMNIKU

Oktobra in novembra je bil v Kamniku tečaj za izprašane gasilce, ki ga je pripravila občinska gasilska zveza. Prijavilo se je 33 gasilcev iz Motnika, Špitaliča, Kamnika, Tunjic, Tovarne usnja in Svilanita. Tečaj je uspešno opravilo 26 gasilcev. Pridobili so si osnovno znanje o uporabi gasilskega orodja, gašenja požarov, reševanja ter prvi pomoči. Z novimi, strokovno usposobljenimi mladimi gasilci se je gasilstvo na kamniškem spet okrepilo.

B. J.

ČRPALI SMO VODO NA TUČNO

Ker je pri vseh hišah na Tučni nad Nevljami zmanjkalo vode, so posestniki prosili gasilce, naj bi jim napolnili hišne rezervoarje. Vas ima precej živine, zato je bilo težavno voziti vodo tri kilometre daleč.

Gasilci iz Nevelj, Srednje vasi in Kamnika smo sklenili pomagati, kajti zgodnji sneg bi lahko težaven položaj podaljšal globoko v zimo.

7. novembra smo postavili brizgalno kamniškega gasilskega društva k izviru v Samotnem mlinu. Ta je podajala vodo brizgalni gasilcev iz Srednje vasi neveljski gasilci pa so s svojo brizgalno pošiljali vodo do sredine vasi, kjer smo prek trojaka polnili kar tri vodnjake hkrati.

Da smo z delom uspeli, smo položili prek 800 m B cevi na višinski razliki prek 70 m, pa tudi strojnikom gre vsa hvala, saj ob pravilnem in natančnem delu ni počila niti ena cev.

Nekateri vaščani so dvomili, da bi bilo mogoče črpati vodo tako daleč in v tako velik breg, zato so bili še bolj veseli, ko so bili popoldne vsi vodnjaki polni. Dobro so nas pogostili.

B. J.

Požar zaradi salonitne dimne cevi

V nedeljo, 31. X. 1971, ob 9.50. uri je dala sirena v Nevljah znak za požar. Gorelo je malo gospodarsko podjetje Franca Vidica v Nevljah št. 32. Ker so hitro posredovali sosedje, gasilci iz Nevelj in Kamnika, je pogorel le del ostrešja in seno, medtem ko so sosedje stanovanjsko zgradbo obvarovali pred ognjem. Težavno gašenje je bilo predvsem zaradi nizke gladine Nevljice in veliko plavajočega listja.

Požar je nastal, ko je lastnik v živinski kuhinji zakuril brzoparilnik, od katerega je bila speljana salonitna cev skozi podstrešje, kjer je bilo seno. Od segrete in sestavljene cevi se je vžgalo seno. To je spet nauk, da vsaka cev ni dobra za dimnik, ampak mora biti le-ta zgrajena po predpisih. Poleg tega lastnik ni bil zavarovan proti požaru.

Prav tako izziva požar posestnik sredi Suhadol, ki ima že nekaj let brzoparilnik s kratko pločevinasto cevjo, ki je podprta z leseno oporo, postavljeno pod nadstrešjem gospodarskega poslopja.

Hišni posestniki, preglejte, kako imate pri vas speljane dimne cevi!

Stanovalci, pazite, kje pustite žerjavico in pepel!

B. J.

75 LET TITAN KAMNIK

Nova pekarna v Kamniku

Kamniški občani že dlje časa čutijo precejšnjo vrzel v preskrbi s kruhom. Stanje obstoječih pekarskih obratov pa je tako, da se zmogljivosti lahko še zmanjšajo. Dnevna potrošnja kruha v Kamniku je okrog 4.500 kilogramov. Ker domače zmogljivosti niso zadostne, morajo kamniške trgovine voziti kruh iz Ljubljane.

Zato že nekaj časa razpravljajo o predlogu, naj bi v Kamniku zgradili novo pekarno. Predstavniki občinske skupščine so se že pogovarjali s podjetjem Žito v Ljubljani, ki bi bilo pripravljeno v Kamniku zgraditi novo pekarno, katere zmogljivost bi bila okrog 7 tisoč kilogramov kruha dnevno. Nova pekarna naj bi stala ob zgradbi sedanje pekarne in slaščičarne Vesna v Zapricah. Za gradnjo bi bilo potrebnih okrog 260 milijonov starih dinarjev. K tej vsoti bi seveda morala svoj delež prispevati tudi občina; govora je o znesku okrog 100 milijonov starih dinarjev.

Odborniki občinske skupščine so načelno pristali na tako odločitev, s tem, da je v ta znesek všteta komunalna ureditev, nakup zemljišča in eventualni prispevek podjetja Vesna.

Odborniki so razpravljali tudi o nadaljnji usodi pekarne in slaščičarne Vesna in predlagali, naj bi kolektiv razmislil o združitvi s podjetjem Žito v Ljubljani.

Če bodo nadaljnji razgovori potekali, kot predvidevamo, bomo Kamničani in sploh občani naše občine prihodnjo jesen že jedli kruh, pečen v novi pekarni.

F. S.

MOČNO POVPRAŠEVANJE PO IZDELKIH KONFEKCIJE

Močna izvozna postavka kamniških usnjarjev bo v letu 1972 tudi izvoz izdelkov usnjene konfekcije.

Za izdelke iz usnjene konfekcije, to je iz svinjskega velurja, vlada na domačem, predvsem pa na tujem tržišču izredno zanimanje.

Čeprav dela nov obrat usnjene konfekcije komaj štiri mesece, se je mesečna proizvodnja že povzpela na 1200 kosov, kvaliteta pa na ravan, kakršno zahteva inozemsko tržišče.

Program nadaljnjega razvoja Tovarne usnja Kamnik na področju usnjene konfekcije predvideva uvedbo druge izmene v obratu usnjene konfekcije.

V ta namen bo podjetje na novo zaposlilo 35–40 novih delavcev – žensk, izučenih in priučenih krojačic ali šivilj, v glavnem pa nekvalificirano žensko delovno silo. V mesecu februarju ali marcu, odvisno od števila prijav, bodo organizirali za nekvalificirane delavce poseben strokovni tečaj za priučitev krojenja in šivanja. Program tečaja bo obsegal teoretični in praktični del. Vsi tečajniki bodo pridobili polkvalifikacijo za krojača usnjene konfekcije.

Z uvedbo druge izmene v obratu konfekcije bodo proizvodnjo podvojili, stoodstotno izrabili proizvodne zmogljivosti, zmanjšali režijske stroške, predvsem pa še povečali rentabilnost obrata, ki je že sedaj dokaj rentabilen.

Predvidevajo, da bodo v letu 1972 izdelali okoli 24.000 izdelkov iz kvalitetnega svinjskega velurja.

Poudariti velja veliko prednost obrata usnjene konfekcije, ker ima osnovno surovino v hiši.

K. A.

Z BEOGRAJSKEGA SEJMA USNJA IN KONFEKCIJE

LEPŠI IZGLED

Od lesenega mostu v Novem trgu je zdaj v desnem bregu Bistrice proti Železnemu mostu zgrajen kamnit zid, ki je v skladu s kamnitimi stenami Malega gradu. Čeprav je bil dražji, kot bi bil betonski, se je vodna skupnost odločila, da postavi zid iz kamnitih blokov in tudi poudari lepši estetski užitek tega dela mesta ob Tovarni usnja. Ob mostu so napravili tudi kamnite stopnice in dohod do vode, da bi gasilci ob morebitnem požaru lahko spravili brizgalke do struge. Prihodnje leto bodo gradnjo zidu nadaljevali v smeri proti Železnemu mostu. Ko so asfaltirali Usnjarsko cesto, so mislili tudi na parkirni prostor za potrebe Tovarne usnja. Kakor kaže slika, je parkirni prostor dobro izrabljen.

Vprašanja odbornikov

Občinska skupščina ima vsakokrat na dnevnem redu tudi točko: vprašanja odbornikov. V tej točki dajejo strokovne službe občinske skupščine odbornikom pojasnila na vprašanja, ki zanimajo širši krog občanov.

Odbornik TINE OREŠNIK z Duplice je vprašal, zakaj na cestnem križišču na Duplici, kjer se cesta odcepi proti Smarci, ponovno ne postavi ogledala, ki ga je nekdo razbil.

Načelnik oddelka za notranje zadeve je pojasnil, da je ogledalo aprila 1970 razbil zasebni avtoprevoznik Franc Rosec iz Županjih njiv. Cestni inšpektor je nekajkrat zahteval od Cestnega podjetja Ljubljana, naj postavi novo ogledalo, vendar so bile vse zahteve zaman. Sedaj bo novo ogledalo dalo Komunalno podjetje Kamnik, postavilo pa ga bo Cestno podjetje. Stroške v zvezi s postavitvijo pa bo poravnal imenovani avtoprevoznik.

Odbornik VIKTOR HRIBAR s Križa je vprašal, če je v zimskem času dovoljeno prevažati neobdelan les iglavcev. Referent za kmetijstvo in gozdarstvo je odgovoril, da je treba les in panje iglavcev obdelati takoj po sečnji in da je po zakonu prepovedano prevažati, sprejemati in skladiščiti neobdelan les iglavcev. Zakon o gozdovih določa za prekrške kazen od 50 do 500 dinarjev.

Izjemoma lahko pristojni občinski organ dovoli spravljati in prevažati neobdelan les iglavcev, in sicer na predlog gozdnega gospodarstva v času od novembra do konca marca, če bo ta les zavarovan s kemičnimi sredstvi ali uporabljen za gradbene namene.

F. S.

Srečno * 72

Obrtno podjetje
»SLOGA«
Moste pri Komendi

želi srečno in zadovoljno novo leto 1972 vsem delovnim ljudem.

Lončarska obrtna zadruga Komenda

želi mnogo sreče v novem letu 1972 vsem delovnim ljudem.

SREČNO NOVO LETO 1972
želi

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE
knjigarna in papirnica KAMNIK

Nudi vam vso leposlovno in strokovno literaturo ter šolske knjige. Sprejemajo naročila za knjižne zbirke v subskripciji.

GOZDNO GOSPODARSTVO LJUBLJANA
Kolektiv obrata Kamnik

želi vsem delovnim ljudem srečno in uspešno leto 1972!

TITAN
KAMNIK
JUGOSLAVIJA

tovarna kovinskih izdelkov in livarna

proizvaja:

fitinge črne in pocinkane — ključavnice navadne in cilindrične — obešanke navadne in cilindrične — gospodinjske strojčke — ulitke za sive in temperne litine.

CENJENIM ODJEMALCEM PRIPOROČAMO NAŠE IZDELKE IN ŽELIMO SREČNO IN USPEHA POLNO NOVO LETO 1972.

OBRTNO PODJETJE
USLUGA, Kamnik

želi srečno novo leto 1972 vsem občanom.

Komunalno podjetje KAMNIK

želi vsem delovnim ljudem srečno in uspešno novo leto 1972.

Vsem gostom in občanom želi srečno novo leto 1972

Gostinsko podjetje »PLANINKA« iz Kamnika

Cenjenim gostom se priporoča.

Meso
KAMNIK

želi svojim cenjenim odjemalcem srečno in uspešno novo leto 1972

---

industrija pohištva stol kamnik jugoslavija — STOL

Srečno in uspeha polno novo leto 1972 želi vsem cenjenim potrošnikom in vsem delovnim ljudem

Industrija pohištva STOL, Kamnik

Tovarna usnja Kamnik

želi ob novem letu 1972 mnogo delovnih uspehov kupcem, poslovnim partnerjem in vsem delovnim ljudem.

LJUBLJANSKA BANKA

podružnica KAMNIK

želi srečno novo leto vsem vlagateljem hranilnih vlog, potrošnikom in vsem občanom.

Obrtno montažno podjetje »ZARJA« KAMNIK

želi srečno 1972. leto vsem delovnim ljudem in priporoča usluge v svojih obratih.

Opravljamo: elektroinstalacijska dela — vodovodno-instalacijska dela — kovinsko konstrukcijska dela — kleparska, pleskarska, slikarska in steklarska dela.

SREČNO NOVO LETO 1972
želi

industrijsko podjetje

alprem

KAMNIK

Priporoča svoje izdelke in usluge. — Izdelovanje in montaža oken, vrat, vetrolovov, pregradnih sten, fasad itd. iz aluminija. — Oprema za samopostrežne in klasične trgovine vseh vrst. — Stavbno ključavničarstvo.

Živilska industrija Kamnik

priporoča svoje izdelke in želi vsem občanom in poslovnim prijateljem srečno in uspešno novo leto 1972.

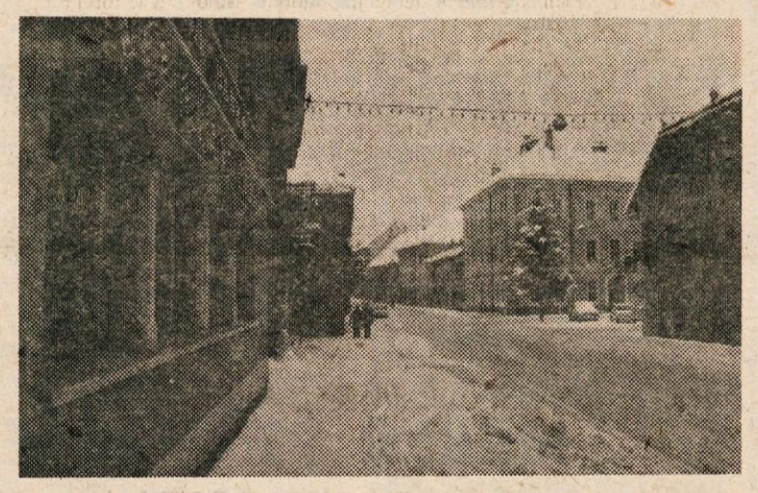

MENINA

TOVARNA POGREBNE OPREME
KAMNIK — ŠMARCA

želi ob novem letu 1972 mnogo uspeha vsem poslovnim partnerjem in vsem delovnim ljudem.

---

sgp gradilelj

KAMNIK, Maistrova 7

ŽELI SREČNO NOVO LETO 1972 IN SE PRIPOROČA ZA NAROČILA VSEH GRADBENIH DEL.

Podjetje »KAMNIK« Kamnik

Želi srečno in uspešno novo leto 1972 vsem delovnim ljudem!

Naročnikom in kupcem nudimo:
— amonitratna praškarska razstreliva, vžigalno vrvico, rudarski in lovski smodnik, razna druga vžigalna sredstva, izdelke za ognjemete, pirotehnično galanterijo in lovske patrone.

INDUSTRIJSKI KOMBINAT
Svit Kamnik

želi srečno novo 1972. leto!

Priporoča svoje izdelke za široko potrošnjo: — purol — neostik, mebloton, lesk, motogril kot tudi tehnično keramiko, elektroizolacijski material in modne gumbe.

TOVARNA »SVILANIT«
KAMNIK

čestita vsem delovnim ljudem srečno novo leto 1972

Priporoča svoje izdelke:

— frotir in vafel brisače najrazličnejših vzorcev,
— velikosti in pestrih barv ter kopalne plašče
— najmodernejše kravate

VSEM KUPCEM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM ŽELIMO SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 1972

Trgovsko podjetje Kočna Kamnik

NOVOLETNI POPUST

5% za nakup hladilnikov, štedilnikov, sanitarne keramike, obložnih ploščic, ročnega orodja in gospodinjske opreme nad 100 N dinarjev

10% za pralne stroje vam nudijo trgovine MERKUR, Ljubljanska 1 a, NOVOTEHNA, Medvedova, ŽELEZNINA, Titov trg 3

od 10. do 31. XII. 1971

trgovsko podjetje na veliko in malo
Kočna Kamnik, Tomšičeva ul. 6

Kamniška kronika

Poroke:

BURJA Miroslav, elektromehanik iz Srednje vasi, star 26 let, in ERZAR Marija, frizerka iz Srednje vasi, stara 19 let – HRIBAR Marjan, avtoelektričar iz Mengša, star 21 let, in RESNIK Dragica, frizerka iz Duplice, stara 19 let – JAGODIČ Janez, krojač iz Podgorja, star 36 let, in POLANC Zofija, trgovska pomočnica iz Duplice, stara 24 let – KVAS Marjan, delavec iz Most 102, star 22 let, in KERN Cecilija, delavka iz Klanca 12, stara 28 let – KOŽELJ Anton, zidar iz Mlake 30, star 27 let, in HABERNUT Viktorija, stanujoča Pleteršnikova 4, stara 22 let – LUKAN Milan, elektroinstalater iz Laz v Tuhinju, star 25 let, in JEREB Angela, uslužbenka iz Šmarce, stara 22 let – MAJCEN Alojz, delavec iz Lukavci – Ljutomer, star 22 let, in VES Marija, uslužbenka iz Mengša, stara 20 let – MERŠOL Jože, uslužbenec iz Ljubljane, star 47 let, in SINČIČ Viktorija, os. upokojenka iz Ljubljane, stara 47 let – MEDVED Maks, šofer iz Raven – Velenje, star 27 let, in KOČNIK Kristina, delavka iz Kamnika, stara 24 let – MOČAN Ivan, elektrotehnik iz Ljubljane, star 25 let, in FLERIN Francka, uslužbenka, iz Kamnika, stara 20 let – ORAŽEM Valentin, kmet iz Dupeljne – Lukovica, star 39 let, in ZORE Alojzija, delavka iz Laz 19, stara 35 let – PANČUR Anton, elektromehanik iz Mekinj, star 26 let, in PODBREŽNIK Cilka, torbarka iz Olševka, stara 25 let – PANČUR Janez, delavec iz Motnika, star 24 let, in CENCELJ Alojzija, delavka iz Ljubljane, stara 23 let – PANČUR Andrej, orodjar iz Olševka, star 23 let, in PESTOTNIK Majda, delavka iz Domžal, stara 18 let – POLIČNIK Feliks, šofer iz Vrhpolja, star 24 let, in LIPOVAC Ivanka, trgovska pomočnica iz Ljubljane, stara 22 let – ROMŠAK Janez, delavec iz Podgorja, star 43 let, in DROLEC Francka, delavka iz Tuhinja, stara 21 let – SKOK Marijan, avtoklepar iz Mengša, star 21 let, in ALPNER Anica, delavka iz Kregarjevega, stara 21 let – VINSKI Janko, delavec iz Mekinj, star 30 let, in PAVLIN Anica, delavka iz Potoka v Črni, stara 20 let – VRHOVNIK Franc, trgovski pomočnik iz Vrhovja – SO Kranj, star 25 let, in HRIBAR Anica, delavka iz Studencev, stara 22 let – ŽAVBI Marjan, delavec iz Mekinj, star 22 let, in STAREC Stanislava, delavka-galanterist iz Kamnika, stara 19 let

Smrti:

ČESEN Alojzija, gospodinja, iz Kamnika, stara 81 let – DOBNIKAR Andrej, star 84 let, inv. upokojenec, stanujoč Gora 2 – JENKO Marija, gospodinja, stanujoča Klanec 20, stara 77 let – PERNE Anton, razglašen za mrtvega s pravnomočnim sklepom Občinskega sodišča Kamnik – PIRC Katarina, gospodinja, iz Tunjiške mlake, stara 64 let – REMS Marija, os. upok. iz Kamnika, stara 71 let – ROŽMAN Pavla, delavka iz Kamnika, stara 41 let – SEDUŠAK Ignac, os. upok. iz Kamnika, star 63 let – SERŠEN Agata, gospodinja, stanujoča Klanec 25, stara 76 let – ŠTORGELJ Anton, kmet, iz Velike Lašne 23, star 57 let – ZUPANC Pavel, os. upok. iz Kamnika, star 66 let – ŽAGAR Frančišča, gospodinja, iz Vrhpolja, stara 83 let

MISLI OB NOVEM LETU

ŽELJA JE DOVOLJ . . .

Ko končujemo leto, se prav gotovo vsakdo ustavi ob dogodkih; ponovno jih obudi, ob tem pa pomisli tudi na nove, ki ga bodo spremljali v novem letu. Povprašali smo nekaj občanov, kako uspešno je bilo zanje osebno in na delovnem mestu letošnje leto ter kaj si želijo v novem letu. Naš prvi sogovornik je bil

VENGUST FRANC, zaposlen v Rudniku kaolina: „Mislim, lahko celo pohvalim mladinsko organizacijo v našem mestu, ki v zadnjem času veliko dela tudi na političnem področju. Na drugi strani pa je po mojem mnenju vse premalo slišati o klubu, kjer naj bi mladi dobili svoj prostor. Vem le to, da ga bodo skušali odpreti že letos. Zavedam se dejstva, da pri nas mladi želijo le zabave, da bi pa sami prispevali vsaj nekaj dobre volje za oblikovanje le-te, takih je malo. Prav gotovo ni prav, da morajo le nekateri člani predsedstva mladinske organizacije skrbeti, da se bo kamniška mladina v klubu dobro zabavala. Mislim, da bo mlade klub pritegnil, seveda če bo program tak, kot si ga mnogi zamišljajo. Mladina bo zahtevala ples, to se ve. Ko jo bomo pritegnili s to obliko dejavnosti, pa jo bomo prav gotovo videli tudi na predavanjih in ob drugih priložnostih v klubu. Ob tem moram pohvaliti tudi nekatere mlade; tu mislim na likovne in literarne ustvarjalce. Nedavna razstava je dokazala, da je volje dovolj. Važno je, da se ukvarjajo vsaj z nečim, zato izpod njihovih rok niti ne zahtevamo posebne umetniške dovršenosti. Saj to so vendar samorastniki . . .“

„Kaj pa tvoje želje? “

„Osebno si kot navdušen atlet želim v našem mestu atletsko stezo ob nogometnem igrišču. Ob tem si želim tudi, da bi mesto dobilo večji športni prostor, vsaj nekaj takega kot je športna hala v Domžalah. Moram povedati, da sem navdušen nad obnavljanjem starega mestnega jedra in želim, da bi za Kamnik skrbeli tako tudi v prihodnje.“

KOZJEK IVAN, Tovarna usnja: „Osebno sem presenečen, ker si pristopil do mene in me enkrat v življenju, kot občana vprašal, kako sem preživel leto in kaj si želim v bodoče. Osebno je bilo zame letošnje leto velika preizkušnja na delovnem mestu. Zadovoljen sem, da smo v podjetju uspešno začeli z delom v novem obratu PVC in v konfekciji. Želim, da podjetje, kjer sem zaposlen, še naprej tako uspešno deluje, saj je to eden od pogojev za hitrejšo rast občine kot tudi za posameznika-delavca.

Kot podpredsednik občinske zveze za telesno kulturo sicer nerad govorim namesto predsednika, toda vedno trdim: Zdrav duh v zdravem telesu. Ob tem pa ni razumevanja v naših delovnih organizacijah, ki bi z združevanjem sredstev v te namene lahko bistveno spremenile stanje v našem športu. Edini problem je vedno denar. Upam, da bo tudi naša telesna kultura pri tistih, ki odločajo o dodeljevanju denarja naletela na razumevanje. Treba bo posvetiti tudi več pozornosti funkcionarjem v posameznih športnih klubih.

V prihodnjem letu želim kot športni delavec vsem športnikom in organizacijam obilo uspehov, lepih uvrstitev. Želim, da bi s svojo dejavnostjo dokazali, da se tudi z malo denarja, a dobro voljo da vsaj delno uspeti.“

KARLO JARC: Podjetje Kamnik: Kaj bi dejal o letošnjem letu?

„Ugotavljam, da tudi letos kot že vrsto let prej nismo storili niti koraka naprej k temu, da bi mesto dobilo dobro restavracijo ali morda celo hotel. Kam naj peljem poslovnega prijatelja? Tudi o kegljišču govorimo že vrsto let in prav tu se denar obrača najhitreje. Vse premalo razmišljamo tudi o obratu družbene prehrane, o prehrani našega delavca. Planinka, ki ima lahko rečem monopol nad gostinstvom v mestu, je še vedno na mrtvi točki. Morda jih bo novo leto prebudilo iz sna . . .

Moti me tudi atletski stadion, na katerem še ni urejenih stez. Prepričan sem, da bi morale biti šole tiste, ki bi se zavzele za dokončanje le-teh, seveda pa bi potem morale v toplih dneh pripeljati svoje otroke. Vemo namreč, da je atletika še vedno kraljica športa. V mestu pa me moti precej gost promet po Kidričevi ulici, zato bomo morali čimprej razmisliti o tem vprašanju: ali zgraditi v najkrajšem času obvoznico ali pa uvesti enosmerni promet. Sicer pa je Kamnik tudi letošnje leto pridobil vrsto pomembnih objektov in naprav, nove tovarniške hale . . .

In moje želje? Da se v prihodnjem letu ne bi zadušili z izpušnimi plini, ki jih je kar nekam preveč v središču mesta in da bi kljub ozki cesti srečno preživel leto 1972.

T. S.

● Veliko prodanih pijač

V KAMNIŠKEM GOSTINSTVU NIČ NOVEGA

Za skoraj vse veje kamniškega gospodarstva velja ugotovitev, da iz leta v leto bolje napredujejo in se kar dobro uveljavljajo v zaostrenih pogojih gospodarjenja. Skoraj smo dejali zato, ker je med izjemami kamniško gostinstvo, ki ne more in ne more hitreje naprej. Strokovne službe občinske skupščine so ugotovile, da je bil skupni iztržek v družbenem sektorju gostinstva v letošnjih devetih mesecih za 16,7 odstotka višji od lanskega. Žal se je v tem času povečal iztržek od prodane hrane le za dva odstotka, kar pomeni ob splošni rasti cen, ki ji je sledilo tudi gostinstvo, nazadovanje.

Povečan promet v kamniških gostilnah gre torej bolj na račun prodanih pijač, ki jih Kamničani in naši gostje pijejo bolj kot lani. Tako so od začetka leta pa do konca septembra prodali kar 330.000 steklenic piva, 83.000 litrov vina, 33.000 litrov žganih pijač. Povečala se je tudi potrošnja brezalkoholnih pijač, ki so jih stočili 82.000 litrov, in mineralne vode, ki so je prodali 45.000 litrov. Zanimiva je ugotovitev, da so prodali gostom več vina kot brezalkoholnih pijač. Žal tudi cene sadnih sokov in drugih brezalkoholnih pijač niso stimulativne za tiste, ki si želijo pogasiti žejo. Kamničani torej pijejo vse več piva, ki je z gostinskih miz sčasoma kar spodrinilo vino.

V Kamniku se žal tudi ne moremo pohvaliti z večjim številom prijetnih gostišč, na katere bi bili lahko ponosni. Še na prste ene roke ne bi mogli našteti gostiln, kamor bi tujca brez sramu peljali. Kamniška gostišča, razen redkih izjem, tudi nimajo na svojih jedilnikih kakšnih posebnih domačih jedi, ki bi privabljale goste. Zato se vse več gostov odloča za obisk zasebnih gostiln zunaj mesta, kjer so dobro postreženi, pa še ceneje je.

T. J.

LETOS ŽE 132 HUDIH PROMETNIH NESREČ

Po podatkih postaje Ljudske milice Kamnik je bilo v kamniški občini do 15. novembra letos 132 hudih prometnih nesreč, medtem ko je bilo lani vse leto 114 nesreč. To kaže, da število prometnih nesreč tudi v naši občini iz leta v leto narašča in da so posledice čedalje hujše. Na naših cestah je letos umrlo 7 občanov, hudo poškodovanih je bilo 82, laže poškodovanih pa 61 občanov.

Poglavitni vzroki prometnih nesreč so neprimerna hitrost, nepravilno prehitevanje in vinjenost. Samo v letošnjem oktobru so organi ljudske milice našli 14 vinjenih voznikov.

Jeseni in pozimi se bodo prometne razmere na naših cestah še poslabšale. Posebej je treba paziti, da v megli obvezno zasenčimo luči in da v takih razmerah ne prehitevamo.

Vozniki morajo posvetiti posebno skrb tudi zamenjavi obrabljenih gum, saj so le-te pogosto vzrok težkih prometnih nesreč. Povečati je treba varnostno razdaljo med vozili in voziti z manjšo hitrostjo kot v normalnih pogojih. Prav tako se je treba ogibati nenadnega zaviranja ali nenadnega spreminjanja smeri.

●●

V ZGORNJEM TUHINJU JE VODE DOVOLJ

Pretekli mesec so vaščani Zgornjega Tuhinja govorili le o vodi. Zakaj tudi ne bi, saj je bilo letošnje poletje in še kakšno poletje prej za tuhinjski vodovod neprijazno. Žal v vseh gospodinjstvih ni tekla voda, saj je Tuhinjski vodovod star že 60 let in zmogljivosti niso bile nikoli povečane. Zadnje čase je zraslo nekaj novih hiš, pa tudi poraba vode v gospodinjstvih je vedno večja. Nove kopalnice, pralni stroji in podobne pridobitve so v vedno večjem številu tudi v kmečkih hišah.

Na sestanku vaške skupnosti so se zato odločili, da bo treba poiskati novo zajetje, ki bi zadostovalo za nekaj nadaljnjih let. Najboljša voda je v Velikih Stenah pod Menino planino, ki so oddaljene dober kilometer od sedanjega zajetja. Odločili so se za to zajetje.

Vaščani so sklenili, da bo vsaka domačija, ki že ima napeljan vodovod, skopala svoj del jarka. Cevi je prispevala krajevna skupnost in v tednu dni je bilo vse gotovo. Že novembra je v vseh 45 hišah pritekla voda iz novega zajetja. Sedaj poleti ne bo treba več prestrezati vsake kaplje vode in varčevati. Tuhinjčani so ugotovili, da bo vode dovolj tudi za nova poslopja, za katera je v vasi vse več zanimanja.

T. J.

●●

ZAKAJ TAKO?

Za poslopjem občinske skupščine je eden najbolj prikladnih parkirnih prostorov v središču mesta, kjer lahko avtomobilisti skoraj vedno dobijo parkirni prostor za svojega jeklenega štirinožnika. Najboljši dovoz vodi po Tomšičevi cesti mimo sodišča, kjer je postavljen tudi prometni znak, ki opozarja, da je tu prostor za parkiranje osebnih avtomobilov. Žal prav tu nastopi težava. Lani so ob asfaltiranju Tomšičeve ulice ob obeh straneh ceste postavili visok robnik, ki med drugim ločuje tudi cestišče od parkirnega prostora. Torej mora vsak, ki želi tu pustiti avtomobil, zapeljati na visoki robnik, kar je za avtomobilske gume vse prej kot koristno. Prometni znak, ki voznikovo vozilo vabi k parkiranju, bi moral tudi opozarjati, da visok robnik lahko poškoduje gume. Morda pa bi se nevšečnost le dalo odpraviti.

T. J.

●●

OZIMNICA IZ ETE

Živilska industrija, ki ji Kamničani rečemo kar ETA, je letos prvič pripravila potrošnikom manjši izbor vloženih povrtnin, ki naj bi gospodinjam služil za ozimnico. V zavitku, ki so ga imenovali „družinski paket“, je po šest kozarčev najbolj znanih Etinih vloženih povrtnin. In zakaj so se odločili, da bodo začeli prodajati družinske pakete? Številni kupci so večkrat povpraševali po izdelkih ETE, ki jih v vseh trgovinah ni bilo moč kupiti. Drugi si spet radi narede manjšo zalogo živil za zimo, saj so le redke gospodinje, ki povrtnino še same vlagajo. Poleg tega pa bi prišla manjša zaloga ozimnice prav ob raznih elementarnih nesrečah in podobno. Odločitev je torej bila, da je treba kupcem ustreči.

Na letošnji razstavi „Hortikultura 71“, kjer so razstavljali številni pridelovalci sadja in zelenjave ter predelovalci povrtnin, je noviteta kamniške ETE vzbudila veliko pozornost. Že na sami razstavi so v svojem paviljonu prodali številne družinske pakete. Letos so tudi vse kupce anketirali, ker bi radi podrobneje ugotovili mnenje o izboru povrtnin, ki jih dajejo v pakete. Te dni pa bodo pregledali anketne liste in anketirance tudi nagradili.

Večkrat se vprašamo, zakaj prav ta kolektiv, ki je zelo daleč od surovinske baze, saj skoraj vse kupujejo v Srbiji in Makedoniji, dosega tako lepe uspehe in pohvale. Nedvomno je veliko resnice prav v tem, da so njihovi izdelki prilagojeni okusu slovenskega potrošnika. Toda to še ni vse! Velika higiena in domiselnost pri sestavi receptov za predelavo povrtnin tudi mnogo pomenijo.

T. J.

●●

FRANC KORBAR:

ZADOVOLJNI SMO!

Nepričakovana novica o dodelitvi gostišča Pri Marjanci društvu upokojencev v Kamniku je dosegla pri članih društva ugoden odmev.

Po sklepu skupščine občine Kamnik bo društvo upokojencev odslej uporabljalo prostore gostišča za svojo družbeno dejavnost.

Želja upokojencev, ki so na to odločitev čakali več let, je izpolnjena.

Obiskali smo predsednika društva tov. Korbarja in ga vprašali, kako nameravajo urediti prostore in kako menijo oblikovati družbeno dejavnost.

– Prostori nam izredno ugajajo in bodo ustrezali našim potrebam. Prevzeli smo vse pritlične prostore, in to dve gostinski sobi, kuhinjo in sobo, v kateri bo društvena pisarna. Hkrati smo prevzeli tudi celotni inventar v kuhinji, točilno mizo, mize in stole ter celo biljard. To opremo bomo gostinskemu podjetju Planinka tudi plačali.

Imeli bomo lastno točilnico. Gostišče bo zaprtega tipa, namenjeno le upokojencem ter njihovim družinskim članom.

Izrednega pomena pa je zadosti velik dvoriščni prostor, ki ga nameravamo urediti v igrišče za balinanje in teraso za goste.

Ko bodo prostori dokončno urejeni in opremljeni s potrebnim drobnim inventarjem, bomo pripravili svečano otvoritev.

Upamo, da bo ta naš veseli dogodek že januarja prihodnje leto. Člani društva bodo o tem pravočasno obveščeni.

„Marjanca“ je v središču mesta in hkrati zunaj mesta, pravijo upokojenci. Ta lokacija nam zelo ustreza, saj se bo tako nudila možnost tudi članom iz okolice Kamnika, da nas bodo lahko obiskali ob vsaki priložnosti, ko bodo prišli v Kamnik.

V pisarni bodo člani lahko zvedeli vse, kar zanima upokojence, pa tudi za novice in dogodke iz kamniškega javnega življenja.

Vsekakor bo pa gostinski prostor najbolj priljubljen kotiček za naše člane.

Ob kavi ali kozarčku pristnega vinčka bodo obujali spomine na pretekla leta in se še o marsičem pogovorili.

F. C.

●●

ČRNA GRADNJA NA KISOVCU

Na planini Kisovec so v letošnjem letu brez kakršnihkoli dovoljenj zrasle tri planinske koče. Odborniki občinske skupščine so na zadnji seji sklenili, da se je treba dosledno ravnati po sprejetem urbanističnem načrtu. Zato so sprejeli sklep, da je treba vse tri objekte porušiti. Podobno je treba ravnati tudi v drugih primerih črnih gradenj.

CESTA MENGEŠ-DUPLICA NE MORE BITI LOKALNA CESTA

Občinska skupščina je obravnavala osnutek zakona o javnih cestah in zakona o kategorizaciji cest v SR Sloveniji.

Skupščina podpira predlog, po katerem naj bi bilo poleg 55-odstotnega zneska, pobranega od cestnih taks, občinam dodeljenih še 10 odstotkov zbranih sredstev od prometnega davka na prodajo goriv za financiranje lokalnih cest.

Skupščina podpira tudi prizadevanja občine Domžale, da bi cesto Ljubljana–Šentjakob–Domžale–Duplica uvrstili v regionalno cesto, to je cesto, ki bi jo vzdrževala republika, ne more pa pristati na rešitev, da bi zaradi tega del sedanje republiške ceste med Duplico in Mengšem opredelili kot lokalno cesto, ki naj bi jo vzdrževala občina. Zaradi tega podpira občinska skupščina prvotni predlog sklada, po katerem je ta cesta republiškega značaja, saj povezuje Ljubljano prek Črnivca s Štajersko. Tako stališče naj bi zavzeli tudi poslanci ob razpravi o teh zakonih v republiški skupščini.

F. S.

●●

SPREMEMBE V PRIZNAVALNINAH

Občinska skupščina je glede na odlok republiškega izvršnega sveta o razdelitvi namenskih dopolnilnih sredstev občini za priznavalnine kmetov-borcev NOV spremenila občinski odlok o priznavalninah. Po tem odloku mesečna priznavalnina ne sme biti manjša od 40 tisoč starih dinarjev mesečno za kmete-borce, ki imajo status borca pred 9. 9. 1943 oziroma 13. 10. 1943, če so stari več kot 60 let in živijo v težkih socialnih razmerah.

V naši občini je 66 kmetov borcev, od tega 64 kmetov, starih nad 60 let, in 7 ožjih svojcev umrlih kmetov-borcev, starih nad 60 let. Poprečna priznavalnina, ki so jo doslej prejemali kmeti-borci, stari nad 60 let, je bila v naši občini 15.100 starih dinarjev mesečno. To priznavalnino je prejemalo 14 kmetov. Novo priznavalnino bodo izplačevali od 1. julija 1971 dalje. V ta namen je občina Kamnik dobila iz republiškega proračuna okrog 4 milijone starih dinarjev.

Občinska skupščina je spremenila tudi merilo za dodeljevanje priznavalnin. Priznavalnino je mogoče priznati osebam, če dohodki od gospodinjstva na enega člana ne presegajo 35 tisoč starih dinarjev.

F. S.

●●

ZAHVALA TITANOVIH UPOKOJENCEV

Ob 75-letnici obstoja tovarne TITAN izrekamo nekdanji delavci-upokojenci iskrene čestitke z željo, da bi se podjetje še naprej tako uspešno razvijalo.

Iz majhne obrtne delavnice je tovarna zrasla v veliko industrijsko podjetje, ki se še nenehno širi in razvija v veliko zadovoljstvo delavcev in tudi nas upokojencev.

Upokojenci TITANA res nismo pozabljeni, saj zato poskrbi sindikalna organizacija, ki nas vsako leto povabi na ogled tovarne, daljši izlet in lepo pogostitev.

Ob 75-letnici pa smo bili upokojenci prijetno presenečeni nad lepo nagrado, ki smo je bili poleg redno zaposlenih delavcev deležni tudi mi.

Ob jubileju, ki ga slavi kolektiv TITANA, se za pozornost do upokojencev najlepše zahvaljujemo in želimo kolektivu pri nadaljnjem delu mnogo uspehov.

NOVAK FILIP

ŠPORT V LETOŠNJEM LETU

Vsako leto ob izteku starega leta potegnemo črto in pogledamo, kako smo gospodarili. Pri športu pa, kakšni so bili uspehi ali neuspehi. Če pogledamo kamniški šport, opazimo, da stagnira. Kje so vzroki? Občinska zveza za telesno kulturo v Kamniku dobi letno dotacijo od občine, ta pa je za vse športne panoge premajhna, saj dobrih 12 starih milijonov razdelijo na več kot 15 osnovnih športnih organizacij. Stroški tekmovanja pa so vsak dan večji. Če pa se ozremo na nekatere klube, ki tekmujejo z močnejšimi ekipami, smo res lahko zadovoljni z uspehi naših športnikov. Ostane nam samo upanje, da bodo klubi v prihodnjem letu dobili več finančne pomoči. Saj vsi Kamničani radi gledamo kvalitetne tekme. Spomnimo se košarkarskih, odbojkarskih, rokometnih, smučarskih . . . tekem!

KOŠARKA

Za košarkarski klub lahko rečemo, da je v letošnjem letu končal tekmovalno sezono z uspehom; v ligi so osvojili mesto v sredini tabele, in ni bilo strahu za izpad. Velik uspeh so dosegli v pokalnih tekmah za pokal Slovenije, saj so se po zmagah nad Nanosom iz Postojne in Mariborom 66 iz Maribora uvrstili med 8 klubov v Sloveniji. Pot k še večjemu uspehu pa jim je preprečila ekipa Prule iz Ljubljane. V klubu delujeta še dve ekipi – mladinska in ženska. Z marljivim delom si je mlad športni kolektiv pridobil dosti privržencev te dinamične igre.

TENIS

Igralci tenisa so za občinski praznik organizirali turnir, kjer so nastopili vsi domači igralci in nekaj igralcev iz drugih krajev. Velik obisk so imeli tudi v teniški šoli. Opažamo pa, da ima ta športna panoga premalo mladih igralcev; treba bo poiskati ključ in stanje urediti.

SMUČANJE

To je edini šport v naši občini, o katerega rezultatih še ne moremo govoriti, ker šele začenjajo s tekmovanji. Poleti so vadili na suhem, le enkrat so bili na snegu, in to na Vršiču. Tekmovanja so pred vrati in videli bomo, kaj bodo dosegli naši tekmovalci.

V lanski smučarski sezoni se niso mogli pohvaliti, saj je bilo nekaj tekmovalcev pri vojakih, drugi pa so prešli v višjo starostno skupino. Sicer pa je klub priredil več tekmovanj in se po svojih predstavnikih udeleževal na tekmovanjih doma in v gosteh.

Tekači so imeli nekaj več uspeha, in upajmo, da bodo povrnili nekdanji sloves, ki so ga uživali kamniški tekači.

Skakalni šport pa se že nekaj let sem ne more postaviti na noge.

ODBOJKA

Moška ekipa nas je v pretekli sezoni najbolj razveselila. Osvojili so naslov jesenskega prvaka v I. slovenski ligi. Premagali so vse ekipe, razen v gosteh ekipo Sone iz Črnuč.

Na zimskem turnirju so bili drugi, v Braslovčah so zasedli prvo mesto. Igrali so še na dveh turnirjih v Italiji. To je plod trdega dela in veliko truda.

ODBOJKARJI – JESENSKI SLOVENSKI PRVAKI: NA SPREJEMU PRI PREDSEDNIKU OBČINSKE SKUPŠČINE

Velika želja odbojkarjev je, da bi osvojili prvenstvo in s tem pravico nastopa v II. zvezni ligi, zato pa bo treba počakati na prihodnje leto.

V tem klubu deluje tudi sezonska vrsta. To je mlada in perspektivna vrsta. Čeprav so dekleta zasedla zadnje mesto, ne smemo biti razočarani. Z marljivim treningom in z boljšo igro bodo osvojile kakšno mesto više.

BOKS

Kot vsako leto so tudi letos pripravili nekaj uspelih serij in borb za državno prvenstvo za profesionalce. Kvaliteta je iz leta v leto boljša.

PLAVANJE

Plavalci se ne morejo pohvaliti s tekmovalnimi rezultati, pohvalijo pa se lahko z množičnostjo, in to predvsem z mladino. V letošnji sezoni sta bili v Kamniku dve tekmi. Odprto klubsko prvenstvo in dvoboj z Radovljico. Gostovali pa so v Radovljici.

Uspešna je bila plavalna šola, trajala je 14 dni, udeležilo se je je 37 tečajnikov, nekateri od teh so v sezoni že redno trenirali.

Vaterpolo ekipa je imela tudi tri propagandne nastope. Za Dan republike pa so nastopili na odprtem slovenskem prvenstvu v Kranju. V B skupini so zasedli zadnje mesto. Izgubili so s Triglavom II. in Vodovodnim stolpom, obe ekipi sta iz Kranja, neodločeno pa so igrali z Radovljico.

ROKOMET

Igralci rokometa so po slabem startu v ligi le popravili plasma. Opaziti je, da se pri klubu pozna menjava generacije. Upajmo, da ne bo tako boleča! Tudi rokometaši so si hoteli postaviti razsvetljavo, uspeli so postaviti samo nosilna stebra za luči. Vzrok za prekinitev del je pomanjkanje denarja. Upajmo, da bodo spravili toliko sredstev in da bomo tudi v Kamniku gledali rokomet v večernih urah.

NOGOMET

Z zamenjavo trenerja so si kamniški privrženci nogometa veliko več obetali, dosegli pa so manj. Vzrok takega stanja je težko iskati, upajmo, da bodo tudi kamniškemu nogometu cvetele rožice. Spomnimo se samo, da so na tujih igriščih osvojili več točk kot doma. Organizirali so tudi več prijateljskih tekem. Poleti je v Kamniku za občinski praznik gostovala ljubljanska Olimpija.

STRELSTVO

Blesteči uspeh v streljanju z vojaško puško je dosegel tov. Ivan Podgornik na tekmovanju v počastitev 30 obletnice vstaje in osvojil I. mesto v Sloveniji. Odrezala se je tudi pionirka Alenka Reisner v streljanju z MK puško na republiškem prvenstvu z drugim mestom. Strelci organizirajo letno po nekaj tekmovanj, nastopajo pa stalno tudi na strelskih prireditvah, kamor so vabljeni. Opazno pa je, da bo nujno treba vključiti in pomladiti organizacijo z več mladine.

ŠOLSKA ŠPORTNA DRUŠTVA

delujejo v okviru svojih šol in to na osnovni šoli Tomo Brejc, Frana Albrehta in šoli v Mostah. Izrazito pa se dejavnost pozna v medsebojnih tekmovanjih posebno ob zaključku šolskega leta.

TABORNIKI

Taborniki v Kamniku sicer delujejo, manj aktivni pa so postali na Duplici. Vsekakor imajo probleme tudi tu z vodstvenimi kadri.

KONJENIŠKI ŠPORT

Klub, za katerega ve malo Kamničanov, deluje v Komendi. Marljivi športni delavci tega kraja vsako leto prirejajo konjske dirke, tako je bilo tudi letos. Dirke pa si je ogledalo okoli 3000 ljudi; klubu gre zares vsa pohvala.

KARATE

Najnovejši šport v Kamniku je karate. Za ta šport bi lahko rekli, da je še povojih. Organiziran je bil manifestativni nastop. Spomnimo se, da je pred leti začela z delom judo sekcija, pa je razpadla. Ne želim enake usode tudi temu športu.

Športniki smo postali očitno preveč samokritični, želimo le blestečih uspehov, kljub temu, da se lahko marsikje pohvalimo z marljivostjo, skromnostjo in vztrajnim delom, ki naj bi doprineslo k uspehom v korist našemu mestu, katerega vsepovsod skušamo dostojno zastopati.

Prirejena so bila občinska sindikalna tekmovanja, ki pri vedno večji udeležbi kažejo mnogo znakov velikega razumevanja občinskega sindikalnega sveta Kamnik, za delovanje na športnem področju med našimi vrstami in delovnih kolektivov.

To pa je le bežna slika dela kamniških klubov. Vsi imajo sicer po nekaj težav, a z mnogo dobre volje in vztrajnosti bodo tudi te ovire postopoma, upajmo, odpravili.

Ob koncu čestitajo športniki Kamnika vsem občanom srečno leto 1972.

G. D.

ROKOMET

Končan je jesenski del prvenstva v Ljubljanski conski rokometni ligi, v kateri sodeluje tudi rokometni klub Kamnik. Kljub temu da je rokomet v Kamniku zelo mlada športna panoga, saj klub tekmuje v raznih ligah šele 4 leta, letos uspešno tekmuje, kar se najbolje vidi iz rezultatov in lestvice.

MOŠKI:

Mokerc : Kamnik	22:19
Kamnik : Duplje	25:17
Tržič : Kamnik	10:7
Šmarje : Kamnik	22:31
Kamnik : Hrastnik	23:14
Olimpija : Kamnik	26:26
Kamnik : Cosmos	25:17
Slovan B. : Kamnik	13:21
Kamnik : Zagorje	10:0
Križe : Kamnik	17:17
Kamnik : Alpes	22:15

LESTVICA

1. Mokerc	180:149	18
2. Tržič	173:140	17
3. Kamnik	229:172	16
4. Olimpija	238:216	15
5. Duplje	189:171	12
6. Zagorje	183:172	12
7. Križe	179:175	12
8. Slovan B.	174:165	8
9. Hrastnik	149:169	7
10. Alpes	158:196	7
11. Cosmos	183:233	4
12. Šmarje	213:290	4

Ob podrobni analizi gornjih rezultatov lahko ugotovimo, da je kamniški klub najučinkovitejše moštvo te lige in ima po razporedu tekem realne možnosti, da bi osvojil prvo mesto in se s tem uvrstil v republiško ligo.

Tudi ženska ekipa je dosegla zelo lep uspeh z osvojitvijo četrtega mesta, in ima realne možnosti, da se uvrsti v republiško ligo, ker se bo ustanovila druga zvezna liga, in bo šlo več ekip iz conske lige v republiško.

Glede na te rezultate bi človek, ki ne pozna podrobneje delo kluba, lahko mislil, da je klub brez težav in da delo gladko teče. Toda ni tako. Največji in edini problem, ki ga klub ni in ga ne more sam rešiti, so finančna sredstva, ki ne krijejo niti najmanjših potreb tekmovanja, kot so sodniški honorarji, prevozi na tekme, honorar trenerju (400 din mesečno za 3 treninge na teden), dresi, copate, žoge itd., da o kakšni malici za igralce po tekmi niti ne govorimo.

Dotacija, ki jo dobi klub vsako leto, ne pokrije niti polovice najnujnejših stroškov, ki jih ima klub. Tako se iz leta v leto nabirajo dolgovi, ki jih ni moč poravnati. Podobno stanje je tudi v drugih športnih panogah, ki pa se iz leta v leto slabša zaradi povečanja stroškov, medtem ko je dotacija občinske skupščine za športno udejstvovanje že dve leti enaka. Zaradi takega stanja klubi zelo težko dobijo funkcionarje, ki bi hoteli v takih pogojih delati, saj morajo žrtvovati igralci celo svoj lastni denar, da gre ekipa lahko gostovat ali pa da plačajo sodniške honorarje. Zato bi morala imeti občinska skupščina večje razumevanje za športno udejstvovanje mladih v klubih in finančno močneje podpreti delovne športne klube, ker bodo v nasprotnem primeru zapustili klube še funkcionarji, ki delajo v res amaterskih pogojih. Poleg tega pa bodo nekateri klubi prisilno odstopili od tekmovanj in klub razpustili, kar pa ne bi bilo v ponos športnemu Kamniku.

S. K.

USPEŠEN NASTOP KARATEISTOV OLIMPIJE V KAMNIKU

KAMNIČANI SO PRVIČ VIDELI KARATE

Prvi nastop karateistov v Kamniku je bil pod vodstvom japonskega trenerja Takaihi Tokuhise. Igralci Olimpije in japonski mojster so pred približno 120 gledalci prikazali karate kot šport. Na prireditvi so bili prisotni tov. Andrej Šturm, predsednik TAK Olimpija, in predstavniki občinske zveze za telesno kulturo. Program je obsegal 7 točk od osnovne tehnike do najtežjih nejših elementov. Številni gledalci so z navdušenim aplavzom nagradili nastope, posebno pa izvrstno demonstracijo japonskega trenerja.

Karate klub v Kamniku ima treninge na osnovni šoli Toma Brejca vsak sredo od 20.30 do 22.30 ure. Kandidati se lahko vpišejo na treningu.

SMUČARJI TEKAČI, LE TAKO NAPREJ...

Po nekaj letih premora tekačev pri SK Kamnik so člani in tekači-veterani dali hvalevredno pobudo, da se vzgoji nov mladi rod smučarjev-tekačev. Ustanovila se je samostojna sekcija in pričela z rednim delom. V številne kondicijske priprave so se vključili pionirji in mladinci in v sezoni 1970–1971 že posamezno dosegali kar vidne uspehe na tekmovanjih. Na slovenskem prvenstvu v teku za pionirje, je Podgornik Janko dosegel 6. mesto, starejši pionir Lanišek Andrej pa se je uvrstil na 7. mesto, in pridobil pravico za nastop na državnem prvenstvu za pionirje v Mrkoplju pri Delnicah (SRH), kjer pa je dosegel še boljši uspeh in sicer v državnem merilu 7. mesto. Uspešno so mladi tekači sodelovali tudi na desetih klubskih tekmovanjih, tako je bil Lanišek Andrej na odprtem prvenstvu Jesenic, katero je bilo v Ratečah, drugi, 3. Kladnik Miran, 4. pa Podgornik Janko. Za predstoječo sezono pa so v teku kondicijske priprave že od junija dalje po 4 ure tedensko, kar pa vodi strokovno trener tov. Lanišek Peter, član stare garde kamniških tekačev. Dosedanje priprave smučarjev-tekačev za pridobivanje kondicije se vršijo na pobočjih Milega vrha in Tunjic, obsegajo pa teke po gozdu do 12 km, gimnastiko, tek s palicami v vzpone, raztezanje gum in še udeležbo na tekmovanjih tekačev, kar je bilo prirejeno v Dolu in Kranju. Tekači so stvar resno vzeli in marljivo nabirajo moči za nadaljnje nastope. Kako je ta pomembna panoga športa lahko v korist domovine, ni potrebno posebej poudarjati. Težko je pionirju in mladincu nabaviti potrebno tekaško opremo, ki je tudi pogoj za uspeh, pa vendar so za začetek zbrali najnujnejše. Če hočemo, da bodo imena naših tekačev še večkrat vpisana med zmagovalci, jim moramo prav sedaj dati še več pomoči, ki naj bo tudi priznanje in zahvala za njihovo dosedanje delo, prav tako pa požrtvovalnemu trenerju in vodstvu.

T. J.

Tovarna usnja Kamnik

sprejme

35 delavk

za obrat usnjene konfekcije

K sodelovanju so vabljene izučene in priučene krojačice ali šivilje in vse, ki bi se rade priučile za krojačico usnjene konfekcije.

Podjetje bo v konfekciji organiziralo tečaj krojenja in šivanja.

Sprejmemo tudi več NK delavk za delo v dodelavi usnja.

Prijave sprejemamo od 5. do 31. januarja v organizacijsko-kadrovskem sektorju, kjer boste dobile tudi vse potrebne informacije.

Kamniški smučarji – tekači so ob prazniku republike tekmovali v Tuhinju

Prvi sneg, čeprav ga je tudi v Tuhinju malo zapadlo, so izrabili naši tekači za prijateljsko srečanje s tekači mladinske organizacije v Zg. Tuhinju. Proga, dolga 6 km, ni nikomur delala težav, posebno pa so se odrezali kamniški tekači, pionirji in mladinci, ki so pod vodstvom svojega trenerja Petra Laniška in tehničnega vodje Ivana Podgornika že kar pripravljeni na sezono. Pri mladincih je bil najboljši Andrej Lanišek – pri pionirjih pa Janko Podgornik. Proga je potekala po obronkih pod Kozjakom.

T. J.

Mestna organizacija SZDL v Kamniku je izdala karto Kamnika. Na voljo je še 1000 izvodov po ceni 2,50 dinarja.

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame in stare mame

Jožefe Korošec

z Raven pri Šmartnem v Tuhinju se zahvaljujemo vsem občanom, ki so nam bili v težkem trenutku v pomoč.

Žalujoči sin Lovro z družino

KAMNIŠKI OBČAN

KAMNIŠKI OBČAN – Glasilo SZDL občine Kamnik – Ureja uredniški odbor – Glavni in odgovorni urednik Franc Svetelj – Tehnični urednik Miha Jerina Izhaja enkrat mesečno – Uredništvo in uprava: Občinska konferenca SZDL Kamnik, Ljubljanska 1 (zdravstveni dom), telefon 83-315 – tekoči račun 5014-8-92 – Tiska tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani